

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154
august 2015 (Anul VII) Nr. 78 (8 / 2015)

BOEM@

Live Literature

august 2015 (Anul VII) Nr. 8 (78) - 40 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

8 / 2015

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor șef adjunct: Victor Cilincă
Redactori: Paul Sân-Petru, Constantin Oancă, Coriolan Păunescu, A.G.Secară, Dimitrie Lupu, Denisa Lepădatu, Cristina Roșu, Maria Ieva, Nastasia Savin
Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Cașu
Colaboratori: Maria Timuc (București), Luca Cipolla (Italia), Dan Verejanu (Chișinău), Petru Jipa (Germania), Melania Cuc (Bistrița), Tănase Carașca (Tulcea), Grigore Grigore (Târgoviște), Alexandra Mihalache (Slobozia), Marian Hotca (Baia Mare), Mirela Savin (Constanța)

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: **0726 337376, 0740 596225, 0336 800313**

ADRESA REDACȚIEI: Str.Regimentul 11 Siret, Nr. 17, Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: **0726 337376**

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Maria Timuc (p.4), Ignatie Grecu (p.5), Vasile Popovici (p.7), Olimpiu Vladimirov (p.8), Rodica Morușan (p.10), Nina Gonța (p.13), Lavinia Bârneață (p.14), Ioana Burghel (p.24), Ion Ionescu-Bucovu (p.27), Alexandra Mihalache (p.32), Cristian Gălățanu (p.36), Bogdan Pascal (p.39)

Proză: Radu Ștefan Focșeneanu: ANAF (p.21), Elena Netcu: Pădurea cu fiare sălbatice (p.37)

Cronică de carte: Dumitru Anghel: Pasărea de gheață de Ștefania Oproescu (p.9), Lucia Pătrașcu: Domiciliu obligatoriu de Gheorghe Bacalbașa (p.15) / Structura variată, natura expresivă și valoarea artistică a pamfletului de Dorin N. Urâtescu (p.17), Melania Cuc: Îndrăgostirea de zmeu de Petre Rău (p.19) / Amelie Caracas pe STRADA cu nume de planetă (p.20)

Esu: Petre Rău: Filosofia punctului meu (p.6), Mirela Savin: Ilenița Româncuța sau cum să citim folclorul românesc (p.11), Vioarel Darie: Izvor versus butoi (p.31), Cosmina Laura Ambrose: Misterele Galaților (p.33)

Note de lectură: Nastasia Savin: Patrulaterul cenușiu – jurnalul de închisoare (p.3), Dumitru Hurubă: Ioan Vasile, Livada cu metafore (p.25), Constantin Bejenaru-Beco: Elegii tulcene - asemeni femeilor hiperboreene (p.26), Costică Neagu: O carte de învățătură (p.35)

Interviu: Denisa Lepădatu: Dialog cu scriitoarea și jurnalista Maria Timuc (p.22), Alecu Vlad: Iubesc... cu și despre poeta Renata Verejanu (p.28)

Aforisme: Ionuț Caragea: Aforisme din spuma valurilor (p.12)

Grafică:

Coperta I: Octavio Campo – La ensenanza de mercurio

Coperta a IV-a: Vladimir Kush – Daysy games

Interior: Elena-Liliana Fluture

www.boema.inforapart.ro

Nastasia SAVIN

Patrulaterul cenușiu - jurnalul de închisoare

Volumul *Patrulaterul cenușiu*, de Arthur Porumboiu, reprezintă cea de-a doua ediție, revăzută și adăugită a jurnalului de închisoare apărut la Editura Europolis, Constanța, 1992. În acest volum, structurat în două părți: „Și eu am fost închis la Pitești” și „Memoria nu vrea să uite!”, autorul urmărește, așa cum enunță în cuvântul introductiv al cărții, „un singur scop: să redea cât mai exact starea din închisoare (cu mijloacele literaturii, se înțelege) și să amintească (reamintească) semenilor consumatori de literatură (și nu numai lor) că Infernul Roșu a existat în realitate. El nu este o simplă ficțiune. Și dacă vom avea puterea de a nu uita acest fapt, e bine!” (Arthur Porumboiu, 1998: p.5).

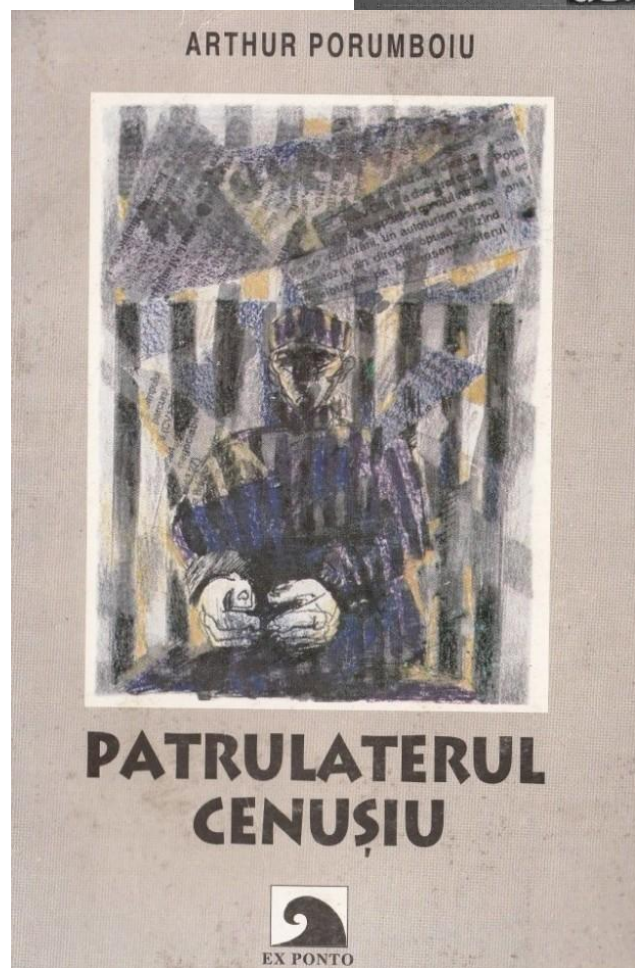
Această față a istoriei a fascinat și continuă să fascineze, pentru că, așa cum afirmă și criticul Nicolae Rotund, „interesul lectorului pentru o astfel de literatură – diaristică, epistolară, memorialistică pur și simplu a interviurilor - a crescut în ultima vreme considerabil, e de ordinul truismului. De la scrisoarea nefericitului Cocrișel la rememorarea scenelor de barbarie a detenției comuniste, de la jurnal la mărturisirile interviului cititorul cunoaște atâți semeni ai săi și, totodată, începe să se cunoască pe sine” (Nicolae Rotund: 2005, pp. 43-44).

În general, prin jurnal s-a urmărit să se dovedească faptul că cultura noastră „(a pudorii și a buneicuvințe) a întârziat, dar n-a împiedicat, în cele din urmă, apariția jurnalului intim ca gen literar”. (Eugen Simion: 2005, p.9). De asemenea, se spune despre acesta că reprezintă „adevăratul gen literar”, preferabil romanului, tragediei, tuturor formelor literare (e.g. Eugen Ionescu). În același timp, G. Călinescu consideră că acesta reprezintă „un lucru anost și aproape fără sens”, o prostie (Ibidem, p.12).

În prima parte a cărții sunt prezentate o serie de portrete care s-au păstrat vii în memoria autorului. Dacă milițienii și bătăranii sunt prezentați ca niște brute, anchetatorii par a fi mai binevoitori, mai vicleni. Spre exemplu, portretul ofițerului anchetator din „Anchetatorul P.”. Acesta trimitea oamenii la închisoare având sarcina „de a mă găsi vinovat și a-mi întocmi un dosar ca o plasă-n care dacă-ai intrat, cu cât te zbați mai mult, cu atât plasa se-nfășoară-n jurul tău și scăpare nu mai e!”, dar după ce ieșea din birou devenea o altă persoană „se transforma radical în alt om”, salvează o persoană oarbă de la un accident de mașină, cumpără pentru soția sa „cinci gladiole proaspete ca buzele ei – își zice în sine. (...) cumpără aceleași prăjituri cu frișcă, așa cum a făcut mereu în ultimii 10 ani, astfel încât vânzătoarele îi pregătesc pachetul respectiv pentru fiecare marți și joi, el făcând doar un gest de rutină să plătească”, dar și un autoturism galben-portocaliu pentru băiatul său, Florin, care împlinește 10 ani.

Pentru a se face o intrare în istoria procesului cât mai documentată, ni se prezintă „Primele imagini și discuții din penitenciar”. Aflăm că fiecare nou venit trebuie să-și istorisească povestea, moment fericit pentru cei închiși deoarece află „ce mai e «pe-afară» și ce se aude cu grațierile”.

În această carte autorul urmărește diferitele

metode de umilire a victimei, ficționalul apărând acolo unde realul nu mai reușește. Spre exemplu, ziaristul desăvârșește biografia colegului de închisoare dând frâu fanteziei: „Vanghele zâmbea fericit. Zâmbea prin somn și-atunci mi-a venit o idee ciudată: să-i «re-constitui» biografia. Nu știam absolut nimic în afara faptului că a omorât un om într-o încăierare” (O noap-te insolită).

Un amalgam de personaje populează acest spațiu: Jucu, „de meserie mățar”, închis pentru că și-a violat propria soră, Vânătorul de șerpi, Vinciu Marian, Arhitectul, „Înalt, suplu, distins chiar în costumul-zebră, avea niște ochi de copil, albaștri și calzi, sta singur, nu râdea, nu plângea”, care își cerea de fiecare dată lucrurile furate în numele „civilizației de care ar trebui să dea dovadă fiecare om”, domnul Nica „șef al dormitorului”, cel care are dreptul să stea jos pe singurul scaun din dormitor etc.

Meditația este una gravă. Sunetele vieții (e.g. fericirea și tristețea) sunt concentrate într-o rețea de simboluri pertinente, așezarea acestora realizându-se într-un tot bine încheiat. Totuși, încercarea de a-și depăși statutul prin inventarea de noi registre de trăiri poate fi descifrată drept o încercare a personajelor de a supraviețui într-o lume ostilă, relativă, într-o lume aflată sub cheia golului și a insignificanței vieții.

Și în aceste povestiri este prezentată ideea că închisoarea de la Pitești nu reprezenta altceva decât reeducarea omului, spălarea creierelor, distrugerea psihismului. Spre exemplu, comandantul Drăghici dezbate, în cea de-a șaptea zi de grevă a ziaris-

(continuare în pag. 4)

tului: „În sfârșit, în sfârșit, voi scăpa de primejdiosul ziarist. Să facă acolo grevă, n-are decît să se și spînzure, dar să nu-mi strice mie atmosfera din brigăzi” (Patrulaterul cenușiu). Pe aceeași linie, hotărârea de a face grevă pentru a i se revizui dosarul este anunțată simplu: „Nu-s bolnav, dar vreau să fac greva foamei. Asta-i! Nu-mi place să mai lucrez, îmi place să mor”, dar urmările sunt anevoioase. Rezistă 21 de zile în grevă, dar cu câteva ore înainte de revizuirea dosarului mănâncă o bucată de turtoi primită de la un coleg: „Înmoi bucata în apă și-ncep s-o molfăi”, iar peste 24 de ore este eliberat și achiziționează o pâine „albă, pufoasă și-ncep să mușc din ea. Nu-mi produce nici-o plăcere. Parcă aș ronțai scoarță de tei”.

În acest spațiu, fiecare luptă dusă este una pentru conservarea propriei individualități și este realizată pe cont propriu. Clipele de uitare sunt foarte rare. Ajutorul, din partea celorlalți, nu există, doar revolta este cea care rămâne alături de fiecare persoană. În momentul în care refuză să se atingă de o „așa-zisă ciorbă de burtă. Iau o lingură și constat că are un pronunțat și înțepător gust de balegă” (Pedeapsă exemplară), este urmat ca exemplu și de către ceilalți deținuți, dar doar el este pedepsit ca instigator și ținut câteva ore culcat pe pământul umed pentru ca prin puterea exemplului „ar putea să molipsească și pe alții”.

Momentele de umilire sunt prezente aproape tot timpul. De exemplu, perchezițiile corporale par dezumanizante: „«Cu fața la perete, cu fața la perete! – urlă paznicii. Apare Comandantul și doi ofițeri. «Întorțeți-vă!» Ni se ordonă: «Dezbrăcarea! Până la piele»” (11 Noiembrie 19...). Realitatea brută este un punct de pornire pentru o realitate interioară, ficțională.

În a doua parte a cărții, „Memoria nu vrea să uite!”, sunt prezentate episoade ulterioare ieșirii din penitenciar. Perioada petrecută în detenție și-a lăsat amprenta asupra personalității autorului.

Diferitele însemnări reprezintă meditații asupra existenței, sub diferitele ei forme, punctul de plecare fiind ideea că: „Omului aflat în închisoare i se anulează, în primul rând, opțiunea de a dispune de ființa sa” (File de jurnal).

Aceste mici istorisiri reprezintă o carte despre memoria unui individ, despre dorința de a anula orice pierdere de memorie deoarece aceasta presupune adevărul trecutului, iar trecutul nu trebuie să fie falsificat.

desen de Elena-Liliana Fluture

Maria TIMUC

Joc de cărți

Viața te joacă la cărți,
viața nu are părți mici și nici refrene absolut frumoase
și n-are nici case de aer să te poți
Ascunde de cutremure și de furtuni absurde
Și să știi că vine un tren din cer sau unul anume
De dragul tău vine trenul pe lume,
că te-a ales și ești mai mare
Decât o floare
ce-n vânt își petrece frumuseți mai ușoare

Și poate ai vrea să poți întârzia
Într-o amintire anume ca-n ziua ta, ca-n ziua de naștere
Să te tolănești acolo, s-adormi, dar viața
Viața se joacă în pomi cu furtunile și cu ploile
Și cu soarele,
la cărți viața pierde hotarele
Iar tu, cine ești tu, să strigi către lacrimi că
Nu, nu vrei, nu vrei plânsul, nici moartea
Nu vrei ura, să strigi, nu vrei cartea așa cum e scrisă
Cum e
Jocul vieții care mângâie
Tot ce pierzi și ce câștigi în pripă, ce iubești cu gândul
Din aripă și cu mersul strâmb și cu uitarea
Ce atingi cu palmele ca sarea
Viața nu se dă, nu se-mprumută,
Viața nici nu vine,
Nici pierdută nu-i, nici nu se uită cu ochi gravi
Să vadă dacă vrei din furtuni să ieși ca și cum bei
Și-n acest album necunoscut
viața, zici, te joacă la barbut pe un sfanț prea mic
și chiar de-i mult
Tot te-aprinzi în jocul ei
și joci absurd
și-n privirea ta se vede bine
Că joci viața tu la cărți, nu ea pe tine!

Imposibil s-ajung

am urcat pe nori, am surâs pe nori, vârtejuri de
soare s-au întins ca statuile blânde deodată
de-a lungul lumii, până la fântâni, peste ape și dincolo
de lucruri
m-am tolănit și eu pe-o cuvertură de suflete
cu mii de ciucuri...

și-a așezat și-un înger încet, parcă să nu se audă, pe
cuvertura mea
părul lung... cât drumul care duce de la mine la tine
era greu de ajuns, am urcat pe alți nori,
pe muguri de cais
s-au întins viețile noastre ca niște scrisori...

am cunoscut, am înțeles greșit, am măcinat idei și
iluzii pe pietre de moară, și îngerul a fost fericit, apoi
trist între mine și tine un corb artist
a desenat zborul și drumul
prea lung, pe aerul zilelor viu
s-a făcut deodată-n țara ta prea târziu,
imposibil s-ajung...

Ignatie GRECU

ERA SPRE SEARĂ ...

O pasăre cântând pe acoperiș, visarea,
Îmi îndulci-ndelungă așteptarea !...
Era spre seară. Gutuiul înflorise.
Pe frunze, rouă, lumina ațipise.
Grădinile-nverzite-mprejur
Purtau poveri pe umeri, de azur.
Iar privighetoarea, milostivă, însă,
Le mângâia din când în când, prea plânsă.
Mai picura izvorul, un robinet defect, închis,
Când deodată, redeșteptând ușor cărarea,
Mulți pași am auzit venind ca-n vis:
Erau cei șase oaspeți priponind la poartă
Mașinile cu botul aburind în iarbă.
I-am întâmpinat cu lacrimi de bucurie-n barbă
Precum Avraam odinioară pe Cei Trei
(Fără a Le ști taina și cine sunt Aței).
Și bucuroși de reîntâlnire am ciocnit
Pahare multe, înalte, cu licoare.
Am râs și am cântat și am vorbit,
În suflet, fericiți, ca niște prunci.
Iar cel mai hâtru, vesel și mai mare
S-a ridicat la masă, în picioare,
Și mândru foarte a cuvântat, atunci:
- Mulți ani, părinte, har, vigoare,
Să scrii poeme tot frumoase, lăudând
Pe Dumnezeu, poporul, țara - în nevoi,
Și să-ți aduci aminte, la urmă, și de noi !...
Când au plecat la drum, cântând, cei șase,
Era târziu de tot, afară înoptase.
Iar luna răsărind pe dealuri, dintr-un nor,
I-a petrecut o vreme privind în urma lor !...

Să nu vă mire faptul, dragii mei,
Nu șase ați fost, nu doi ori trei.
La geam paharul plin cu vin
Rămase gol când ați plecat.
Și scaunul pe care el a stat
S-a clătinat apoi puțin, foarte puțin !...
A fost sau nu un înger, nu știu bine,
Dar știu că nu venise pentru mine,
Ci pentru voi, cu voi sosind, deodată,
Fără să-l vadă nimeni niciodată.

Și Tobie plecând în lungă drumeție
Un înger l-a nsoțit fără ca el să știe.
Deși la față om întreg părea, se spune,
Era arhanghelul trimis să-l însoțească
Și să-l călăuzească în toate cele bune.
Așa pe voi, un înger v-a nsoțit pe drum
Fără să se arate vouă nici o clipă.

Dar dulce-i și ușoara-i bătaie de aripă
Nu o ați simțit afară, ieșiți fiind de acum?

O bucurie mare, foarte mare
Plutea în jur și noi sorbeam din ea.
Era lumina lui strălucitoare
Și care-acum prezentă se făcea.
Era a lui mireasmă mult binefăcătoare
Adusă lin din Rai anume pentru noi
Cei mici și slabi, nevrednici, adesea răi și goi-
Dar încă însetați, flămânzi de poezie!...
Și pentru asta Domnul, Care știe
Dorirea noastră, inima din piept,
Ne-arată drumul pe care să mergem drept,
Și calea care duce la El, în infinit,
Unde ne-așteaptă în cer cu nerăbdare
Și îmbrățișând la rând pe fiecare
Va spune dulce-n taină: Dragii mei,
De când v-aștept, poftiți, bine-ați venit!...

Vântul chefliu

Câteva petale au mai rămas
din trandafirul înflorit.
Vântul chefliu
le-a sărutat îndelung,
le-a pus la rever
și voios a plecat mai departe.

Și pitpalacul

poetului Iancu Huzum

Câmp verde, nemărginit.
Prin mijloc înserarea curgând.
Și pitpalacul nevăzut
adăuga
picătură cu picătură
tăcerii încă un cânt.

Depart, spre răsărit,
ca-ntr-o veche pictură,
licăr viu de stele.
Nu sunt stele, mi-ai spus,
ci electrice mori de vânt.

Au ațipit copacii

prietenilor mei poeți

Au ațipit copacii în grădină.
Mai e lumină, sus, în foișor.
O mierlă cântă așteptând să vină
Privighetoarea, oaspete sonor.

De daruri scumpe masa toată-i plină
Și oaspeții se simt în largul lor.
Au ațipit copacii în grădină.
Mai e lumină, sus, în foișor.

O muzică se deapănă-n surdină.
Mireasma pune-adânc și cald covor
Pe care îngerii vor călca ușor
Venind flămânzi și însetați la cină.

Au ațipit copacii în grădină !...

Petre RĂU

Filosofia punctului meu

De la banalul punct pe i și până la diversitatea și complexitatea unor puncte geometrice sau materiale, de la susținerea unui punct de vedere și până la finalizarea acestuia printr-un punct definitiv, totul pare simplu la o privire neatență.

Există tot felul de puncte pe lumea asta: singulare, unghiulare, circulare sau ombilicale, de contact, de extrem, inflexiune sau întoarcere, izolate, ciclice, eliptice, hiperbolice. Mai există încă și unele care poartă nume distinctive sau pe cele ale descoperitorilor lor, precum punctul lui Brocard, Gergonne, Nagel, punctul G etc.

Dintre toate, punctul geometric este cel mai cunoscut. El este considerat o noțiune fundamentală și desemnează o entitate fără nicio dimensiune. Intuitiv, cu astfel de puncte adimensionale putem construi orice: drepte, planuri, spații, diverse figuri, corpuri etc.

Punctul material însă, ca noțiune fizică, este considerat un corp de dimensiuni neglijabile în comparație cu cele ale altor corpuri.

Importanța punctului în viața de toate zilele este covârșitoare. Cuvintele atribuite lui Arhimede: „Dați-mi un punct de sprijin și voi mișca pământul”, nu înseamnă mai mult decât o reflectare asupra importanței unor principii indispensabile gândirii umane, aceea că totul ar fi posibil sau ar putea fi acceptat dacă ne sprijinim pe un raționament riguros.

Dar nu cumva par abuzive noțiunile de dimensiuni neglijabile sau de adimensional? Așadar, care ar fi un punct de vedere serios cu privire la punct? Este punctul ceva care nu are dimensiuni? De fapt, cum am putea să-l definim altfel? Sau, de ce nu, cine se încumetă să-l definească altfel? Când de fapt lumea este plină de explicații care au la bază noțiunea deloc ambiguă de dimensiune, cum poți totuși să admiți că se poate opera cu lucruri care nu au dimensiuni!

Așa cum este definit, punctul pare cea mai minusculă formă gândită la un moment dat de istoria umanității. Când punem un punct pe hârtie suntem conștienți că acesta are totuși dimensiuni, chiar dacă sunt aproape microscopice. În practică lucrăm cu un punct care are dimensiuni, deci care se abate subtil de la definiția sa intuitivă.

Heron din Alexandria spunea: "Geometria și-a format obiectul prin abstracție din cauză că, dintre corpurile fizice care sunt tridimensionale și au materie, geometria a separat materia din ele și a creat corpurile geometrice, adică volumul și prin abstracție a ajuns la punct".

Minunile punctului s-au manifestat în întreaga lor glorie încă din cele mai vechi timpuri. Cu privire la definiția acestuia ca noțiune geometrică fundamentală, se știe că există numeroase controverse care datează încă din antichitate. Pornind de la faptul că punctul nu are dimensiuni, se naște o întrebare complexă care se referă la inexistența unui echivalent al punctului prin abstractizarea sa în spațiul fizic. De pildă, așa cum am subliniat într-un eseu mai lung intitulat "Concepte filozofico-matematiche în poezia lui Nichita Stănescu" ("Oglinda lui Eminescu", Editura Antares, 2008), poezilor le e greu să găsească o soluție anume, dar obsesia punctului se manifestă cu prisosință în poezie, și nu numai. Punctul se află pretutindeni, trebuie doar să

știi să-l vezi și, mai ales, trebuie să-l cauți și să-l înțelegi.

Oare cât de evident a fost pentru omul antic faptul că, din moment ce toate corpurile cerești apăreau ca niște puncte, și Pământul - corp ceresc și el, trebuia să se înscrie în același șablon? Oare în ce măsură le-a fost influențată gândirea de valorile culturale și religioase ale vremii? Greu de spus, însă, din păcate, religia și-a manifestat caracterul distructiv chiar și asupra bietului punct! Pentru că limitările bisericești nu puteau tolera perfecțiunea desăvârșită a punctului, care umbrea ideea de absolut - adică de Dumnezeu! A fost perioada în care punctul a cunoscut cea mai dezastruoasă devalorizare - ajungând totuși să reprezinte aura purității angelice. A supraviețuit datorită conceptului abstract din antichitate - acesta a început să fie studiat din nou, alchimia s-a alăturat fizicii și matematicii într-o disperată încercare de progres.

În general, ideea despre noțiunea de punct, fie el geometric sau fizic, merge involuntar spre cerc sau sferă. La o adică, cercul sau sfera se află la baza întregii filozofii a punctului, acestea fiind formele lui spre care tind prin minimizare absolută. Însuși Big Bang-ul ne induce ideea existenței unui punct inițial. Ideea că Universul a apărut în urma "exploziei" unui punct geometric a căpătat o mare răspândire. Pentru că trebuie să existe un moment inițial în care punctul a început să prindă formă, zbatându-se să treacă de stadiul de punct.

În fizica ultimului secol găsim că un punct geometric care se deplasează cu viteza luminii în vid are masă. Spațiul fizic ne apare ca un spațiu geometric ale cărui puncte se mișcă cu viteza luminii în toate direcțiile. Big-Bang-ul are la origine un punct. Dar era acesta un punct geometric? Eu cred că la această întrebare ar trebui să stăruim mai întâi mintea omenească. Dacă inițial acest punct a fost geometric, înseamnă că numai un Dumnezeu l-a putut face material, deci fizic. În caz contrar, ar trebui să acceptăm că nu există puncte geometrice decât în abstractizările noastre și numai mintea omenească poate lucra cu un astfel de concept.

Și totuși nu ar trebui să cădem prea ușor în capcana că punctul nu are dimensiuni. Matematicienii nu se pot abate de la conceptul că punctul este adimensional, deși sunt și ei convinși că, în toate reprezentările lor, punctele au dimensiuni.

În practică, chiar dacă ne lovim de această profunzime greu de vizualizat, trebuie să păstrăm acestui punct caracteristicile unui cerc (în plan), sau sferă (în spațiu) care în infimul lor interior cuprind un anumit spațiu. De pildă, spațiul fizic ni-l putem imagina ca fiind compus din sfere minuscule strâns alăturate. Este o variantă mai comod de înțeles și de manipulat pentru mintea omenească.

Dar există oare o aranjare totală a acestui spațiu? Nu, desigur, deoarece chiar mintea noastră ne-ar sugera îndată că ar rămâne întotdeauna un spațiu gol între sferele alăturate. Și atunci, asta ce mai înseamnă? Nu cumva complică și mai mult problema punctului? Problema în sine s-ar putea reduce la o reumplere a acestor spații rămase neocupate cu alte sfere mai mici. Însă nu aceasta ar fi soluția corectă.

(continuare în pag. 18)

Vasile POPOVICI**Poetul**

(Apus de soare palid, ruginit!)
 în mersu-i gârbovit și pe o parte,
 cu pas încet, nesigur, rebegit,
 își sprijin'-osteneala pe o carte.

E tot avutul lui, e tot ce-a strâns:
 și plus, și minus infinit, în carte,
 și-atât durut plăcut, dară și plâns,
 și-atâtea vise și visări deșarte!

Eminului

Emi este doina ce străbate glia,
 Buciumul de jale ca un cânt orfeic,
 Emi este neamul, portul ciocârlia,
 Templul pantheonice, corifeic.

Emi este spiritul ce dănuie mereu,
 El ne-a înălțat prin artă și cultură,
 Limba mamei vorovită și în Empireu;
 Blasfemiatorii, cu cinism ne-o fură.

Emi este veșnicia lui Zamolxis- zeu.

În zborul de cocor sunt ciclurile lumii

Se cârduiesc în zi cocorii a plecare,
 cu eleganță-n zbor a bun rămas;
 câți dintre ei nu-și vor găsi popas
 decât pe valul zbuciumat de mare?!

Când au venit în primăvară timpurie,
 entuziaști, copiii: „au sosit cocorii!”
 se deslușește-albastru-n faptul aurorii
 pe care vor pleca în toamna netârzie.

În zborul de cocor sunt ciclurile lumii,
 mereu aceeași ireversibilitate,
 iar emergența în transcendentalitate,
 e-ntoarcerea în ciclurile humii.

Țară amanetată

Că în țara asta dacă
 Sunt tot mai puțini români,
 E că fără de stăpâni,
 Doi încarcă, trei descarcă.

Au plecat românii, bieții,
 Încotro-au văzut cu ochii;
 Peste vârfurile Dochii
 Zboară corbii și ereții.

Au plecat în străinset;
 Șefi de stat și vechi, și noi,
 Astă țară de eroi
 Au lăsat-o amanet.

S-a umplut țara cu greci
 Și cu turci, și-afganistani,
 Că în douăzeci de ani,
 Ne-au înlocuit pe veci.

Ne-am pierdut și limba, portu',
 La schimb, ne-am englicizat;
 Țara-i scoasă la mezat,
 Iară noi? Dăm popii ortu'.

De n-ar fi fot învățătorul...

De n-ar fi fost învățătorul,
 nu ar fi fost nici sacerdot, nici patriarh,
 nici sfinți în calendare, ci la calendre.

Că numai el, învățătorul,
 nu cel ce-n biblie cetește,
 ne mântuie de rău și de prostie;
 de ce învățătorul nu ar trebui să fie
 întâiul patriarh ce lumea o sfințește?!
 Că el, întâiul, e luminătorul
 de drum, de cale, de cărare,
 din răsărit de soare până la chindie.

Misterul

Cel care apără misterul e Marele-Anonim,
 Nu cred că viaț'-ar fi frumoasă fără de mister.
 Privind înaltul, cerul...ce-i dincolo de cer?
 Misterul iscă noima, motiv ca să trăim.

E poate metafizică ori poate poezie
 Un dat în datumul ființei consubstanțiale?
 Ne este fibr'-asemeni fibrei providențiale,
 Ne este carmen viața ori tristă comedie?

Cu viitoru-n palmă

Am așteptat ca pe o sărbătoare
 Să mi se-așeze viitoru-n palmă;
 Și a venit azi, chiar în zori de zi,
 Și nici nu l-am certat cu vreo sudalmă,
 Că am ieșit din timp de-atâta așteptare.

Că viitoru-i timp, nu poți să-l legi,
 Să-l ții în pumn, cumva să nu îți scape;
 Trecutul, - singurul depozitarul,
 Etern, precum în vaduri, clipocit de ape;
 Nu suntem noi la cârma cosmicelor legi!

Și apa-n vaduri tot va clipoci

Eu nu credeam că va să vină
 Și capătul de un grotesc final;
 Din ce în ce lumina-i mai puțină
 Și simt un vânt pornit din boreal.

De moarte avu parte și întâiul
 Creat, să-și poarte-n cârcă anul;
 Zadarnic Thetis* i-a ferit călcâiul,
 Că tot muri Ahile Peleianul.

Că va mai fi și mâine-o zi, va fi;
 Vom îngăima: „to be, or not to be”;
 Și apa-n vaduri tot va clipoci,
 Iar albii nuferi tot din tăuri vor ieși.

*Thetis, - mama lui Ahile

(Din volumul „Blestemul conștiinței”, Ed. PIM, Iași)

Olimpiu VLADIMIROV

TRECERI

Drumu-i ales. Zarurile sunt aruncate,
dar steaua cea bună încă-i departe.
Blestemele-și rod neputința în unghii,
anotimpuri se-nfruntă cu patimi viclene.

Mirese pierdute trec zilele toate;
Cine aruncă semințe, trezește izvoare...
Efortul își vinde puterile-n parte,
să țină cadența pasului pus în lumină.

Nu-i liniște-n suflet
când steaua cea bună-i departe;
Un ghem de-ntrebări ne desparte
și timpul așterne jaloane la treceri.

ÎN FAȚA ANCORELOR

Nu mi-am dorit catargul
care-și pierde numele-n furtună
sau într-un visător ocean de spumă
când alte năluciri și vechi candori se-adună

Ce-i luna fărâmițată peste mare,
ce-s stelele năuce-n amintire
cu zbateri pentru-n pumn de strălucire,
lângă un țarm pierdut, fantasmă în visare?

Între umbre și lumini, destinul
e dincolo de nori, de zbor, de valuri;
Însingurarea-n deznădejde nu mai doare
în fața ancorelor care trag spre-adânc seninul.

CROCHIU

Verdele bălții încă mustește
între zdrențe de argint picurat;
În vintirile rupte dospește
palid, adâncul. Un Rai răsturnat.

Povară de timp. De val tremurat.
Vâsle-n odihnă. Liniști se-nclină.
Vodca îngână iubiri. Pe-nserat
luna înalță o lacrimă lină.

SEDUCȚIE

Plimbând aiurea cete lungi de îngeri
mă sfidezi cu o tăcută eleganță
sub palida lumină din înfrângeri
și metafore purtate cu-aroganță.

Aduni, seducătoare de neliniști,
rugina lacătelor care n-au răspuns;
În carnea zilei moale și pufoasă
lași câte-o rană nouă, dintr-un gând ascuns.

Rămân cu aroma grea din mere coapte
peste parfumul efemer plătit în grabă;
Sub cearcănul lunii noapte de noapte
inima nîcînd nu m-a trădat. Mă-ntreabă.

UIMIRE

Mă părăsesc prietenii. Pe socluri
rămân doar locuri libere. Se pierd
nu jurăminte care ard în focuri
ci speranțele-nșelate-ntr-un deșert

Tristețile-s pustii și putrezite...
Așteaptă încă să încingă firea
dorințele din întâmplări zidite
în lungile catarge, nemurirea

Îi voi urma și eu de bună seamă,
fiind atent mereu, la fericire;
Praful de îngeri înfloarește-n rană
sporind durerea, tainică uimire.

NOSTALGIE

(părinților)

Vă strângeți așa sus, așa departe,
figuri de sfinți de-un omenesc aparte,
doar raiul vă mai ține încă parte
la câte se mai pot, prin rugi, împarte

Plecați cu-atâtea semne de-ntrebare
lăsând câte-o icoană la răspântii,
să nu v-ajungă clipa care doare,
să vă prelingați, alb ecou, pe părții

Poate-ați găsit înalta armonie
lângă-un curcubeu uitat din paradis;
Povara luminii cerne târzie
risipă de îngeri. Tot cerul e-un vis.

Dumitru ANGHEL

PASĂREA DE GHEAȚĂ de Ștefania OPROESCU

Volumul de versuri „*Pasărea de gheață*” Editura ATEC, Focșani, 2015, 90 de pagini, este a șaptea carte de literatură a scriitoarei Ștefania Oproescu, de la debutul său editorial cu versuri, „*Nașterea perpetuă*”, la Editura ZEDAX, Focșani, 1996, urmat de „*Potcoave de catifea*”, în 2001, „*Singurătatea nisipului*”, în 2004, tot la aceeași editură. După o alternativă cu proză scurtă, „*Zăpadă Neagră*”, Editura VALMAN, Rm. Sărat, 2007, se întoarce la poezie cu volumele „*Delir în curcubeu și alte poezii*”, tot la Editura Valman, în 2007, și „*Nopti în clepsidră*”, Editura TipoMoldova, 2011, în paralel cu exerciții de eseu și critică literară sau cu *editoriale de atitudine* în paginile revistei „*Oglinda Literară*”, al cărei secretar de redacție este. În această calitate, doctorul și scriitorul Ștefania Oproescu este *lider de opinie*, semnatară unei rubrici dintr-o revistă literară de prestigiu, în care... „*operează*” cu „*bisturiul*” medicului curant și al analistului serios, fără menajamente și în afara riscului unui posibil... „*malpraxis*” de *diagnostic critic*!

Volumul „*Pasărea de gheață*” adună 62 de poeme și opt ilustrații florale, o poezie născută din vis și închipuiri... visate sau din realități închipuite, pe laitmotivul metaforei esențiale, care a dat și titlul cărții, pe o constanță sentimentală izvorâtă din descumpăniri de tot felul, în care poeta își răvășește gândurile, și sentimentele, și iubirile: „*Pasărea de gheață* învelită-n culori, / rătăcită din roiul visului / m-a ales să-i alin plecarea din clipă / cu basmul focului sacru” („*Moartea păsării de gheață*”, pag. 7).

Deoarece cartea doamnei dr. Ștefania Oproescu nu este structurată pe capitole tematice, demersul meu critic și de analiză ar putea fi... ușor dezordonat(!), asumându-mi riscul să semnez idei și sentimente, rezultate dintr-o imaginație febrilă a poetei, din perspectiva parcurgerii poemelor după cum au fost puse în pagină și nu după un profil ideatic anume.

Și voi începe cu motivul liric al *visului*, de care aminteam mai sus, *visul*, ca o obsesie, dar și ca o condiție a adevărului, a unei certitudini, chiar una precară: „*La trezire, niciunul nu și-a mai adus aminte visul / destrămat în metastaza adevărului*” („*Vis*”, pag. 8); în ciuda faptului că poeta – altfel o personalitate vie, optimistă și „cu picioarele pe pământ” – trăiește într-un univers halucinant, chiar când îl percepe printr-un halou de lumină, și de vis, și de... „*voluptate a simțurilor*”, chiar și... „*după care,*

nu va mai fi / niciun cuvânt” („*Nuntă*”, pag.11).

Sau o poezie, erotică în plan spiritual, ca un pretext ideatic: „*cu sângele meu sălbătic /.../ am otrăvit vârful săgeții, apoi / te-am așteptat în leagănul munților / unde veneai tu la vânătoarea / cu morile de apă*” („*Mori de apă*”, pag.13), din care parcă doar gustul amar al.. non-dialogului este resimțit: „*acolo am gustat împreună otrava / împărțită în jumătăți egale; / și de atunci rătăcim / într-o risipă a chemărilor*” (Ibidem), între nostalgie și patetic.

Un semnal-apel erotic, cu pudoarea emoției sincere, adolescente, care, deși anxioasă și crispată, rămâne la nivelul unui strigăt disperat de iubire neîmplinită: „*Cu gândul îți ademeneam vorbele, / cu ochii îți ardeam zâmbetul, / cu mersul îți chemam drumul, / cu plânsul îți inundam calea*” („*Rătăcirii*”, pag. 14), ca să alunece spre speranță: „*Locuiam ca un mac în lanul de grâu / până au venit secerătorii / și din verbul meu au făcut drog / iar din inima ta, pâine*” (Ibidem); ca-ntr-un carusel al iubirilor iluzorii: „*doar timpul se-ndoaie / de dorul tău*” („*De când ai plecat*”, pag. 17).

Ca să încheie motivul erotic cu o patetică chemare, asemeni unui *jurământ* matrimonial, într-un catren melodic, cu accente de slujbă ritualică la actul căsătoriei, în care doar emoționantul *DA* rămâne pecetea convențională: „*De n-aș fi cascadă, / aș putea fi cuib / în care ți-aș adăposti / toate visele*” („*Cuib*”, pag.19).

Și-apoi, fără niciun semnal, o poezie a neastâmpărului căutărilor existențiale dintr-un fantastic angoasant și-un noian de întrebări fără

(continuare în pag. 10)

răspunsuri, cu rătăcirii prin tot felul de labirinturi spațiale, temporale și de conștiință, pe o simbolistică greu de descifrat: „La facerea lumii / rana din care s-a desprins viața / a rămas deschisă pentru întoarcere” („Adevăr”, pag.23), pe fondul neputinței omului de a înțelege misterele „facerii lumii”: „împreună cu tristeți acceptate / și cu bucurii amestecate / în toxinele spaimei”, totul eșuat într-o „filosofie” a neputinței și a neantului: „Adevărul fiecăruia, spart din întreg, / sporește deșertul care ne acoperă lent / amintirile) (Ibidem).

Pe ritualica unui sindrom al spaimei venită din necunoaștere, din imposibila explicație a inexplicabilului: „Cred că până în ultima clipă / voi respira la subțioara fricii / ca puiul sub cloșcă / sau ca animalul care se retrage din fața pericolului” („Ultima clipă”, pag. 27), deși poeta, introvertită și cu o melancolie învâluitoare și sacră, încearcă să se liniștească în spațiul unui refugiu biblic („*crede și nu cerceta!*”): „Măcar ultima clipă de-ar fi / anafura în stare să ospăteze / halucinația eliberării” (Ibidem).

O poezie eterică, fluidă și încărcată de semnificații de-o ingenuitate aparent controlată de o... experiență, din care dilematic incertitudinea „face legea”: „La început, n-a fost cuvântul / ci o durere oarbă / rostogolindu-se de jur împrejur / până s-a făcut sferă de întuneric / pulsând sub învelișul tăcerii” („Facerea”, pag.32).

Pentru ca echilibrul, pacea și liniștea să vină tot dinspre copilărie, liman de început, „casa de acasă”, din universul mirific cu „Ozana cea frumos curgătoare și limpede ca cristalul...”: „Pe locul unde au călcat, / tălpile tale de copil / s-a năpustit iarba / să-ți înece urmele, / brăuri de cătină / îngrămădesc resturile casei / în locul porților” („Satul părăsit”, pag.33); în aceeași notă melancolică, ușor iluzorie, cu impresii dintr-un început de lume, caldă și patriarhală, ca în „Tablouri dintr-o expoziție” de Modest Musorgski, un spațiu al verosimilului dintr-un „anotimp” vivaldian: „Aș vrea să dorm un somn până-n odihnă / cum mi-a dormit primul plâns / pe sânul mamei, / când cuvântul era mireasmă lumească / iar lumea era doar murmur și semne, / fără hotare de legi” („Cuibul”, pag.37).

Ori o patetică lepădare de sine și de tot „începutul și sfârșitul” unui existențialism, revenind în conștiința poetei Ștefania Oproescu ca o magie a unor viziuni ritualice și a unor forme de demitizare, peste care nu mai există decât necuprinsul unui reproș: „Mie cine-mi va mânca trupul, / mie cine-mi va bea sângele / să mă înalț în tiparul asemănării tale? / Doamne, / mie cine să-mi mângâie neființa? NIMENI?” („Nimeni”, pag.48).

Într-o ipostază firească până la banal, *spaima* venită dinspre atâtea întrebări fără răspunsuri, ca un sindrom al condiției umane: „Cu spaima ta de necunoscut și de suferință, / te-ai încolăcit ca o pisică, / într-un tablou ce mi l-ai vândut / pe o promisiune halucinantă” („Ca o pisică, până...”, pag.61); *spaima*, rezultată din nesiguranța, incertitudinea ori „necuprinsul” existenței ființei fragile, OMUL: „Să mă nască și pe mine cineva, / strig, / dar asistenta de gardă / are cazuri mai grave...? („Camera sterilă”,

pag.62), din universul concret al doctoriței-poetă, pierdut într-o perpetuă derivă, eșuată în înfrângeri: „în tâmpla lumii, mereu / se va lipi gândul / de sângele cuibărit / în atâtea naufragii efemere” („Naufragii”, pag.63).

Soluția finală pentru toate dilematicile frământări sufletești vine tot dinspre un optimism nativ și robust, deoarece totul se rezolvă prin *iubire*, sentiment uman regenerativ, prezent ca un adagio sentimental în câteva *obsesii-metafore*: *nașterea*, ca început biologic; *timpul*, ca reper cosmic; *pasărea* („pasărea de gheață”), ca simbol al ființării, într-o carte reprezentativă pentru portofoliul literar, preponderent liric, al scriitoarei Ștefania Oproescu.

Rodica MORUȚAN

La fereastra nopții tale...

Înfloresc la fereastra nopții tale,
Am floare de cireș în păr și miros a primăvară;
Te iert de atâtea așteptare
Pentru că mi-e inima duioasă.
Calc deznădejde după deznădejde
Și nu m-am plâns niciodată.
De câte ori mă întorc la fereastra nopții tale
Am inima în pârg și miros a primăvară.

La fel de tineri...

Am înțeles iubirea rătăcind în cuvinte nerostite,
Am șters rănile anotimpului infidel frunzelor
Și m-am ridicat din verdele pământului
Cu tine.
Ne-am regăsit renăscuți
În sufletul primăverii;
Creștem dragoste, sânge din sângele nostru,
Creștem lumină, dar nu pentru noi...
Semănăm cerul și anotimpul florilor;
Înălțăm diminețile din colțurile păcii
Și Dumnezeu ne sărută frunțile,
La fel de tineri...

Mirela SAVIN

Ilenuța Româncuța sau cum să citim folclorul românesc

Ilenuța Româncuța. Din repertoriul ansamblului folcloric Țărăncuța din Durlești de Ștefan Sofronovici și Tatiana Sofronovici, carte apărută la Editura *Cu drag*, Chișinău, în anul 2009, încă nu îndeajuns cunoscută de critică, dintr-o pricină poate de circumstanțialitate se înfățișează cu o notă de puritate, care este de ordin filosofico-cultural.

Scrierea reprezintă o veritabilă oglindă a transformărilor pe care folclorul românesc le-a suferit, în timp: de la un mic tablou al complexității subiectelor („*Din zestrea neamului*”), la reprezentări gnoseologice pentru a scoate în evidență liniile definitorii ale unei excepționale stări folclorice, spirituale („*Folclorul obiceiurilor de familie*”), reprezentând, de fapt, o lume mereu în schimbare, un univers în care nostalgia originii, a istoriei elementelor primordiale încă mai plutește prin însăși liricitatea elementelor: „*Ascultați, cinstiți nuntași, / Ascultați și Dumneavoastră, cinstiți nuni, / Care sunteți poftiți la această nuntă / De la Dumnezeu Blagoslovită*”.

Culegerea de folclor de față își propune să prezinte activitatea de aproape două decenii a Ansamblului Folcloric Țărăncuța din Durlești, Basarabia, din punct de vedere literar, urmărind rolul și importanța tematică a folclorului pur, nealterat de societatea de consum.

Este interesant de urmărit modul în care autorii realizează îngemănarea elementelor, dar și efectul transformării lor într-o culegere de folclor pur, autentic, românesc, mai ales că raționalismul se îmbină cu tradiționalismul și cu cosmopolitul, toate camuflete de o trăire emoțională, dar și de o etică comunitară: „*Bate vântul printre brazi / Și-mi aduce dor de frați; / Bate vântul printre flori, / Îmi dă dor de la surori; / Bate vântul printre munți, / Îmi dă dor de la părinți...*”.

Lucrarea *Ilenuța Româncuța...* trebuie văzută drept un omagiu adus activității Ansamblului Folcloric Țărăncuța din Durlești, Basarabia, unul din grupurile cele mai complexe din spațiul românesc actual, care continuă tradiția folclorică, deschizând, totodată, un drum nou pentru folclorul românesc, rămasă, însă, fără ecou, în mare parte, în rândul tineretului.

Această culegere de folclor cuprinde mai multe părți divizate din punct de vedere tematico-funcțional: folclorul obiceiurilor de calendar, de la colinde, cântece de stea, plugușoare la jocul căpriței de la Batâr; folclorul obiceiurilor de familie, de la conăcărie la iertarea și cântecul miresei. Urmează un compartiment de cântece istorice, printre care amintim de *Brâncoveanu Constantin* sau *Când a fost să moară Ștefan*.

Acest ansamblu și-a lăsat amprenta profundă pe scena vieții culturale românești fiind, totodată, și un ansamblu folcloric original, cu idei îndrăznețe, novatoare, filosofice, oratorice: „*Măi bădiță, ochi bârnagi, / Ochi bârnagi, ochi bârnagi, / negru ești, dar tare-mi plăci, / Tra-la-la-la-la*”.

Rolul important al acestei cărți și, în special, al acestui ansamblu se datorează unei rare deschideri către tot ceea ce era nou în sfera folclorului și dorinței de a impune această noutate, dar și luptei pentru cucerirea

interesului spre folclorul spiritului în plină societate de consum. Spirit dârz, căruia nu i se poate nega onestitatea intențiilor, patriotismul și încrederea în progres, reprezintă cuvinte de bază care definesc prezenta culegere de folclor: „*Mândra mea-i basara-beancă / Îi pup ochii și-o sprânceană, / Tra-la-la-la-la-la-la. / Și cercelul din ureche, / Și gurița, când mi-i sete, / Tra-la-la-la-la-la-la. / Mândra mea-i basara-beancă / O Ileană-Cosânzeană, / Tra-la-la-la-la-la-la / Are părul de mătăasă / Și la trup îi mlădioasă, / Tra-la-la-la-la-la-la / Are cea mai frumoasă zestre - / Frumusețea din poveste, / Tra-la-la-la-la-la-la*”.

Publicația de față trebuie văzută drept un spirit polemic cu societatea de consum, cu un temperament aprins, nestăpânit, cu o structură protestatară și o figură cutezătoare către trecut, către dă-tini, către cultură: „*Bine-i de lelița naltă / Că dă gură peste poartă, / Dar și cea mai mititea / Se-ntindea și n-ajungea, / Și-a căzut poarta pe ea, / Și-a pălit-o drept în cap, / Și n-a mai vrut sărutat*”.

Antologia de folclor *Ilenuța Româncuța* este structurată în două mari capitole: *Din Zestrea Neamului* și *Din Zestrea Țărăncuței*, un *Argument* și o *Introducere*, O culegere de folclor valoroasă care îi aparține lui Tudor Colac. Fiecare capitol este alcătuit din alte subcapitole. Astfel, prima parte, *Din Zestrea Neamului*, cuprinde o introducere sugestivă, *Tinerețea fără bătrânețe a poeziei populare* semnată de Ștefan Sofronovici și patru subcapitole: *Folclorul obiceiurilor de calendar* care conține *Cântece de stea și colinde*, *Hăituri* și *Teatru folcloric*, *Folclorul obiceiurilor de familie* care este formată din *Conăcărie*, *Iertăciunea* și *Cântecul miresei*, *Cântece istorice și balade* care este alcătuită din *Cântece istorice* și *Balade* și *Lirică populară* care cuprinde *Cântece păstorești*, *Cântece de dragoste*, *Cântece de dor și jale*, *Cântece de recruție*, *Cântece de ostășie*, *Cântece de război*, *Cântece de familie*, *De înstrăinare și singurătate*, *Satirice și umoristice*, *Cântece de petrecere*, *Strigături*. Partea a doua, *Din Zestrea Țărăncuței*, cuprinde un *Glosar*, un *Indice de informatori*, un *Indice de cântece* și *Din biografia Țărăncuței*. Aici, în această secvență, notăm că sunt prezentați cei douăzeci de ani de activitate a ansamblului folcloric Țărăncuța din Durlești, sunt puse fotografiile cu câteva din diplomele ansamblului și care au fost, de-a lungul existenței sale, ecourile în presă privind evoluția acestui ansamblu (e.g. *Țărăncuța - dragoste de cântec popular, Examen pedagogic serios sau Finala Festivalului Concurs republican Vai, sârmana turturică*). Totodată, aici, în această a doua parte, este prezentată fiecare persoană care direct sau indirect a influențat existența acestui ansamblu: Efrosinia Sofronovici, Ion Sofronovici, Ana Adam, Vasile Adam, Grigore Adam, Lidia Lungu, Vasile Sofronovici, Maria Josanu, Ana Roșca, Vera Borș, Maria Roșca, Emilian Damian, Lidia Onichevici, Gheorghe Morgoci, Ștefan Onofrei, Andrei Enachi, Anița Bândiu, Vasile Romaniuc, Constantin Romaniuc, Zinaida Slivinschi, Alexandru Darii, Alina Fiodorov. Urmează prezentarea prietenilor acestui ansamblu: Andrei Tamaylăcaru, Varvara Buzilă, Nicolae Gribincea, Oleg Volontir, Silvia Zagoreanu,

(continuare în pag. 12)

Valentina Osoianu, Maria Iliuț, Galina Pâslaru, Alex Acio-băniței, Adrian Ardeleanu, Nina Bolboceanu, Veta Ghimpu Munteanu, Ion Negru, Vladimir Furtună, Veronica Moisei, Constantin Pitușcanu, Gheorghe Morgoci, Grigore Danu, Nina Ivanov, Vasile Roșca, Nicolae Crudu și Victor Anton. Ultima parte este dedicată familiei Țărăncuței, mai precis cuvintelor Efrosiniei Sofronovici care își prezintă familia, Victoriei Tănase, Alei Diaconu, lui Grigore Fona-ru, Nataliei Ursu, Nadiei Florea, Diane Luncașu și Valen-tinei Ciocanu. De aici reținem faptul că Tatiana Sofrono-vici este „motorul și inima acestui colectiv”, căci dumnea-ei a pus accent pe „răbdare, toleranță și omenie multă multă”.

Folosindu-se metoda monografică, autorii au rea-lizat peisajul literar al Ansamblului Folcloric Țărăncuța din Durlești, Basarabia, punctând elementele inovatoare aduse de acesta, a contribuției sale esențiale atât la evoluția folclorului românesc, cât și a esteticii, care l-au transformat în Ansamblul care a schimbat liniaritatea traiectoriei folclorice de până la el.

În ceea ce ne privește, nu se poate discuta des-pre evoluția sau progresul folclorului românesc și esteticii folclorice, fără a ține cont de activitatea inovatoare a acestui ansamblu, spirit modern în straie tradiționale, pentru care tradiția era țelul suprem.

Ionuț CARAGEA

Aforisme din spuma valurilor

• Trăiesc cu speranța că poezia și aforismul mai au puterea să salveze suflete rătăcitoare atunci când nimeni nu mai are timp pentru lectura unui roman de calitate.

• Numai poetul ghilotinat de muzele sale știe cum “să se adune” și să rămână “cu capul pe umeri”.

• Poeții nu s-au mulțumit niciodată să fie doar împlânzi-tori de amintiri. Și-au băgat capul și în gura himerelor.

• Minciuna poate fi acum un început de existență, dar mâine va fi un început de nonexistență.

• Lacrimile – oceane în miniatură în care sunt vii doar amintirile.

• Dumnezeu își permite luxul de a da tuturor oamenilor autografe cu raze de soare. Când vine noaptea, stelele îi scriu și îi rescriu biografia pe paginile infinite ale cerului.

• O plantă are nevoie de apă și lumină pentru a crește mare și viguroasă. Poetul are nevoie „doar” de lacrimi și întuneric.

• Este foarte ușor să scrii manifestându-ți repulsia față de urât. Este mult mai greu să te concentrezi asupra frumuseții subtile din interiorul urâtului, s-o scoți la iveală și s-o amplifici.

• Să fii poet înseamnă să ai, în același timp, o inimă însetată de dragoste și o minte însetată de cunoaștere. Atunci când inima exclude creierul, ești sclav al dragostei, iar atunci când creierul exclude inima, ești sclav al științei.

• Sunt unii poeți care scriu ca și când mâine ar veni sfârșitul lumii. Singurul martor al creației lor este Dumnezeu, iar singura bibliotecă în care mai au credința să ajungă este cea a cerului.

• Lacrimile sunt păsări de foc care și-au pierdut aripile.

• Din când în când, sufletul trebuie să respire prin lacrimi. Altfel s-ar zbate ca peștele pe uscat.

• Înțeleptul vede viitorul chiar și în spuma valurilor.

• Înainte de a se topi în palmă, fulgul de zăpadă a visat să ajungă bulgăre.

• Mormintele iubirilor pe care le păstrăm în suflet nu au nevoie de cruci, ci de catedrale de lumină.

• Amintirile sunt ca peștii ce înoată mereu împotriva curentului. Își caută tinerețea la izvoarele timpului, apoi pier și ajung în marea cea mare...

• Ca să ajungi la inima femeii, nu ai nevoie de harta trupului ei, ci de harta viselor pe care să le împlinești împreună cu ea.

• După ce plouă, cerul nu ne reproșează niciodată că-i suntem nerecunoscători. Ba chiar are liniștita grație de a ne binecuvânta cu raze de soare sau cu un zâmbet curcubeu.

• Oamenii sunt flori îngemănate care cresc pe țărmul binecuvântat de roua timpului.

• Prin ochiul de apă te privește și cerul, și pământul. Și te privești și tu pe tine însuși, mirat de ridul care ți se adâncește pe frunte.

• Dacă oamenii s-ar fi născut cu aripi, ar fi devenit păsări de pradă. În niciun caz îngeri.

• Poetul care nu renunță definitiv la poezia pe care a scris-o, nu este cu adevărat înțelept. Nu face decât să-și care sicriul de cuvinte în spate, de teamă să nu fie îngropat într-un loc pe care nu-l cunoaște.

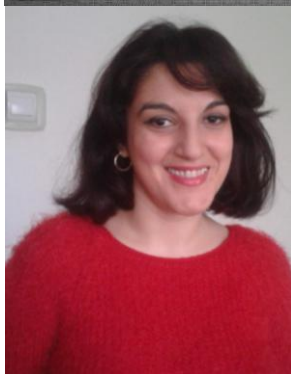
Nina GONȚA

Războiul de alături...

Soldați ucraineni la Bălțațești,
la stațiune.
Se odihnesc și se refac aici,
la băi.
Unul cu mâna ce zburată-a fost...
A suferit N operații...
acum o are,
e la loc,
dar ce folos,
că moartă e...
Doctorii piele i-au scos din corpul lui...
cu mușchi, cu tot...
Nu prea i-a folosit,
că mâna lui nu va mai fi nicicând,
cum...
din naștere, a fost.
Altul... e cu picioarele,
de la genunchi în jos,
ambele, de fier...
Cu zâmbetul pe buze,
în jur se uită...
blând, împăciuitor.
E tânăr,
de numai 23 de ani...
optimist, frumos,
cu-o față zâmbărească...
Îi bucuroș,
că a scăpat, că a rămas...
în viață...
Al treilea - dinții-și poartă-n buzunar,
după un glonț
bizar,
ce i-a zdrobit întreaga parte dreaptă-a feței...
și i-a ieșit,
pe lângă o ureche...
Un altul –
glonțul încă-l are lângă un plămân...
Medicii i-au spus,
e prea periculos,
acum să fie scos...
Și el e...
bucuroș,
că viața,
așa de ticăloasă cum e,
îmi spuse,
și-a salvat-o.
Și alți, și alți...
vieți tinere,
fără de păcat...
pe veci... distruse!

Noi, aștia
ce zi de zi,
indiferenți, pasivi,
pe-alături trecem
cu alte multe treburi și nimicuri
viața ne petrecem...
Hotarul dintre Ucraina și Rusia,
la est,
demult el nu mai este.
Soldatul rus se plimbă
prin Donețk și prin Lugansk,
nestingherit,
câinește.
Putin, țarul rus,
tot estul Europei îl visează,
planul Ecaterinei celei „Mari”,
ca toată Marea Neagră...
a rușilor să fie,
vrea... împlinit,
să-l vadă.
Un plan rebel!
Și-n Europa unicul stăpân
să fie...
numai el!
În acest război,
trimis-a Putin negre crematorii ambulante,
acum prin estul Ucrainei ele... „zburdă”.
Așa el pe-ai săi soldați morți,
ruși, îi... „îngroapă”.
Vrea totul ca s-ascundă!
Voi, mame ruse,
unde mintea că vă este,
de ce nu puneți stavilă unui război,
ce numai al vostru el că este ?
De ce lăsați feciorii să vă moară,
pentru nevoia de preamărire...
a unui sovietic,
kgb-ist... bezmetic?
Căci lui de voi și de feciorii voștri nici că-i
pasă,
fiicele lui, fără de griji,
departe de război,
demult de țara lor uitară...
prin Europa
atât de mult de tatăl lor blamată,
s-aciuară!
Voi, mame ruse,
rândurile strângeți.
Uniți-vă !
Căci numai voi puteți
să puneți capăt unui război,
ce mistuie-n prezent,
detot prea tinere
și prea nevinovate...
vieți!

Lavinia BÂRNEAȚĂ

Toamna

O rășcoală de frunze se întinse pe alee,
Venise toamna, nici nu știam când.
- Trece timpul, îmi spuse în treacăt o femeie,
Trece, toamnă, trece, am murmurat în gând.

Mă prinse o sete în suflet de poeme, ori de proze,
Sufeream cumplit de toamnă.
Printre copaci băntuiau aripi de necroze -
Și am zis în treacăt - e prea devreme, doamnă.

Decadență

Mergeam desculță, cu inima prin ploaie,
În jur, oameni de fum treceau grăbiți -
Pe treptele de piatră, printre noroaie,
Într-o lume unde nu sunt sfinți.

Demonică ești toamnă, am spus eu într-o doară,
Ne porți cu gândul precum bufoni înălțuiți,
Creezi fantasme și le vinzi la drum de seară -
Pretinse leacuri pentru cei triști și cei smintiți.

Mergeam desculță, cu inima prin ploaie,
Urmând o toamnă indiferentă.
Urcam și eu treptele de piatră, printre noroaie,
Într-o lume decadentă.

Spre infern

În orice dramă e un moment ilar,
Îmi spunea sufletul coborând spre infern,
Plus că sauna e gratis, plaja deschisă etern
Și orice nou venit primește o bere în dar.

Aripi de corb albastru nu le e dat la mulți,
Ba și numele ți se va scrie cu foc pe pancarde,
Să vezi atunci ovațiuni pe străzi, pe bulevarde,
Nu-ți va ajunge o eternitate pe toate să le ascuți.

Hai nu fi tristă, n-ai de ce,
Îmi spunea sufletul coborând spre infern,
Uite câte covoare de pucioasă în față ți se aștern,
Oricum nu ți-ar fi plăcut raiul, e mult prea rece.

Vorbea sufletul și eu ascultam tăcută,
Pierzându-ne printre umbre, prin tunele de vulcani
Și gândeam: ce înseamnă să n-arunci la vămi cu bani...
Suflete, crezi că avem loc pe plajă? E înghesuală multă.

Anotimp de chihlimbar

Anotimp de chihlimbar...
Câte poeme am rătăcit în tine,
Câte gânduri ... romanțe ... ce n-au fost ...
De câte ori ți-am dat aripi de vânt,
Și sufletul născut impar...
Cine mai reține,
De căutările mele aveau vreun rost,
Cine mai știe de eram, ori de mai sunt
În picurii de ploaie,
În pana ta de vânt...

Anotimp de chihlimbar,
M-a judecat iarna, vara, primăvara,
Că nu le scriu poeme,
M-au judecat și florile, și câmpul verde...
Ce-mi pasă mie? E în zadar ...
Dacă nu-i amurgul tău, degeaba vine seara,
Degeaba iarna stele cerne ...
Și roze, fluturi ... totul se pierde ...
Nimicul în vers se așterne,
Și care alt anotimp mai crede
Singurătatea...

O, anotimp de chihlimbar,
Câte poeme am rătăcit în tine ...
Dar fără tine,
E în zadar...

Poem

La fereastră, ploaia-mi lasă triste nuvele -
Caii de vânt s-au dezlănțuit;
Vor cade aleanuri de stele -
Abia scânteii prin timpul prăfuit...
Ce dacă vor cădea? S-or duce și ele,
Lăsându-mi întunericul infinit
Și orele ce-mi vor zbura cu aripi grele,
Când de una singură voi fi sătulă de vorbit.

Lucia PĂTRAȘCU

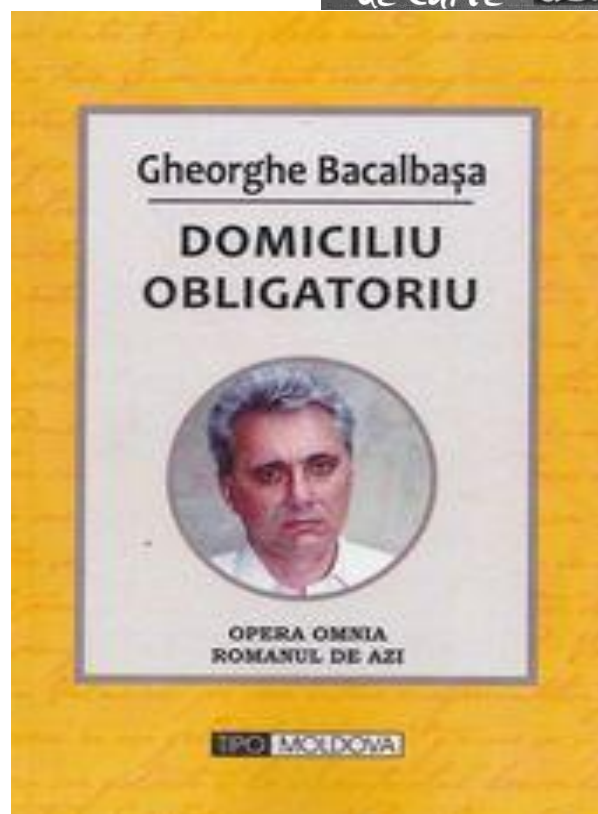
DOMICILIU OBLIGATORIU de GHEORGHE BACALBAȘA

Volumul de proză „*Domiciliu obligatoriu*”, semnat de scriitorul **Gheorghe Bacalbașa**, editura TIPOMOLDOVA- Iași, ediția a II-a, colecția OPERA OMNIA - romanul de azi, este o frescă socială, așezată într-un timp și într-un spațiu anume, ca într-un loc geometric predestinat, în care fraudele intelectuale și compromisurile politice au putere de lege, distorsionând destinele omenești.

Autorul volumului, Conferențiar Universitar Dr. **Gheorghe Bacalbașa**, autorul multor lucrări științifice de medicină, 5 volume, 49 lucrări și 110 lucrări susținute, medic primar obstetrică-ginecologie la Spitalul Clinic de Urgență „Sf. Pantelimon” din Capitală, a publicat romanele „*Domiciliu obligatoriu*”- Editura Alma, 1995; „*Căprioara de gips*”- Editura Istru, 2001 și „*Instituția*” editura TipoMoldova, 2015.

Acest roman, aflat la cea de a doua ediție, readuce în atenția cititorului viața într-o clinică de chirurgie, mediu cunoscut scriitorului. Căci autorul așează subiectul acestui roman în lumea halatelor albe. O lume în care a trăit, trăiește, o lume în care profesionalismul și atitudinea de dăruire a tuturor celor care lucrează în acest domeniu se împletește cu acele condiții pe care timpul, locul și împrejurările sociale le impregnează asupra indivizilor. Depinde numai de calitatea omului și de voința sa de a ieși în mod onorabil de sub platoșa tuturor acelor reguli impuse ca într-un „*domiciliu forțat*” într-o vreme plină de impostură, de îngrădiri politice și de a evita dobândirea comportamentelor patologico-sociale, ce pot conduce, datorită *bolii pentru putere*, la o psihodramă.

Întâmplările din carte se petrec înainte de anul 1989, la o mare clinică bucureșteană, *Institutul de chirurgie funcțională și reparatorie*, unde în urma unei operații, moare pacienta Ștefania B., „*caz atipic*”, cum declară la ieșirea din sala de operație, șeful clinicii, profesorul Florin Zugrăvescu. Un eșec medical pentru care chirurgul Horia Preda se simte vinovat sufletește, deși nu fusese unul dintre cei care au participat la intervenție. Un eșec ce naște introspecția lui Horia Preda („*imaginea Ștefaniei îl prigonea obsedantă și sâcâitoare*”) care însoțește perturbant analizele psihologice făcute de acest medic, deschizător de drum în chirurgia reconstructivă, și prilejuiește desfășurarea unui covor de întâmplări succesive, pe care defilează colegii, oameni mai mult sau mai puțin dăruți acestei nobile profesii: medicii Horia Preda, Ovidiu Singureni, Ioana Lujeriu, Horațiu, Cezar Hobiță, avansat *disciplinar* la o întreprindere, destine cu aripile tăiate de setea de putere a directorului Costică Cârlan, necioplitul, poreclit „*Trei zile*” (concediu medical!), Sevastița Vârtej, care își asumă statutul de plantă agăț-

toare, când are nevoie, dar sprijinindu-se apig pe statutul său de secretar de partid pe institut. Paulică Zamfiropol, slugarnic și oportunist, Gh. Ionescu, medic de întreprindere care nu acceptă ideea de „*medicină de clasa I și medicină de clasa a II-a*”, asistentele, infirmierele - „*soldații spitalului*”, asistenta-șefă Mariana Cotoi, tovarășa Georgescu, secretara profesorului, și toți ceilalți. O lume plină de aspirații, intrigi, răutăți, rivalități, șicane, care se petrec în mediul halatelor albe, la institutul condus de profesorul care „*îi disprețuia ...pe toți....pentru că nu erau oameni - om era el și cei așezați mai sus decât el*”. Nu lipsesc nici cei care trag sforile, tovarășul Dinu și Maria Pietraru, oamenii partidului, care sancționau vinovații. Căci „*Vinovăția era un act de dizgrație*” folosit pentru a „*remodela personalitatea umană*”.

Fiecare cu destinul său dirijat, dar și asumat. Personaje multe, prizoniere „*într-un secol al ostacilor*” cum îl definește autorul, cărora romanțierul, cu un talent de portretizare de o finețe deosebită, le creionează personalitatea, prin trăsături fizice și comportamentale, care irump fie dintr-un gest, fie dintr-o descriere făcută de un coleg, fie dintr-o situație. (Profesorul dr. docent Florin Zugrăvescu, cel care „*se cățara în pom ca în viață*”, om ajuns în vârful ierarhiei prin impostură și mașinațiuni politice, vrea să își asume paternitatea unei lucrări științifice a lui Horia Preda asupra unui nou procedeu de chirurgie reconstructivă și chiar îi spune acestuia nonșalant și cinic: „*va fi moștenirea pe care o să ți-o las ție*”). Personajele romanului sunt oamenii care nu pot ieși din *domiciliul obligatoriu* al circumstanțelor. Și acest lucru îl aflăm din jurnalele personale ale fiecăruia, în care ei (prin condeiul autorului), se autoanalizează, îi stu-

(continuare în pag. 16)

diază pe ceilalți, colegii lor, cu reală simpatie sau îndreptățită aversiune, așezându-se, ca sub o lupă, într-o lumină nedeșvăluită la prima vedere. Ca într-un fel de „*Cunoaște-te pe tine însuși!*” prin compararea cu ceilalți. Dar toate aceste secrete devoalate (cine cu cine, care și unde, cine și când) nasc întrebări, care primesc un singur răspuns. În mod paradoxal, răspunsul acesta începe el însuși cu o întrebare: *de ce?! De ce oamenii supuși unor anumite împrejurări demolatoare, simt nevoia să moară și capra vecinului, chiar dacă vecinul este cel împreună cu care au construit fântâna din sat? De unde această „malformație” socială? Doar „Povestea unei vieți nu se rezumă la diplome”*. Și tot romancierul găsește răspunsul. Totul se datorează „*țarcului de permisivități în care suntem închiși*”, situație care conduce la pervertirea oamenilor și la setea de putere pentru a ieși din împrejmuire. Oameni care se zbat pentru viața lor, pentru devenirea lor, acceptând compromisuri care îi demolează sufletește și atunci, „*ești un învins, te fărâmi pe undeva, pe dinăuntru*”, fără a ști dacă mai există cale de revenire.

După cum afirmă autorul „*Toate personajele sunt imaginare, în afară de cele reale*”. Putem presupune că acelea reale nu au primit numele adevărat. Dar rămâne o nedumerire. Cum ar fi fost dacă profesorul Zugrăvescu s-ar fi comportat față de confrății și subalternii săi mult mai decent decât un director, un sultan atotstăpânitor al „*haremului*”, care se conduce după anticul „*Sic volo!*”, care așteaptă ca toți „*să danseze din buric*” după melodia sa, harem în care „*favorita se schimbă periodic și imprevizibil*” și în care, pentru el, singurul pericol ar putea fi „*firmanul*” venit de mai de sus. El, care se considera „*alfa și omega*” specialității, un „*pisc de neatins*” de muritorii de rând, care aduna pe lângă dosarele uzuale de cadre și acele dosare *informative* confecționate despre patimile și metehnele supușilor, „*dosare care stau la dospit*” pentru a-i *zugrăvi* când s-ar fi ivit necesitatea folosirii lor în malversațiunile sale? Cum ar fi fost ca el să se rezume la menirea nobilă de a construi oameni și a reconstrui vieți? Autorul ar fi optat poate să-l boteze profesorul Zidărescu sau Zidăreanu? Ca pe un *ziditor* al unor destine frumoase!

Profesorul Zugrăvescu, cel care se consideră „*quintesența puterii... un mit*” este hotărât să folosească inteligența și creativitatea fiecărui subaltern în favoarea sa. Măiestria scriitorului dezvăluie, rând pe rând, toate metodele folosite: persuasiune, șantaj, amenințare, ademenire, etc., peste toate tronând principiul „*ciomagul și zăhărelul*” și toate acestea pentru că, la fel ca alții, adunând lauri nemeritați, „*dorea să mânjească și el istoria ...cu urmele sale*”. *Cireașa de pe tort* ar fi fost lucrarea chirurgului Horia Preda. Ar fi considerat-o un fel de *chef d'oeuvre* al carierei sale. O lucrare pe care nu reușește să și-o însușească, oricâte metode ar folosi. Autorul îi refuză cedarea paternității și plătește cumva, căci nu va fi numit apoi succesorul profesorului la conducerea institutului, deși merita din plin această considerare și nici nu va publica lucrarea încă. Ioana Lujeriu refuză să trădeze și este *transferată disciplinar* în Maramureș, la o întreprindere. Însuși profesorul Florin Zugrăvescu moare fără a-și împlini visul în această lume, în care „*viața curge mereu înainte și pita se mănâncă pe rând*”, iar oamenii trăiesc „*de la un răgaz al istoriei la altul*”, acceptând totul „*pentru simplu motiv că viața se hrănește din viață*”.

Titlul romanului „*Domiciliu obligatoriu*” este foarte sugestiv. Fiecare personaj se află închis în sistemul rigid impus de cei situați superior în ierarhie și, ca într-o *matrioșcă*, tot acest turnuleț de marionete suprapuse sunt acoperite de *ciuma* sistemului totalitar. Și se pervertește. Ce să faci cu chirurgia aici? Cum să poți vindeca de așa ceva? „*În chirurgie te poți menține ba chiar progresa fiind un croitor mai mult sau mai puțin îndemânat, însușindu-ți câteva stas-uri, perpetuându-le până la pensie*”, spune sarcastic unul dintre personajele romanului. În fapt, chirurgul Horia Preda are o singură convingere: „*mâna și mintea, acesta este binomul tragic al chirurgiei*.” La care el adaugă *iubirea și compasiunea* față de cel aflat la un moment dat în nevoie.

Această monografie a unor vremuri nu foarte îndepărtate aduce, prin tematică și talentul lexical al autorului, un mesaj, ca un semnal de alarmă. Medicul - scriitor **Gheorghe Bacalbașa**, intercalând minijurnalele unor personaje în desfășurarea romanească a acțiunii, reușește să suscite interesul cititorului prin stările de tensiune create personajelor și transmise cititorului.

Subiectul cărții este atât de incitant, încât cel care ar dori să-și spună o părere despre ea, absorbit de analizele psihologice făcute asupra unuia sau altuia dintre personaje, ar putea scăpa din vedere *talentul descriptiv* al autorului. Interioarele cabinetelor medicale, ambientul, obiectele pline de rafinament care dau măsura gustului elevat al fiecăruia, îmbrăcămintea mai mult sau mai puțin elegantă și, nu în ultimul rând, biroul directorial cu cele două fotolii potrivite ca înălțime după rangul celor doi: șeful, directorul care credea numai în „*supunere și ierarhie*” și solicitantul sau *învinuitul*, molipsit și el de „*blestemul biroului*”.

Descrierea orașului de la malul mării, care „*se întindea pe promontoriul stâncos*”, descrierea cartierului plin de „*clădiri scorjite cu balcoane aruncate agresiv peste stradă ca niște sâni de matroană*”, venirea primăverii „*până când într-o dimineață explodară lalelele*”, chiar prezentarea jucăușă a unui „*Ceee?*” cu „*un e de ștrengăriță, un e de școlar șugubăț, un e de haiduc șăgalnic*” sunt tot atâtea pauze de *respiro*, pe care autorul și le dăruiește sieși, dar și cititorului, pentru a-l scoate din marasmul analizei relațiilor interumane și intraprofesionale atât de complexe, încâlcite sub bagheta unui dirijor malefic.

Romanul „*Domiciliu obligatoriu*” este scris viguros și precis, cu o expunere clară, captivantă atât pentru cei din domeniu, dar, mai ales, pentru cei de dincolo de halatele albe, cei care sunt potențialii pacienți și care astfel vor înțelege *malpraxisul psihologic* la care pot fi supuși uneori cei care luptă pentru sănătatea tuturor pe căi mai mult sau mai puțin ortodoxe. Această frescă socială a unei perioade a umilințelor suferite de cei mulți, cauzate de neputința de a schimba lucrurile, ne prezintă o lume medicală în care ar fi fost loc de mai bine.

Și astăzi, prin mesajul său „*Cartea aceasta este un strigăt. Oare câți au auzit strigătul și câți l-au înțeles?*”

Lucia PĂTRAȘCU

STRUCTURA VARIATĂ, NATURA EXPRESIVĂ ȘI VALOAREA ARTISTICĂ A PAMFLETULUI de DORIN N. URITESCU

Profesorul Universitar **Dr. Dorin N. Uritescu**, ardelean născut la Vinera-Cugir, județul Alba, nume de referință pentru lingvistica românească în ultimele două decenii, este licențiat al Facultății de Limba și Literatura Română-Universitatea din Bucurști (1970) și al Facultății de Istorie-Filozofie-Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași (1978), doctor în filologie al Universității din București (2005), *magna cum laude*. Este un lingvist cunoscut pentru studiile și cercetările sale referitoare la vocabularul limbii române actuale, fiind autorul a numeroase lucrări științifice în domeniul cultivării limbii.

Volumul **„Structura variată, natura expresivă și valoarea artistică a pamfletului”**, semnat de profesorul **Dorin N. Uritescu**, apărut la Editura RawexComs, București 2015, este o lucrare de analiză a pamfletului ca specie literară, cu tot ceea ce înseamnă acest lucru și cu exemplificări din textele unor cunoscuți pamfletari români. Este o lucrare care, desigur, va fi utilă elevilor, studenților, profesorilor, dar, nu în ultimul rând, cititorului obișnuit, consumatorul de pamflet, pentru ca acesta, citind din abundența de articole scrise în diferite publicații, să înțeleagă ce text poate fi considerat astfel.

Dacă **„Dicționarul explicativ al limbii române”** consideră pamfletul drept o „specie literară (în versuri sau în proză) cu caracter satiric, în care scriitorul înfierează anumite tare morale, concepții politice, aspecte negative ale realității sociale, trăsături de caracter ale unei persoane” și dacă mai afăm că aceasta poate să primească forma unui articol într-o publicație, a unei comedii cu elemente de pamflet, a unui cuplet conținând un pamflet, chiar a unui roman cu caracter de pamflet, se cheamă că am înțeles despre ce este vorba.

Însă autorul acestei lucrări, Domnul Profesor Dorin N. Uritescu, desțelenește puțină noastră înțelegere, explicând limpede că: **„Pamfletul este o creație, cu atât mai izbutită, cu cât felurile modalități ale expresiei artistice: epitetul, metafora, comparația, antiteza, antonomaza, etc. o slujesc efectiv și rodnic.”** Din cuprinsul lucrării aflăm că temele specifice pamfletului sunt cele care privesc unele aspecte ale vieții politice, economice, sociale, respectând o caracteristică estetică, care nu permite **„alunecarea într-un limbaj vulgar, trivial”**, chiar dacă își asumă în mod frecvent **„duritatea expresiei”**. Pentru că, din punct de vedere al conținutului, pamfletul poate avea obiective diferite. Însă, chiar dacă vizează o individualitate **„fie ca om, fie ca factor oficial”**, o temă culturală în legătură cu un anumit scriitor sau o problemă în relațiile dintre componentii unei anumite categorii sociale, textul atacă întotdeauna un **„fenomen negativ...”,** reușind ca prin **„satirizarea necruțătoare”** să și păstreze, totuși, intactă **„funcțiunea umanistă”** și să dea autorului libertatea de a prezenta corect o anumită stare de lucruri asupra unei persoane sau asupra unei situații, stare care nu trebuie trecută cu vederea. Întotdeauna **„nota critic-pamfletară a expunerii este remarcabilă prin virulență și pregnantă”**. Pamfletarul, poate portretiza critico-satiric, poate prezenta idei, situații, însă, indiferent de

DORIN N. URITESCU

**STRUCTURA VARIATĂ,
NATURA EXPRESIVĂ ȘI
VALOAREA ARTISTICĂ
A PAMFLETULUI**

RAWEXCOMS

de conținutul **„eminamente critic”** al lucrării sale, numai ingeniozitatea expunerii susținută de **„personalismul energetic al autorului”** poate garanta pamfletului **„ținuta lui de ordin literar”**, necesară pentru atingerea țelului urmărit. Altfel ar rămâne „o simplă bârfă sau o bălăcăreală”.

Indiferent de aspectele pe care le poate îmbrăca un pamflet (**direct sau aluziv, deghizat sau involuntar mascat**), pentru a nu rămâne **neglijent** sau **neaderent** la adeziunea cititorului, este necesar ca această specie literară să se păstreze în limitele limbajului decent, fără invective, fiind, de fiecare dată, **obiectiv „în acord perfect, de necontestat, cu percepția justă a realității”**, indiferent dacă îl întâlnim în publicistică (Tudor Arghezi - Baronul, Președintele), în creația epică (Eugen Lovinescu, Ion Luca Caragiale, Mihail Sadoveanu), în creația lirică (Mihai Eminescu - Junii corupți; Grigore Alexandrescu - Confesiunea unui renegat; Tudor Arghezi - Balada maeștrilor).

Am folosit unele exemplificări ale autorului, nume strălucite ale literaturii române, care, prezentate aici, îndeamnă la o citire mai aprofundată a operelor respective. Căci, așa cum precizează autorul Dorin N. Uritescu despre pamflet și pamfletari, **„autorii care îl cultivă se remarcă și prin creațiile lor literare.”**

Am primit volumul **„Structura variată, natura expresivă și valoarea artistică a pamfletului”** din partea autorului **Dorin N. Uritescu** cu dedicația **„...pentru severă analiză”**. Mulțumesc pentru dar și pentru învățăturile primite!...Mă tem că singura modalitate de a mă referi la această lucrare este aceea de a întreba în ce măsură avem în față doar o **„carte de învățătură”** și dacă nu cumva, sub motivul explicării noțiunii de **pamflet**, ne aflăm în prezența unui semnal de alarmă față de modalitatea în care,

(continuare în pag. 18)

abundând de invective, sunt prezentate în zilele noastre persoane, situații și stări de lucruri. La fel ca umorul, umorul negru chiar, pamfletul nu este o figură de stil, ci o stare de spirit care face parte din realitatea înconjurătoare încărcată excesiv cu aspecte neobișnuite și, mai ales, neplăcute. Citează as-tăzi autorul lucrării un fragment din articolul *Actualizarea publicat de Mihai Eminescu în anul 1877: „Ce caută aceste elemente nesănătoase în viața publică a statului? Ce caută acești oameni care pe calea statului voiesc să câștige averi și onoruri?... Sunt născuți pentru lucruri mai înalte, pentru deputății, ministerei, ambasade, catedre de universitate, scaune în academie...”* De actualitate?!... Ca și celelalte lucrări ale autorului, acest volum de teorie literară cu referire la *pamfletul ca specie literară* cu originalitate, cu spirit combativ, chiar virulentă atunci când este necesar, este o expunere sistematică ce vine în ajutorul celor ce vor fi ademeniți de ideea de a scrie un pamflet. Dar și în folosul celor care îl vor citi. Pentru o mai bună înțelegere...

În cele peste 20 de cărți de specialitate și peste 200 de articole și studii de lingvistică publicate în reviste de specialitate a introdus concepte noi, din perspectivă ortografică: *pleonasmul, contradicția în adaos, pedantismul, hipercorectitudinea, contaminarea, analogia improprie*; este primul teoretician al figurilor de stil, al *arhaismului ortografic și echivocului ortografic* și este primul cercetător care a abordat la noi valoarea stilistică a antonomazelor, iar în volumul *„Fascinația numelui – studiu al creației lexico-semantice și stilistice”* a abordat teme noi: *importanța epistemologică a ortografiei, valoarea ei stilistică*. Ca să enumerăm numai câteva... Pentru activitatea sa științifică, Profesorul Dorin N. Uritescu a obținut multe premii și distincții.

Lingvist de excepție din pleiada de după 1990 autorul este și un poet autentic. Volumele sale de poezie *„Cântece de logodnă”, „Rugi și porunci”, „Pe Rio Costa-Balade erotice”,* aduc mărturisirea originalității sale ca poet profund. Citez din aprecierile unor critici literari:

Volumul *„Cântece de logodnă”* focalizează tema poetică pe multiplele și diversele etape ale manifestării iubirii, de la cele mai inocente sentimente și gesturi, până la concretizările mature complexe, cu toate etapele ce premerg legământul pe viață.

Volumul *„Rugi și porunci”* oferă cititorilor o frumoasă poezie a credinței, fiind o culegere de destăinuiți cu privire la starea ieșirii din păcat a ființei creștine, prin mărturisirile celui plecat pe drumul pocăinței din care rezultă conștientizarea marelui scop al existenței omenești care este mântuirea.

Volumul *„Pe Rio Costa-Balade erotice”,* cu versuri originale construite cu o sensibilitate profundă și o înțelegere a păcatului neîntâlnită în poezia noastră contemporană, este o evocare lirică a toposului natal, a realităților și atmosferei cotidiene a anilor 1950. Sunt versuri care fac parte din *„literatura de sertar”* în care sub aparența erotismului, descriu realitățile crude ale satului românesc, din acea perioadă din localitatea Vinerea și din împrejurimi.

Felicitări **Domnului Profesor Universitar Doctor Dorin N. Uritescu** pentru acest volum, o nouă floare în buchetul creației științifice pe care nu ostenește să o împodobească prin dăruirea sa!

Greșeala constă în faptul inițial că ne-am imaginat spațiul umplut cu sfere nu suficient de mici.

Așadar, ce e mai comod pentru noi: să acceptăm faptul că punctul nu are dimensiuni sau să concepem sfere foarte-foarte mici cu care să putem umple spațiul?

În acest moment mă tem că am reușit să vă încurc rău de tot. Până la urmă, totul ține de gust. Rămâne ca fiecare să aleagă care tip de raționament se potrivește cel mai bine cu mintea sa.

Dar poate vreți să știți și părerea mea? Iat-o! Eu cred că sferile acelea de care vorbeam nu sunt chiar niște sfere, așa cum nu sunt sfere perfecte nici planetele și toți aștrii despre care știm că au o mișcare de rotație în jurul unor axe. Și mai cred că sunt atât de minuscule, încât nu mai încap nimic între ele. Așa încât, oriunde în acest spațiu aș încerca să plasez un punct, acesta cu siguranță se va afla numai într-o astfel de sferă și, în plus, niciun altul nu mai încap în ea.

Orice am face noi, punctul de pe hârtie tot un cerculeț este, iar cel din spațiu tot o sferă minusculă. A fost o perioadă lungă în care punctul era numit atom, un corpuscul infinit de mic, indivizibil, considerat a fi ultimul element constitutiv al corpurilor. Era într-atât de mic, încât Democrit a crezut că nu poate exista altceva mai mic decât el.

Mai apoi acesta a fost descompus în puncte tot mai mici - au ieșit la iveală electronii și nucleele de dimensiuni care, la acea oră, nu le asigurau decât o existență ermetică, pe hârtie. Puțin mai târziu, punctele elementare au început să-și arate lumii și partea lor materială - inițial doar indirect, prin experimente care atestau existența lor fizică, iar apoi prin observații directe, care încercau să dezbrace punctul și de ultimele sale straturi subtile.

Punctul este folosit adesea și ca origine, ca punct de plecare pentru formarea unui lucru, a unui fenomen etc. Despre punct mai putem spune că poate fi întâlnit și ca parte a unei expresii idiomatice, de exemplu poate fi un cuvânt-cheie într-un grup de cuvinte precum „punct de vedere”, „punct de convergență” (sau de fugă), sau „punct de referință”.

Și dacă, într-o bună zi, am descoperi că totul e o minciună? Că punctul nostru e imperfect? Că micile sfere subatomice sunt doar coarde minuscule vibrând la frecvențe diferite? Poate că punctul și-ar pierde frumusețea, iar linia, de pildă, și-ar câștiga statutul de „absolut elementar”.

Sau, ce părere aveți despre stările punctuale pe care le întâlnim în viață și le descriem cam așa: „Suntem într-un punct în care situația este blocată”?

Dar pentru că există un punct important și în gramatică și cam știu bine care este rostul lui, mă grăbesc să-l pun acum, chiar aici.

Melania CUC

ÎNDRĂGOSTIREA DE ZMEU de PETRE RĂU

Un scriitor complex, Petre Rău ia în răspăr liniștea pe care, nu o dată, ne așteptăm să o găsim în poeme. Citesc pagină după pagină din noua sa carte (ÎNDRĂGOSTIREA DE ZMEU), un volum elegant prin grafica tușată de simboluri ale unui Orient care, în viziunea autorului devine mai mult decât stampa cu care ne-a obișnuit arta clasică.

Cartea a apărut la Editura InfoRapArt din Galați și conține aproape 150 de pagini. După cum autorul ne spune, în subtitlu, este vorba despre un poem filosofic și memorialistic.

Dar ce Poem! Poezia ca Viața, aș spune eu, acum, după ce am parcurs textul cărții, am mers pas cu pas după semnele poansonate liric de Petre Rău, dornică să găsesc filonul zborului său, și pentru a fi părtaşă la taina personal-generală a inițierii poetice prin cunoaștere.

Am citit o epopee fascinantă prin sinceritatea și dorința de comunicare a autorului, prin stilul modern, frust și care îți lasă impresia că tot volumul a fost scris dintruna. Autorul însuși s-a substituit eroului, un Ghilghameș al vremurilor noastre, entitate ce se confruntă și își asumă destinul colectiv fără să reunească la virtuțile, visele și războaiele personale.

„Îndrăgostirea de zmeu” este ca o sete mare de aer, un travaliu al căutării de sine până în punctul în care tu, creator, devii una cu propria ta creație.

Filosofia lui Petre Rău este contagioasă, te atrage într-un spațiu în care confesiunea prinde nunațele poemului, și metafora (necăutată) apare în toată splendoarea. Miezul poemului hrănește mintea, forma poemului conferă bucuria evadării într-un soi de poveste, narațiune în care autorul investește tot ce are mai valoros, Dragostea.

„În atelierul meu de poezie muzele / stau răsturnate pe spate / cu umerii goi zgârâind câte un colț / de hârtie” (Poema din urmă), spune poetul, dar cuvintele sale, aici, sunt adevărate dălți care au mușcat din carnea marmurei; citești sintagme, dar și vezi, auzi, miroși particulele fără nume exact, care fac parte din actul creației. Un poet cerebral, un poet cu har și un foarte bun cunosător al universului liric, acesta este Petre Rău, iar noul său volum de versuri este unul de Dragoste. Poeme de iubire de viață în oglindă cu moartea.

Am citit fascinată, am căutat să găsesc printre rânduri acele mici chei care duc la secretele facerii cărții. Nu doar mi se pare, sigur că suflul poetic cu care Petre Rău își poartă caravelele încărcate cu atât de bogatele sale averi lirice, respirația proaspătă și seninătatea cu care privește lumea înconjurătoare se datorează și acelei generozității de mentor. El are bunătate și ochi ager, deține atribute tot mai rar întâlnite în zilele noastre. Volumul de față îi este dedicat Denisei Lepădatu, unui copil dotat cu har poetic, dar care (poate) ar fi rămas un talent nevalor-

Petre Rău

Îndrăgostirea de zmeu

ficat, dacă destinul nu i-ar fi acordat șansa de-al cunoaște pe maestrul Petre Rău. De fapt, aici sunt două destine poetice interesante, aflate într-un soi de simbioză (literară), care îmi sugerează trunchiul stejarului la maturitatea-i creatoare, și iedera prinzându-și propria-i rădăcină în solul fertil, dar urcând și privind cerul, primind și dăruind lumină în aceeași măsură. Denisa Lepădatu este un copil fericit. Mentorul ei este un Om împlinit. Din această ecuație de reușită intelectuală certă, nu putea lipsi construcția unei cărți cum este *Îndrăgostirea de zmeu*.

Poeme grave, teme existențiale, tonuri adesea în culorile pământului, dar peste tot și toate se resimte dorul de nemărginire, ZMEUL freamătului din sufletul poetului are umbra în formă de cruce aruncată peste neantul timpului care se fărâmițează între roțile dințate ale unui nevăzut ceasornic.

Aflat în dialog cu Divinitatea, poetul se simte lejer în exprimare, nu are complexe de inferioritate, nu pune nici semn de egalitate între el și Cel care face și desface rosturile galactice.

Petre Rău este un filosof în sensul ideal al cuvântului, un umanist și un neliniștit ce se întreabă: ce-i dincolo de colină, ce-i dincolo de nori, ce-i dincolo de viață,... dincolo de aparențe?

Uneori găsește răspunsul care să-l mulțumească, dar în cele mai multe dintre poemul său contează cel mai mult starea de căutare, travaliul pentru o cauză ideală, inițierea, și toate acestea, mie îmi lasă posibilitatea să mi-l imaginez, pe poet, ca pe veșnicul cavaler care-și caută Graalul.

În foarte multe privințe, pe falii mai mult sau mai puțin mișcătoare, prin locuri istorice palpabile, sau altele virtuale, Petre Rău și-a atins parametrii impuși (conștient sau ba) din copilărie. Ar putea fi un

(continuare în pag. 20)

om mulțumit, liniștit, dar... ZMEUL din vis îl atrage în sfere tot mai interesante, îi promite lumi colosale, cuvinte hrănite cu nopțile sale nedormite, și... Petre Rău își ascultă daimonul, îi ia urma, și... scrie. O atât de frumoasă combinație de luciditate matematică, știință exactă și filosofie, și totul dublat de talent, ca o mantie căptușită cu fulgi de măiastră!

„Dumnezeul meu peretele / îmi tot trage câte o scatoalcă / să mă trezească la realitate / și să înțeleg că dincolo de el / nu am ce căuta” (Dumnezeul meu peretele), am recitat acest poem, m-a încercat o stare de durere aproape fizică. Cum adică, Petre Rău nu poate trece de „peretele” convențional și care credeam eu că este doar în casa muritorilor?! Apoi mi-am zis, Petre Rău este poetul care își pune bariere tocmai pentru a căuta și a găsi calea de-a trece peste ele.

Îndrăgostirea de zmeu (zeu), o carte cu destule carate pentru a merita s-o parcurgi, nu doar pentru a lua o mostră de literatură bună cu tine, în vacanță, dar și pentru a merge pe urmele unui poet solar, dar care mai are și momentele sale în care scrie: „De pe tocul geamului / am mai privit o dată viața”. Viața-Carte, scrisă de Petre Rău este ca și apa cu vinul, în proporție numai potrivită. Restul este Îndrăgostire.

Amelie Caracas pe STRADA cu nume de planetă

„Casa noastră fusese demolată, ca atâtea altele, pentru a face loc giganticei Case a Poporului”. Așa începe romanul Ameliei Caracas, o împletire de istorii personale, de vieți trăite la vedere ori într-ascuns, pe străzi cu nume pitorești, astăzi uitate, într-un București din care n-au rămas decât amintirile. În toate poveștile care alcătuiesc volumul de față (Strada), autoarea sondează, cu abilitate de cineast în căutarea amănuntului insolit, pitorești microcosmosuri, fiecare cu bucuriile, dramele și speranțele sale, în care cititorul poate redescoperi, ici, colo, chipuri și întâmplări familiare.

Este un fapt cunoscut, pentru a atinge parametrii unei cărți pe care s-o citești cu sufletul la gură, acțiunea cărții ar trebui să dețină doze bine cântărite de realitate absolută și ficțiune, să aibă și un strop de umor și mai ales, efervescența harului scriitoricesc.

Din toate aceste ingrediente (și mult mai mult) este construită STRADA, cartea de debut a Ameliei Caracas, și care a apărut la sfârșitul lui aprilie 2015 la Editura Humanitas (ediție online).

A recomanda o carte este ca și cum ai recomanda un stil de viață, și nu voi face greșea, pentru că fiecare dintre noi, cititorii, aveam partea noastră de bucurie personală atunci când întâlnim, în textele lecturate, lumi și personaje în care ne regăsim cu micile (sau cu marile) noastre secrete, pe care nu le destăinuim niciodată prietenilor.

STRADA ar putea fi un studiu de sociologie complex, dacă nu ar fi o carte de beletristică fascinantă, ar putea fi și o pagină de istorie urbană a sfârșitului de Secol XX, și un interesant spațiu de cercetare pentru cei care vor veni să reconstituie faptele (bune și rele) ale unei generații, pe care nu o dată am numit-o „generație de sacrificiu”.

Cu o alonjă mai mult sau mai puțin imaginară în falia genealogiei personale, Amelie Caracas și-a lucrat cartea ca

un giuvaergiu un colier din pietre semiprețioase. Autoarea le dă valoare artistică, literară, și adaugă șirului de evenimente (asumate în parte prin participarea personală), adaugă, spun, valoare, credibilitate și acel liant special care te atrage, te incită să citești pagină după pagină.

Ai putea spune și că sunt povești de cartier, dar ce... cartier! O parte esențială și enigmatică a unui București prins între trei schimbări politico-sociale, un oraș în plină metamorfozare, și care atrage ca o lampă fermecată fluturii, atrage hipnotic personajele pitorești, ele, personajele, aflund dintr-o provincie, pe care autoarea doar ne-o schițează în tușe alb-negru, lăsându-ne pe noi să explorăm mai departe filioanele din care s-a inspirat, și care au generat geografii umane dintre cele mai interesante.

Cartierul Uranus, o lume aproape patriarhală, Strada cu caprifoi și glicină, cu platanii seculari și personaje ce țin morțiș să ducă până la final steagul unei burghezii autentice, cu rădăcini adâncite în rostul național glorios, dintre cele două Războaie.

Amelie Caracas pune accent pe memoria colectivă, pe acel instrument care face ca un autor să devină mărturisitorul epocii sale. Ea scrie cursiv, știe ce spune, și citind cartea aproape că nu mai faci diferența între magie și realitate.

Creionări subtile amintesc de o lume care se coagulează în partea stângă a râului Dâmbovița, cetățenii de odinioară (colonei regali, angrosiști, dar și spălătorese) se adaptează vieții dificile din anii comunismului. Și timpul pare să niveleze destinele, să egalizeze rosturile indivizilor, servitorii și stăpânii să devină egali în fața destinului implacabil. Micile intrigi de cartier (zic cartier și nu mahala) apar ca petele de cerneală pe vârful degetelor unui școlar silitor, și Strada Ameliei Caracas se transformă într-un spațiu pitoresc de-a dreptul, un fel de redută pe care luptă,

(continuare în pag. 21)

fiecare cu armele sale, toți cei care nu s-au adaptat din mers comunismului. Și totuși, lumea este ca lumea, fericită pentru micile firimituri furate vieții, lupta se dă aici, pentru felia de pâine cu margarină, și puțini mai sunt cei care rezistă până la capăt, dovedesc că au stofă de eroi ai zilei.

În plin comunism, personajele Ameliei Caracas devin eșantioane aproape comune ale unei comunități ce se hrănește din micile evenimente diurne. Viața merge înainte pentru foștii boieri de viță veche, și cartierul Uranus pare să fie ultimul bastion al unei lumi cândva fascinante, elegante, cu perspectivă în a ocupa locuri de frunte în societate.

Pe fondul unei sărăcii lucii, dar asumate ca o medalie a resemnării, cade zvonul unei posibile demolări a cartierului. Citind paginile respective am avut imaginea unui mușuroi de furnici în care un copil nătâng lovește cu bocancul.

Amelie Caracas știe să pregătească suspansul literar, dar emoția, furia personală, starea de spirit a personajului central, aici devenit autor, este relevantă, și frisonul teribil te cuprinde, te schimbă emoțional iremediabil. Tu, cititor, ești de partea cetățenilor așezați în calea destinului, trăiești cu acuitate momentele de dinainte, dar mai ales din timpul în care bulbozerele dau iama în zidurile caselor în care, oameni purtând încă nume ce amintesc de Belle Epoque, subcombă la propriu.

Astfel, persoanele devin personaje și autoarea își duce firul narațiunii mai departe, printre blocuri de beton în care sunt înghesuiți supraviețuitorii foști locatari ai Străzii în care, până mai ieri, doar micile intrigi de amor, poveștile cu iz din alte vremuri, mai făceau zarvă și constituiau motive de bârfă în fața unor ceșcuțe fine în care se turna cafea (nechezol).

Imagini ale unei vieți nevăzute de dinafara pereților din prefabricate, viața de pe STRADA liniștită din cartierul Uranus se mută cu arme și bagaje în acele „turnuri babel” ale comunismului, blocurile din cartierele care supradimensionează Bucureștiul. Și aici, autoarea are puterea de introspecție, este ca și cum ar face radiografia unei civilizații aflate la răscrucea timpurilor. În viziunea autoarei, nimeni nu este disperat din cale afară, indiferent de umiliția la care e supus prin forța malaxorului politic, doar speriați sunt cu toții, și ea, Frica face cărțile în următoarele capitole ale lucrării de față.

STRADA se continuă cu frescele sociale, adesea eșantioane hibride ale unei lumi care se scufundă pentru ca mai apoi, să regenereze. Și este Revoluție!

După furtună ar trebui să iasă soarele, numai că angoasele colective par a se accentua, și Amelia are meritul de a face un slalom de excepție printre atâtea și atâtea evenimente din istoria apropiată, atinge stări și conflicte care ne-au marcat mai mult decât ni se pare azi.

Amelie Caracas, o scriitoare cu vocație. *Strada*, o carte document pe care am citit-o cu interes, făcând din loc în loc inserții personale de sentimente, de întâmplări ale căror ecou mă mai bântuie încă și azi.

Cu toții aveam în ranița amintirilor o STRADA a noastră, un cartier de sacrificiu (un Uranus) pe care-l deplângem mai ales vara când înfloresc teii pe bulevardele Bucureștiului.

Amelie Caracas este un scriitor care duce cu sine o lume, și poate, și știe cum să ne-o prezinte literar, ea scrie despre lumi dispărute sub ochii noștri ca și cum ne-ar vorbi despre un flacon cu parfum bun ce i-a aparținut unei femei de odinioară.

Radu Ștefan FOCȘENEANU

ANAF

Plătiți-vă dările la timp!

Trec direct la subiect și îți spun că băiatul s-a certat cu părinții lui. Tatăl său i-a spus cu duioșie să nu mai țipe. Să nu mai facă asemenea scandal. Poate fiul său chiar avea dreptate în ceea ce spunea, dar de ce nu încearcă să vorbească frumos. Să nu mai înjure, să nu îi mai critice pe ceilalți. De ce nu se uită puțin și la propria lui persoană. Să se uite și la greșelile lui, nu numai la ale celorlalți, spunea tatăl. Băiatul nu voia să înțeleagă nimic și mergea pe drumul său, zbierând cât de tare putea. Însă de data aceasta nu s-a mai putut trece cu vederea. A primit o palmă zdravănă din partea tatălui, care i-a spus: „Gata, termină! Dacă vrei, du-te și fă-le altora spectacolul ăsta, noi nu suntem obligați să îndurăm reproșurile tale. De-a lungul anilor nu ai vrut să înveți nimic”. Tânărul s-a uitat în ochii lor și a început să râdă. Replica a fost de zile mari. „Nicio problemă, dragă tată. S-a terminat între noi! Totul s-a terminat. Am plecat”. Și nu a zis asta ca să îi aburească. Și-a luat un rucsac cu niște haine și adio de la părinții lui. A plecat de acasă. Avea niște bani la el, dar unde să se ducă în noaptea aceea friguroasă? Unde să doarmă? Se plimba prin oraș, încercând să găsească un loc unde să înnopteze. S-a gândit că nu l-ar deranja nimeni dacă ar dormi la aeroport. O idee deșteaptă. Dar hai să mai inspectăm puțin. Poate găsim ceva mai aproape de noi. De-abia se întunecase. Nu știu cum, dar i-a trecut prin cap să probeze o bancă. Și o bancă putea înlocui un pat. Lumea se uita la el. Dacă îl vedeai, nu credeai că e omul străzii. Nici el nu credea asta. S-a mai plimbat o vreme, până când a dat de un sediu ANAF. Se gândea să doarmă acolo, pe jos. Lume nu prea trecea. Tocmai bine. După vreo zece minute, apare un bodyguard. Băiatul se sperie și se ridică. Este întrebat ce caută acolo.

- Ești beat sau drogat? Văd că ești îmbrăcat bine, deci omu' străzii nu ești.

- M-am certat cu ai mei. Lasă-mă și pe mine să dorm la ANAF, trăi-ți-ar familia.

- Cu ce te-a prins? Nu pari băiat rău. Te las, mă, dar în camera tehnică. Noaptea mai vin ăștia mai mari și nu trebuie să te vadă. Da' sigur nu ai furat, nu ai făcut vreo nefăcută?

- Ai cuvântu' meu. Vreau doar să dorm și mâine plec. Mă duc acum până la magazin să cumpăr ceva de mâncare și revin.

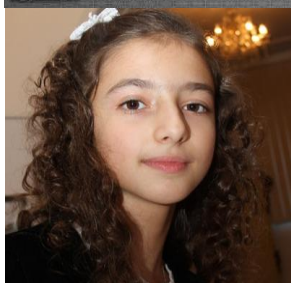
Bineînțeles, băiatul s-a dus la magazin ca să îi ia bodyguardului o Bergenbier la doi litri.

- Mă, nu trebuia să îmi iei nimica de băut că eu nu am voie alcool. Vin noaptea și ăștia de la firma de pază pentru care lucrez. Mersi oricum. Beau mâine că sunt liber.

- Și nu te plictisești mata' aici?

- Decât acasă, e mai bine aici. Iau un bănuț. Să îți arăt unde e camera tehnică. Acolo vei dormi.

(continuare în pag. 31)

Denisa LEPĂDATU

Dialog cu scriitoarea și jurnalista Maria Timuc

Denisa Lepădatu: *V-ați dorit dintotdeauna să fiți scriitor?*

Maria Timuc: N-a existat o dorință de a fi scriitor. De altfel, nu cred că este suficient să-ți dorești așa ceva: scrisul vine din tine, pur și simplu. Înainte de orice altceva, scrisul apare, este mai degrabă un dar divin, o forță a ființei mai întâi.

D.L.: *Când v-ați dat seama că vă doriți să deveniți scriitor? Cum ați început să scrieți?*

M.T.: Am scris prima poezie la vârsta de zece ani, iar la vârsta 12 ani am scris prima nuvelă. La 13 ani, cineva drag din familie a remarcat că scriam foarte frumos compunerile de la școală și aveam talent la scris, iar la 15 ani, când am intrat în cenaclul "Noduri și Semne" de la Galați - al cărui membru fondator sunt - am înțeles că iubesc scrisul și-n el e ceva din esența ființei mele.

D.L.: *Ce rol a jucat literatura în viața dumneavoastră, în copilărie, în adolescență, la maturitate, azi?*

M.T.: În copilărie, literatura și dragostea pentru ea mi-a schimbat viața pentru că ea mi-a apărut ca o esență, ca un parfum care mi se potrivește perfect și mă definește. Îmi părea că sunt parte a scrisului, parte a poeziei. Până la vârsta de 19 ani am parcurs lecturile importante ale literaturii române și universale: în acea perioadă am citit permanent și am scris. Ulterior am luat distanță cumva, am rămas în apropierea scrisului, ca jurnalist, dar arsesem enorm în literatură și simțeam nevoia autodefinirii de sine, a căutării de sine. La 24 de ani citeam pentru a doua oară Biblia, dar o făceam acum dintr-o stare luminoasă, care-mi dezvăluia nuanțe, semnificații și tainice descoperiri ale ființei spirituale, ale sufletului. Lectura spirituală mi-a captat atenția mulți ani, iar această pasiune pentru spiritual continuă să mă atragă și astăzi. Nu întâmplător, eu însămi, pe lângă poezii, am publicat doar carte spirituală.

D.L.: *Menționați, vă rugăm, o carte (sau dacă preferați, mai multe) care v-a(u) influențat ca scriitor și în ce mod?*

M.T.: Pe lângă Biblie, pe care deja am menționat-o, m-a influențat Mihai Eminescu, o carte micuță, se numea "Poezii", parcă-i văd și acum coperta. Eram la țară, acolo nu prea existau cărți, afară de manualele școlare. Cred că abia învățasem că citesc când m-am dus în vizită la o verișoară de-a mea. Ea locuia cu familia într-o casuță de chirpici, cum sunt casele în Moldova, lângă care era o bucătărie de vară, tot de chirpici, învelită cu paie. Era o bojdeucă, precum zicea Creangă. Nu era nimeni acasă, eu am intrat și am zărit pe masă cartea de poezii. Am deschis-o și am rămas vrăjită: nu m-am mișcat multă vreme de acolo pentru că poeziile m-au captat în așa măsură, încât le-am citit pe nerăsuflăte. Dar n-am fost mulțumită cu atât: am furat cartea. Am ascuns-o sub bluză și am plecat cu ea acasă. Cred că poeziile acelea mi-au conștientizat iubirea pentru poezie și

Poeta și jurnalista Maria Timuc

probabil că mi-au inspirat prima scriere: prima mea poezie era un fel de cântec despre păsări. Poezia lui Eminescu, "Somnoroase păsărele" m-a tulburat...

D.L.: *Ce părere aveți despre literatura pentru copii?*

M.T.: Iubesc literatura pentru copii, poveștile și poeziile pentru copii. De altfel, vreo trei ani am colaborat și eu la o revistă dedicată copiilor de grădiniță, unde scriam povești și poezii pentru copii. Sper să le aranjez într-o zi într-un volum dedicat copiilor. Literatura pentru copii este necesară, îi poate inspira pe micuți și le poate dezvolta creativitatea, inteligența și gustul pentru frumos. Nu în ultimul rând, ea poate să-i dezvolte copilului gustul pentru lectură, ceea ce înseamnă mult în această eră în care lectura de carte scrisă pe hârtie a devenit precum pixul în raport cu laptopul. Casele moderne nu mai au cărți și biblioteci, e ca adinioară, la țară, doar că atunci cărțile lipseau din alte motive. Astăzi ele se află într-un război cu tehnologia, cu televizorul, cu telefonul mobil, cu dezvoltarea calculatoarelor, lucruri care au generat schimbări în psihologia cititorului. Copilul educat să citească, acela ce pătrunde în taina lecturii prin povești și poezii, ar putea fi scriitorul de mâine, cititorul educat de mâine, savantul de mâine. Așadar, cred că-i deosebit de importantă lectura literară pentru copii, căci ea ar putea fi rădăcina omului cultivat de mâine.

D.L.: *Ce planuri de viitor aveți?*

M.T.: În această toamnă va apărea volumul II al cărții "Pași către tine însuți", o carte terapeutică, dedicată căutării de sine, iar ceva mai încolo, în viitor, sper să-mi organizez scrierile din anii din urmă, care înseamnă povești pentru copii, poezii, proză etc. și să le public în cărți.

(continuare în pag. 23)

D.L.: *Contează spațiul, sunteți dependentă de locul în care scrieți?*

M.T.: Da, contează enorm spațiul pentru scris. Cel mai bun spațiu este acela în care scrii în mod obișnuit, este spațiul familiar și ambianța familiară. Nu e obligatoriu să ai o ambianță fantastică sau spațiul de scris nu trebuie să fie un palat, o oază de lumină și de vegetație. Poate fi un colțișor al casei - cum mie îmi place să scriu pe un fotoliu din bucătăria mea de acasă, cu laptopul pe picioare... Dar, dacă mă simt inspirată, pot scrie oriunde. Uneori scriu pe malul mării, direct în telefonul mobil sau într-un avion... Inspirația este esența scrisului: spațiul obișnuit îi urmează, însă nu e o condiție obligatorie, spre deosebire de inspirație, fără de care eu nu concep scrisul.

D.L.: *Copil fiind, ce povești vi se spuneau? Vă mai amintiți vreuna?*

M.T.: Îmi amintesc majoritatea poveștilor pe care mi le spunea mama când eram copil. Atunci nu erau cărți pentru copii, nu la țară, unde am petrecut primii zece ani din viața mea: mama îmi spunea poveștile din memorie. Mai întâi, *Capra cu trei iezi*, apoi poveștile mai profunde ale lui Creangă, basmele cu *Făt-Frumos* și *Ileana Cosânzeana*. Mi le amintesc pe cele mai multe dintre ele de parcă le-aș fi auzit astăzi, poate și pentru că le-am recitat eu însămi mai târziu, inclusiv în perioada liceului.

D.L.: *Cum v-a schimbat scrisul? Ați putea să ne împărtășiți câteva lucruri pe care le-ați învățat după ce ați devenit scriitor?*

M.T.: Scrisul meu poetic chiar s-a schimbat. Pe la vârsta de 17-18 și 19 ani începusem să-i imit pe ceilalți, pe contemporani. Curentul postmodernist m-a captat, dar era doar din dorința de a fi ca ceilalți. Pe la 19 ani am conștientizat că nu mă exprimam pe mine însămi în poezie, mă pierdusem undeva și nu știam unde, așa că această conștientizare mi-a creat o criză de identitate, care a durat câțiva ani. Regăsirea de sine a fost consecința unui proces, a unei căutări conștiente mai ample, care nu s-a mărginit doar la scris, ci la întreaga mea ființă. Mi-am dat seama că nu sunt fericită fără să înțeleg ce este ființa umană, viața, ce este Dumnezeu, cine suntem noi, că nu sunt mulțumită doar să fiu aici, în această existență, fără să știu nimic despre ea. Poezia mi-a declanșat gustul pentru căutarea de sine, iar căutarea însăși m-a dus către mine însămi, către o anume expresie de sine, către un fel al meu de a fi poet și a mă exprima pe mine însămi.

D.L.: *Ce sfat le-ați da tinerilor scriitori?*

M.T.: Să fie ei înșiși, să fie autentici. Când simți că scrii din tine și ca tine trăiești sentimentul împlinirii. Ce se întâmplă cu ce scrii tu e o treabă de destin, nu e treaba ta. Scrierile au și ele destinele lor: dacă sunt autentice, ele pot învinge obstacolele și pot, în cele din urmă, să cucerească inimile celorlalți, precum și inerția curentelor, a modei sau a tehnologiilor. Cred că numai scriul autentic, din Sinele fiecărui scriitor, are putere emoțională și această putere poate transcende limitele și poate călători în timp, mult timp după formele noastre fizice. Rămâne viu ceea ce se naște din Sinele nostru mai înalt, aceasta-i ideea: sursa scrisului este non fizică și de aceea a fi autentic, cred eu, înseamnă să scrii în conexiune cu sursa, cu Sinele.

D.L.: *Ce părere aveți despre revista Boema?*

M.T.: Iubesc revista Boema, poate și pentru că este "copilul" prietenilor care m-au însoțit în adolescență pe calea scrisului, și pentru că am o slăbiciune pentru Galați, și pentru că îi iubesc pe oamenii care o scriu. Este o revistă necesară în peisajul cultural, are un conținut amplu și cred că este o lumină care se menține vie în acest tunel al timpului întunecat pe care-l traversează astăzi cultura.

D.L.: *Care este mesajul dumneavoastră pentru cititorii cărților al căror autor sunteți?*

M.T.: În privința cărților de poezie aș avea un mesaj mai degrabă pentru editori decât pentru cititori. Este și un mesaj pentru Boema, pentru cei responsabili de destinele culturii și ale revistelor literare. Noi scriem poezie, se scrie multă poezie, dar ea nu mai ajunge la public așa cum ar fi corect să se întâmple. S-a produs o separare între poet și cititorul său, iar responsabilitatea pentru această separare le revine celor care editează cărțile de poezie, celor care editează revistele, celor care conduc destinele culturii. Sunt autori care publică, dar tirajele sunt mici, iar cărțile nu sunt difuzate corespunzător, ca și cu revistele. Dacă vrei să găsești o carte de poezii sau o revistă trebuie să faci un adevărat slalom, eventual să cunoști autorul și să-i ceri cartea/revista personal. Această separare între scriitor și cititor este o dramă a literaturii de astăzi, una care trebuie analizată și vindecată, pentru că pierderile cauzate de ea pot fi mult mai scumpe decât putem înțelege pe moment. Cultura crează civilizația, iar civilizația creează cultura: când cultura nu ajunge în conștiința unui popor, are de suferit și civilizația. Noi nu putem separa civilizația de suflet, de spirit, de ființă: toate sunt legate între ele, sunt ca vasele comunicante: dacă suferă una, suferă și cealaltă. Este nevoie ca cei responsabili de această schismă să refacă legătura dintre scriitor și cititor, să trimită către cititor poezia, să se ocupe de publicitate, să aibă un plan de refacere a acestei legături esențiale, fără de care suntem doar poeți care scriu pentru ei înșiși. Un creator este, de fapt, purtătorul de cuvânt al sufletului și al minții colective: el preia poezia din câmpul universal, din conștiința neamului său, a ființei profunde și o reflectă către neam și ființă, care trebuie să se recunoască pe sine în ea. Absența acestei reflecții este adevăratul subiect de studiu al contemporaneității, este cauza rupturii - în mod special în privința lecturii de poezie. Poezia trebuie să ajungă la cititorul ei, să-i stimuleze propria sensibilitate, creativitate și să-i aline sufletul. Aș spune că editorii trebuie să trimită poezia în lume, iar cititorului i-aș spune să caute mai mult poezia, căci poezia este substanța ființei sale, stimulul pentru cunoașterea unei părți din noi, a părții sensibile și frumoase, care riscă să rămână reprimată dacă nu este găsită și în exterior, sub forma poeziei!

Pentru cititorii cărților de spiritualitate am un singur mesaj important: să nu se limiteze la lectura în sine, ci să aplice temeinic ceea ce au citit întâi. Cred că și oamenii de cultură au nevoie de o coborâre în propria lor psihologie, de o cultură spirituală, de propria căutare de sine și de aceea sper ca unii dintre ei să devină cititori de spiritualitate în viitor.

D.L.: *Vă mulțumesc din suflet pentru frumoasele dvs. cuvinte!*

Ioana BURGHEL**UN ALT SOMN**

dorm pe o singură parte
 pisica se întinde răsărându-se
 e cald ca într-o moarte incendiată sau
 ca într-o fabrică de pâine

aș putea să stau atârând de tăceri
 încă o veșnicie și
 încă una

privesc doar în mine încercând
 să descifrez niște semne albastre
 aritmic

bate un gând în liniștea mea albă
 „sunt o vechitură” îmi spun
 proiectez pe tavanul înalt balta în care
 un nebun a aruncat cu o piatră
 fețele înțelepților îmi întorc neliniștea zgârând-o

o să-mi treacă de viață și de moarte
 ca de o febră
 dintr-un punct fix
 doar căințele vor supraviețui pisicii
 precum acest cuvânt răsucit

Măine
 cineva neștiut
 va tălmăci în oase

plouă cu mine
 în mine până când iarba
 ajunge să privească cerul în ochi

mă dăruiesc de sufletul copacilor
 când tu înveți să bei din frigul meu
 mai însetat decât însetații

aleg mereu aceeași culoare
 cu speranța că
 numai așa pot să acuz moartea
 de crimă împotriva liberului arbitru

GÂNDURI RĂSUCITE

de dincolo
 vin niște gânduri răsucindu-se
 ca niște fiare în cuștile prea strâmte

Dumnezeule
 funiile acestea de iarbă mă amețesc
 și mă îngheață
 diminețile mușcă din mine
 simt sângele șiroid fără noimă
 iubesc nemărginirea
 dar nu veșnicia

mi-au înverzit tâmpile în așteptarea luminii
 între orele (mele) vii și orele de mâine
 se așterne rugina

mă pregătesc pentru o moarte
 ce nu va umple nicio fântână
 din carnea aceasta
 un pom va rodi pentru vrăbii

ninge peste haina ponosită până când
 Dumnezeu însuflețește macii
 cu roșul anilor mei

VIN COCORII

Vin cocorii, mamă, vin cocorii
 când pulsează sângele în meri.
 Vin cocorii, mamă, vin cocorii
 cu povara anilor de ieri.

Vin cocorii scrijelind sub tâmpile
 resturi de zăpadă rătăcind.
 Vin cocorii încercând să umple
 cu lumină golul din alt timp.

Vin cocorii, mamă și desfiră
 înc-o primăvară și-un oftat.
 Vânturi grele suflă și se miră
 de seninul tău verde-ndoliat.

Vin cocorii, mamă, cu târziu
 zâmbetului stins amar în drum.
 Vin cocorii să-ți alunge griul
 ce l-ai strâns în casa ta de fum.

GÂND ALB

În dimineața aceasta
 ascunde-mă în tine
 e prea multă zăpadă să pleci
 -prea frig-
 promit să fiu gând alb
 nopților tale
 să ning curat
 în acest refugiu
 semănând cu inima mamei
 -nealterată de timp-
 nu-mi cere nicio clipă
 din cele care vor urma
 -nicio zi-
 în palma ta
 ninge cu mine peste plânsul vrăbiilor

Hai să trăim acolo unde
 aerul își refuză sfârșitul
 să învățăm cum să fim rădăcină și floare cum
 se decupează umbrele de pe ziduri cum
 se poate muri și altfel
 din iubire amestecată cu ierburi aromate
 să facem schimb de identități
 cu mileniul acesta greșit
 până la îngenunchere
 să trăim dincolo de orice lege
 sărutul cămășii nepătate
 să uităm povestea Potopului
 să pășim peste incertitudini
 vindecând erorile zilelor de mâine
 să alergăm desculți într-o singură piele
 prin iarba mai înaltă decât cerul gurii
 haideți să trăim necenzurat
 căderea dintr-o lume într-alta ca și când
 prezentul n-ar fi altceva decât o pierdere de timp
 iar viitorul
 un copac ce învață să crească dintr-un cuvânt
 cu margini neroase

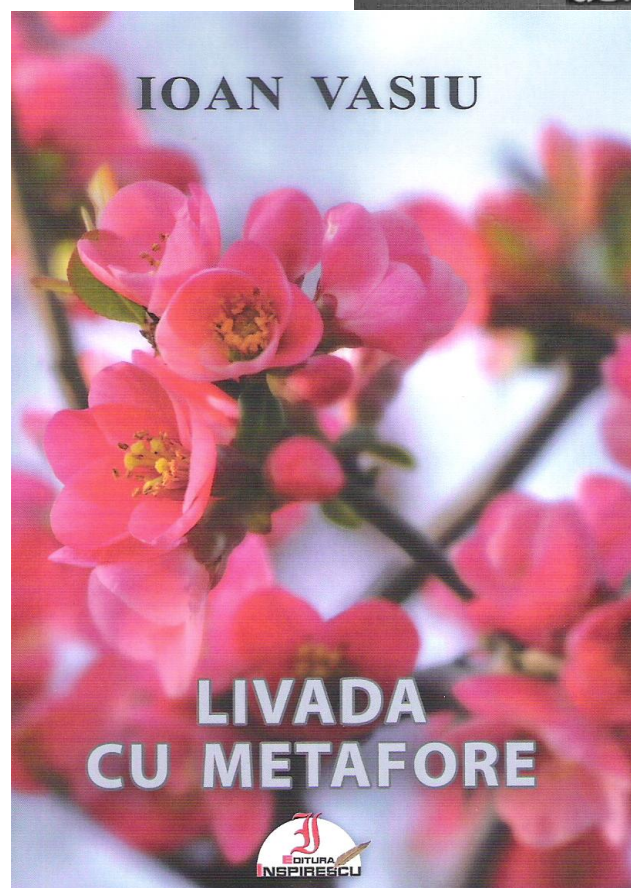

Dumitru HURUBĂ

Ioan Vasiu, LIVADA CU METAFORE
 Editura Inspirescu, Satu Mare, 2015

Placheta pusă la îndemâna cititorilor de poetul Ioan Vasiu, în fapt o nouă ieșire la... rampă a liricii sale - este un fel de exercițiu de profesionalism într-ale creației sale poetice. Fără să forțeze, fără ca lectorul să aibă impresia unei agresivități pentru o eventuală pătrundere dincolo de... carapacea unui anume modernism, practicat de mai toți creatorii actuali de lirică, poezia lui Ioan Vasiu se constituie, fără probleme, în porți de intrare într-o lume a frumosului, a atmosferei, a armoniei universale, a intercomunicării fără trecerea, neapărată, printre furcile caudine ale normelor contemporan-adoptate conform cărora nimeni nu mai înțelege pe nimeni. Precept cu care poetul nu pare să fie de acord din moment ce își declară fațăș dependența de un realism adaptat sieși și prin care ne mărturisește: „*îmi bat la ușă / calme sărbători / melancolia o învăț / să zboare / încerc să vând / iluzii unele / convins că dragostea / nicicând nu moare*” (calme sărbători, pag.18) și următoarele... Concizia textelor-poem, îngrămădirea ideilor într-un spațiu epic aproape de sinteză, versul alb și evadarea sporadică, dar eficientă de sub canoanele versului clasic, aduc în prim-plan un reușit test lirico-tactic interesant, însă nu neapărat nou în poezia autorului nostru. Pentru că Ioan Vasiu nu se dezmințe, rămânând același poet profund sentimental, discret erotic, bun cunoscător al psihologiei umane într-un context generalizat-confesiv: „*inima mea / e o oază / fără nori / unde iubirea / înnoptează / deseori*” (oază fără nori, pag.37). Da, așa e: „fără nori”, fiindcă toată creația sa „suferă” de o căldură sufletească radiind spre cititor cu o gingășie, dar și cu o putere căreia, vrând-nevrând, acesta i se subjugă cu... plăcere. Altfel, el avertizează - apropo tot de intercomunicare: „*singurătatea-i / peșteră adâncă / singurătatea-i / un ocean dement / singurătatea-i / iedera pe stâncă / singurătatea-i / ca un testament*” (singurătatea, pag. 47).

În aceste condiții, este destul de firesc - posibil și obligatoriu pentru el - să ne spună de la bun început, aceasta și pentru a ne lămuri cum stau lucrurile: „*viața mea-i / o bandă desenată / viața mea-i precum / un serial / viața mea-i / o floare de mușcată / viața mea-i / un cântec triumfal*” (cântec, p.3). Și, pentru a ne lămuri pe deplin cum stau lucrurile, Vasiu, oarecum cu zgârcenie, totuși, ne detaliază o săptămână din viața sa ca... bandă desenată: „*luni mi-e sufletul / bolnav și trist / marți câte-o speranță / mă-nconjoară / miercurea mă bucur / că exist / sâmbăta mă nasc / a doua oară*” (săptămâna mea, p.22). Joi și vineri? Glumesc, desigur, fiindcă un poet adevărat și sincer cu sine și cu muza sa, știe cum să-și drămuiască existența în așa fel ca să fie totul în ordine. Inclusiv în zona iubirii declarate într-un fel subtil, dar eficient: „*duminică-i oricând / în viața mea / când știu că-mi ești / mereu alături*” (duminică, p. 32), dar și: „*tu ești / catedrala-n care / se ascunde / un poet*” (cuplu fericit, p. 65), de unde, se înțelege că iubitei îi este distribuit un rol anume, deci special, care-i asigură poetului un spațiu ideatic liniștitor și tocmai bun pentru echilibru. Pentru aceasta, poetul se vrea într-un fel de permanentă și nostalgic întoarcere la o lume dominată de bine, liniște,

frumos și pace: „*mi-e dor să adorm / sub merii cefloresc / mi-e dor să alerg / prin lanul plin de maci / mi-e dor să admir / cum norii se iubesc / mi-e dor de un sat / cu oameni mai săraci*” (mi-e dor, pag.74) - eminescian vorbind... Acestea fiind spuse, autorul concluzionează verdictul: „*copilăria-i / cel mai sincer vis / copilăria-i / un crâmpei de rai / copilăria-i / un poem nescris / pe care toată viața / știi că-l ai*” (copilăria, pag. 82). Astfel, suntem pe deplin edificați... Prezent de mulți ani în lirica actuală cu versuri care denotă multă sensibilitate, receptivitate și rezonare cu trăirile omului, Ioan Vasiu se desprinde oarecum autoritar de generația sa și își creează treptat o anume individualitate elegant-demonstrativă. Alertețea versurilor, ordonarea acestora într-o succesiune de gânduri exteriorizate printr-o exprimare adesea aforistică, fac din placheta Livada cu metafore o prezență a lecturii cel puțin agreabilă, aceasta și pentru că autorul - știe el de ce - încheie majoritatea poemelor cu versuri rimate, ca noutate, dar bine calculată, în lirica sa. Cuvintele-rimă nu sunt de efect, ci, mai degrabă utilizate pentru a da și a păstra muzicalitatea poemelor. Este și aceasta o contribuție importantă la crearea și menținerea unei atmosfere plăcută și, de ce nu ?, cât de cât intimistă. Este modalitatea care cade perfect pe întregul eșafodaj al plachetei bine argumentat și explicat de o întreagă Livadă cu metafore. Și nu e rău deloc, dimpotrivă!

C-tin BEJENARU-BECO

ELEGII TULCENE asemeni femeilor hiperboreene

Unul din cei mai reprezentativi „deltaici”, **Ion Tutunea-Hercinicul**, este ispitit în aceeași măsură de ermetism și suprarealism, respectiv tutunism, de cultul metaforei și mitologia autohtonă, localizată în teritoriul natal al mirificei Delte a Dunării.

Elegiile tulgene intitulate acum „**Tâlcuiri ale șoaptelor deltei**”, Ed. Karograf, Tulcea, 2014, trădează gustul pentru proteizarea excursului poetic și pentru autonomizarea fiecărei imagini. Apar din „mierea lirică” a hercinicului elegii tulgene asemenea femeilor hiperboreene care erau de-o frumusețe care-ți tăia...respirația! Certificând astfel o personalitate care nu-și contrazice cu nimic predilecțiile-i vizionare: „Stea înghenunchiată cu miros straniu de lună...” Fastul și fantezia, tragicomicul, amestecurile de sensuri, valori și limbaje sunt luate cu adevărat în sens scris, prin Ion Tutunea - Hercinicul, Delta Dunării și Dobrogea găsin-du-și unul din primii poeți atrași de misterul locurilor și de momentele de excepție meteorologică: „**Deltaică**”, „**Sulină**”, „**Ziua în care vin peștii**”, „**Morgana dobrogeană**”, „**Trec barcagii**”, „**Undeva...undeva**”, „**Plauri căptușiți în lacrimă**”, sau „**Spinii nemuririi**”. În poeme precum: „**Refugiu**”, „**Inorogul visării**” și mai ales „**Rugă**”, pare însetat de certitudini pe care doar de la Dumnezeu poate să le aște: „O doamne, depune pentru mine în sângerată mărturie răsăritul de soare fraged timpuriu – sunt stâncă hercinică eternizat în singurătatea insulei înțelepciunii, sunt o cutremurătoare lăvuitoare legendă mocnită în craterul unei întrebări...” Sistemul său metaforic, întemeiat îndeobște pe asociațiile violent contrastive, este deosebit de bogat: „*Mă pipăie tremurătoare în timpane degetele ecoului contemplativ vibrează zbârnăie în înmugurirea nemaisfârșitului corali galactici...Poezia mea – negativul fotografic, imaginea înfrumusețată a trăirilor morții...*” (**Ars poetica**).

Iconoclast, mizantrop agresiv și ironist bazat pe cunoscuta viziune persiflantă balcanică (dăm cu sâc din lșarlâk!), manifestă totuși în poemele „**Nostalgie la Sulină**”, „**Embrionul melancoliei**”, „**Sentiment**”, „**Indiferență**” și mai ales „**Parcela de somn**” un sentimentalism rănit de o tristețe reprimată prin frondă, meditații poetice la scara infinitului adăugându-i-se gesticulația amplă sau somnolentă: „*Aureolată luna foșnește precum răchita regală coronificată și fură parcele de somn sub storiile pleoapelor trase unde guvernează arhitectura unei alunecări înspre moarte...*” (**Parcela de somn!**)

Cum am mai spus însă și cu alte ocazii, destule sintagme metaforice sau jocuri de cuvinte apar ca niște asteroizi din sistemul solar al poeziei lui Rainer Maria Rilke.

Și, totuși, în majoritatea din elegiile – tâlcuiri ale șoaptelor deltei semnate de Ion Tutunea-Hercinicul, este ușor de depistat un pronunțat accent personal. În acest sens ca un element de insolită originalitate I.T.-H. are o deosebită predilecție pentru „versul duplicitar”, ca să zic așa, aparent integru, dar pe care analiza declanșată a lui Hugo Friederich din „Structura liricii moderne (în românește de Dieter Fuhrmann) îl dezmințe.

Așadar, cred că putem afirma că I.T.-H. se încadrează în acea linie antimetafizică a gândirii lirice moderne care exclude interogațiile absolute asupra lumii considerate superflue prin irezolvabilitatea lor. Lirica sa se dezvoltă într-un climat cantitativ, cantitatea semnificând varietate și posibilitate, organizări metaforice explicative și nu comprehensive. Refuzând exclusivitatea oniricului și pe aceea a ermeticului rațional, Poezia sa apare ca un spațiu al complicităților de conjunctură (deseori divină) dintre luciditate și spontaneitate: „**Fluier de rană**”, „**Zumzetul stâncilor**”, „**Traseu sârmos**”, „**Tainul tăcerii**”, „**Răsfrângerii de lacrimi**” și cu asupra de măsură „**Perlă îmbătrânită**” din care citez: „*De atâtea morți banale sunt plictisit nereușind niciodată să mor definitiv...*” Refuzul fabulației este compensat printr-o strălucitoare plasmă pulverulentă de metafore.

Specificității de structură lirică poetul Tutunea-Hercinicul îi aduce în sprijin mijloacele tehnice adecvate. Rupturile de ritm sau rimă, sinuozitatea discursului liric, induc spre incertitudine și tensiune nerezolvată în procesul lecturii. Inventator de cuvinte, cunoscător ca puțini alții ai neologismului acclimatizat prin forță și al arhaismului aromat, I.T.-H. obține extraordinare efecte prin explorarea tuturor izvoarelor inepuizabile de terminologie insolită. Elegiile lui I.T.-H. mișcă solomonar, morile de vânt ale MARII POEZII, în ceea ce mă privește poemul „**Fluier de rană**” părăndu-mi-se nemuritor: „*O mantie învăluitoare de vânt preschimbă fosforescent prins în cuiele amăgirii defrișate sub albăstruia mireasmă ce fluieră în tine ca o flamă sfârșind pe pânza de păianjen întinsă suspendată în pădurea de mesteceni când cineva bântuitor a înviat în încăperile sufletului meu incandescent cu ecluzele înțepenite...*” cu nimic inferior genialului poem arghezian „Cântec din fluier” transpus într-un lied emoționant până la sublim de compozitorul Mihail Jora.

Truver al sublimului titanic, creator grandilocvent de metafore tsunami prin noul său volum de „**Tâlcuiri ale șoaptelor deltei**”, Ion Tutunea-Hercinicul ne încântă și farnecă mai ales prin Incantație și Magie. Dixi!

Ion IONESCU-BUCOVU

Lui Nichita

pe-o gură de han Nichita
 strigi mereu la necuvinte
 vrej de-agafe dulci muieri
 cu țâțele ionatane
 în căldura unei veri
 ochiul ce încet se stinge
 printre viața ce te-mpinge
 cu steme heraldice
 printre ruine dacice
 of Nichita ce levant
 unde se juca la stos
 te-nsoțea mereu duios
 ținea hangul un țimbal
 ce te invita la bal
 te așteapta diligența
 porțelanuri de maiiența
 carafe venețiene
 sunet de parfum curat
 cu privirile trândave
 ave tu Nichita ave
 tu ai stat mereu pe tron
 ca un Domn Bizanțion
 te-ai născut sub fum ceresc
 ca și noul Eminesc
 ai fost o pasăre coarbă
 rănilor iubirilor
 le-ai lăsat în cuib de iarbă
 și-ai plecat și de la han
 ca un Crai și-un Don Juan.

peisaj

soare nins de raze dulci,
 idol eleat sub apii,
 vine seara să te culci
 în liturgie agapii.

delf plutind pe ape grele,
 luna beată de alcool,
 împânzită de zăbrele,
 lasă-n urmă turnul gol.

lujere de fum se-nalță,
 plopi ogive verticale,
 se încalță, se descaltă,
 urmărind aceeași cale.

seara în oglinzi atol,
 în azurul viorelii,
 lasă cerul parcă gol
 și e rupt din Boticelli.

ca și somnul serii calme,
 palidul azur se pierde,
 între cerurile alme
 de albastru și de verde.

pajuri sacre pentru gând,
 peste stările solemne,
 se aud încet mergând,
 tot făcându-ne la semne.

două viori

eram viori azi noapte amândoi
 cântam sonata lunii doar în doi
 tu nu erai femeie, nici eu bărbat
 era fantastic și era ciudat
 vibrau acorduri dulci prin sânge
 sub luna care-n noapte plânge
 eram așa în vise duși
 ca în „sărutul” lui Brâncuși...

să nu te mai apropii de-al meu somn

te culeg de pe poteci pierdute,
 din gânduri rătăcite peste zări,
 din toamne oarbe, pline de tristețe,
 din florile uității primăveri;
 te mângâi ca un orb cu palmele prin ape,
 prin aer, desenându-ți iar conturul
 și murmur un descânt căzut din ceruri
 din alte lumi, sunând ca psalmii biblici;
 să nu te mai apropii de-al meu somn,
 ca umbra unei dulci stafii pierdute,
 nu te blestem, căci tu ești cerul meu
 iar eu pământul ce așteaptă ploaia,
 deltă de Nil în care Faraonii
 și-au cultivat iubirea ca pe-o floare
 și i-au cântat în muzici și fanfare
 tainele ei ce-s pline de mister.
 să nu te mai apropii de-al meu somn
 că te visez petală peste suflet
 o pasăre ce zboară în neant,
 lăsând în urmă doar tristeți pribege,
 să nu te mai apropii de-al meu somn...

lumină

vine o zi necunoscută
 cu multă lumină,
 pare de mătase,
 copacul care lega
 cerul cu pământul
 a dispărut,
 nu mai pot să pipăi nimic,
 mă inundă raze de laseri
 rupte din soare.

furt

în fiecare primăvară
 încerc să-mi amintesc copilăria
 dar aud mereu ciocârlia
 care-mi fură cheile minții
 și le atarnă de zgarda cerului.

dispariții

mereu dispărem din uz,
 azi eu, mâine tu, poimâine el,
 așa dispar profeții și profețiile;
 printre platformele astrale
 pământul va fi o navă
 mereu în derivă.

(Din volumul în pregătire "Luciri celeste")

Alecu VLAD

redactor senior AMP-Internațional

Iubesc...

cu și despre poeta Renata Verejanu

Reporter: Dragă Ioana D'Arc, mi-a plăcut un interviu, publicat anul trecut în Revista BOEM@ și atunci când v-am văzut la Marea Adunare Națională, din nou pe baricade, peste un sfert de veac! și iar prima între foarte puținii scriitori - am înțeles că Renata Verejanu altfel nu concepe viața. În timp ce vorbeai (un discurs atât de înflăcărat, încât provocai și vântul, pornit a se zvârcoli frumos în pletele Dumitale) - în acea clipă m-am bucurat, deoarece conștientizam că neamul nostru are fiice cu Caracter, cu Demnitate și cu un Curaj rar întâlnit. Un bărbat de lângă mine zicea: „O poetă-bărbat...”, iar o femeie a adăugat: „Janna D'Arc - a noastră!”... Stimată doamnă Renata Verejanu, eu cred că multă lume, din cei peste cincizeci de mii de cetățeni prezenți în Piața Marii Adunări Naționale la cea adunare, ți-a zis Ioana D'Arc... Ce le răspunzi?

Renata Verejanu: Nu acum, în primăvara lui 2015, ci pentru prima oară mi s-a zis astfel, prin anii 1986-1988... La acel timp am fost chiar printre primii (dacă nu prima) dintre scriitori pe baricadele procesului de democratizare și când, la un miting (în cartierul unde trecusem cu traiul în noul apartament, azi Ciocana), mi s-a zis „Janna D'Arc”, mă copleșise cumva acest nume... Dintre colegii de breaslă, primul mi-a zis astfel scriitorul Gheorghe Malarciuc, o mare personalitate, corespondent la *Literaturnaia Gazeta*, apoi Mihael Cimpoi, când mergeam cu Domnia sa în campania electorală prin satele raionului Criuleni, unde se ducea o adevărată luptă, chiar pe viață și pe moarte, între sistemul vechi și aspirațiile noi. Mai târziu, în 1989, când colega și buna mea prietenă Leonida Lari a devenit deputat și era foarte activă, i s-a zis ei Ioana D'Arc... De Leonida se prinsese acest nume cumva mai bine. Și eu m-am simțit eliberată de această „povară”.

Rep.: Și acum, la peste un sfert de veac?...

R.V.: Acum nu mă mai măgulește acest nume... Am altă vârstă. Și am numele meu... fie mic, fie mare... pentru mine e un nume frumos, creat cinstit, cu multă muncă creativă și mă bucur că tot mai mulți cetățeni, printre care și cititorii mei, îl țin minte...

Rep: ... și mai ales dușmanii?...

R.V.: ...Chiar și prieteni de pe diferite meridiane nu-l uită. Și asta mă bucură mai mult... Or, nici eu nu uit foarte multe nume importante pentru mine, pentru patrimoniul cultural al neamului nostru, pentru cultura europeană, pentru timpul în care trăim, pentru mersul înainte al istoriei... Mă bucur de oamenii de bună credință cu care suntem contemporani...

Rep: Să înțeleg că *Festivalul Internațional de Poezie - Renata Verejanu*, care iată că devine o frumoasă tradiție, îi adaugă Poetului prieteni adevărați?

R.V.: Pe parcursul câtorva decenii, poemele mele mi-au făcut nu puțini prieteni... Dar și faptele de zi cu zi ne pot face prieteni și neprieteni... Iată că recent am desfășurat ediția a XXII a *Festivalului*-

Poeta Renata Verejanu

Concurs Internațional al Talentelor Lumii „Micul Prinț” - unul dintre cele mai originale dialoguri dintre culturi și popoare din Sud-Est-ul Europei, un festival pornit acum un sfert de veac, pornit în lume de aici, de la românii basarabeni, proiect prin care am lansat deja peste 55 de mii de tinere talente de pe toate continentele. Prin corespondența pe care o duc, pot să afirm că cel puțin jumătate dintre aceste talente lansate în lumea mare - sunt potențialii mei prieteni. La ediția din acest an a *Concursului Internațional Micul Prinț*, am invitat să participe și finaliștii la *Festivalul Internațional de Poezie*, cei de la secțiunile *Poezie de Autor* și *Recital*, (mă refer la participanții la ediția a II, anume din Moldova, cu vârsta de până la 21 de ani). Așa că, alături de *Cântec și Dans*, alături de cei peste 100 de dansatori și interpreți din *Italia, Ungaria, România, Moldova etc.* - la loc de cinste s-a aflat și *Poezia*, care, de regulă, nu prea este admisă în Marile Săli de concerte.

Rep.: Cunosc acest *Festival al festivalurilor* (proiect lansat în golul imens apărut îndată după ruinarea URSS și a lagărului socialist), unul dintre cele mai dragi proiecte ale omului de cultură Renata Verejanu. Cunosc că liderul Societății Civile Renata Verejanu dăruie („strănută”, vorba unui coleg de breaslă) în fiecare zi câte un grandios proiect cultural, educațional, literar, mass-media sau social-politic... În timp ce colective enorme de funcționari publici se „străduie” să găsească vreo idee și să „spele” niște milioane... și nu le prea reușește să uimească sau să ne bucure un pic cu ceva original.

R.V.: Nici chiar așa... În fiecare zi nu am cum să vin cu câte un proiect grandios și nou... Mai am și zile când sunt nespuse de supărată pe „minunile” ce le produc politicienii noștri... Eu doar nu trăiesc în afara acestei societăți, chiar dacă am lumea mea...

Rep.: Am încercat să intru în lumea Renatei Verejanu. Am citit mai întâi o originală colecție

(continuare în pag. 29)

de cărți: „În lumea Renatei Verejanu, Maxime și cugetări”, „În lumea Renatei Verejanu, Interviu”, „În lumea Renatei Verejanu, Societatea Civilă”... editate după evenimentele de la 7 aprilie 2009. Apoi, din 2010 am mers an de an la „**Lecțiile Deschise: EU AM DREPTUL**”, unice în spațiul european, desfășurate în cele mai de prestigiu săli de concert și ținute de poeta Renata Verejanu și 101 perechi a celor mai talentați copii ai capitalei moldave... Asemenea spectacole literare nu am mai întâlnit. „Așa ceva poate să creeze doar Renata Verejanu”, a afirmat acad. M. Cimpoi, prezent la una dintre aceste Lecții. De pe cele mai mari scene ale Moldovei răsună Poezia: și la Palatul Național, și la Palatul Republicii... cu sălile arhipline... mii de spectatori... Cum de Renatei Verejanu îi reușește totuși să aducă **Poezia în Marile Săli de concert**?

R.V.: Acest original proiect „Lecțiile Deschise: EU AM DREPTUL” la realizarea căruia sunt implicați nu doar copii de la grădinițe și clasele primare, ci și părinții acestora, și unde eu depun foarte multă muncă nu doar intelectuală, ci și fizică, acum constat că a și pregătit apariția Festivalului Internațional de Poezie R.V.

Rep.: Fiind prinsă în atâtea munci fantastic de frumoase...

R.V.: Și toate pe gratis (în paranteză fie spus)...

Rep.: ...încerc să aflu, cum, în această perioadă atât de scurtă, de o jumătate de an, care a fost și o perioadă electorală, și a Jafului Secolului în Moldova și a câtorva mitinguri grandioase la Chișinău (unde nu puteai lipsi), și multe, multe altele... - când și cum poetului Renata Verejanu i-a venit ideea editării propriilor opere alese?...

R.V.: Am editat în această primăvară două cărți noi, poeme inedite: *Plâng flăcările-n mine și iubesc*... (la fel pe cont propriu). În timp ce munceam la editarea acestor două volume, eram contactată de șefi de biblioteci care mă invitau să vin la etapa locală într-o localitate sau alta, unde se preconiza ediția a II a Festivalului Internațional de Poezie, ce-mi poartă numele. Dar fiecare dintre bibliotecari insista să trimit ceva din cărțile mele, or nici bibliotecile, nici librăriile nu dispun de niciun titlu de carte cu numele Renatei Verejanu. Cu excepția bibliotecilor din Chișinău, Bălți și a raioanelor pe unde Festivalul a trecut deja.

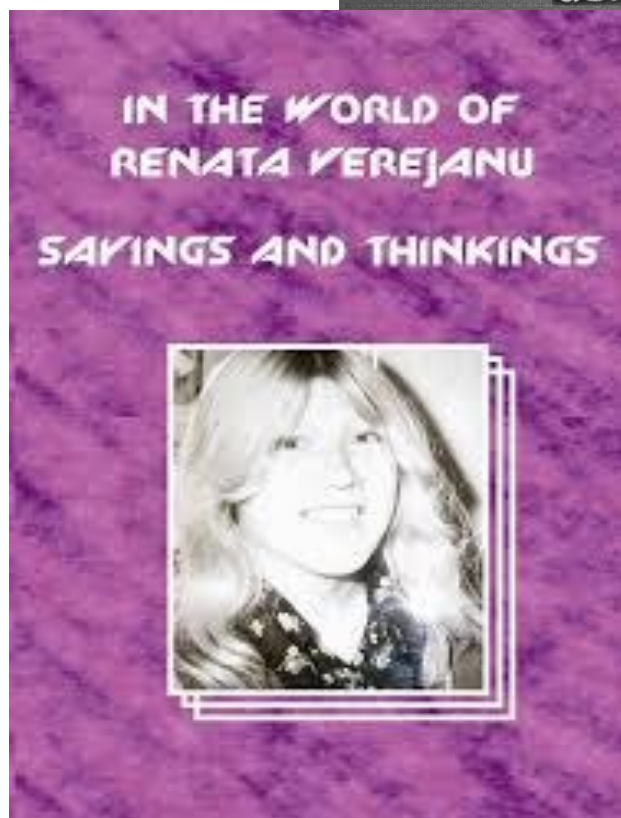
Rep.: Și cum se întâmplă că unii au îmbăcsit toate bibliotecile cu maculatura lor?...

R.V.: Sincer? Chiar nu dispun de timp să port și problemele altcuiva. A venit timpul să am grijă de mine. De când împreună cu fiul meu am descoperit o metodă originală de editare a propriilor cărți, noi venim la Salonul Internațional de Carte de la BNM cu câte „o ploaie de cărți”, vorba unui academician. Or, editez pe cont propriu, nu doar pentru cei care caută o poezie, o carte, așa de curiozitate - ci mai ales pentru ai susține pe cei ce vor să cunoască creația scriitorului, deci cititorii veritabili, exegeții - ei ar trebui să aibă la îndemână o parte mai însemnată a operei scriitorului drag, fie că e vorba de Renata Verejanu sau alt scriitor. Doresc ca ei să cunoască și poezia, și opiniile, eseurile, portretele, interviurile, dramaturgia, proza...

Rep.: ...și Pledoariile Renatei Verejanu. Mai ales Zero și un Milion...

R.V.: ...și maxime și cugetări, căci sunt culese din cele mai frumoase poezii ale mele...

Rep.: Distinsă doamnă, iarăși cu un pas înaintea

altcuiva... Vorba filosofului: versurile devenite maxime, cugetări - sunt scrise cu ajutorul puterii divine și sunt versuri geniale...

R.V.: Timpul va constata cât de geniale sunt, dar sunt ferm convinsă că au fost scrise cu ajutorul puterii divine... Acesta e motivul că am dorit, cu modestele resurse pe care le dețin, să editez mai multe titluri de carte într-un tiraj mai mic, și nu un singur titlu de carte cu un tiraj enorm. În tiraje enorme am fost publicată când exista urss, un tiraj de 30.000 prima carte tradusă în limba rusă, sau publicațiile traduse în 23 de limbi ale lumii și tiraje de milioane în revista Sovetskaia Jencina și totuși la Chișinău nu am fost „invitată” să devin membru al Uniunii Scriitorilor timp de 10 ani, timp în care colegii cu care pornisem la drum au reușit să devină clasici.

Rep: Și opere alese cine?...

R.V.: ...Am avut această provocare, dar până la apariția Biobibliografiei nu am dispus de timp să pregătesc aceste opere care, precum găsisem de cuviință, era necesar să fie volume consistente, cu cel puțin 440 de pagini fiecare. Îmi place această mărime/volum al unei cărți, precum sunt și antologiile mele *Ofranda omeniei* sau *Eu am știut să fac din viața mea o sărbătoare*... Și-apoi, acum, când Festivalul Internațional de Poezie devine o tradiție - aș dori să văd, într-o primă etapă editorială, cel puțin, câte un set de cărți (și de Opere alese) pe rafturile celor mai mari biblioteci: raionale, orașenești, universitare... cel puțin pe unde trece Festivalul. Dar va fi necesar și o altă etapă. Am de acoperit un foarte mare gol. Dacă n-am s-o fac - nici cărțile mele nu mă vor ierta, nici cititorii. Anume în opere alese scriitorul își poate aduna întreaga creație, sau, cea mai mare parte a

(continuare în pag. 30)

operei sale, dorind să ajungă la cititori... Deși editarea *operei alese*, se știe, cere o atitudine foarte serioasă și o muncă titanică...

Rep.: Și cine?...

R.V.: ...Am fost provocată ca din senin, în ajun de Sf. Paști... După, timp de câteva zile, în taină cu mine însămi, meditam asupra concepției de *opere alese*: câte volume, în câți ani, cât timp din viața mea să ofer acestei munci etc. Deoarece acum, ca nicidecum, eu vreau să scriu, să scriu, să scriu... Și nu aș fi vrut să fiu sustrasă de alte munci, cum sunt și cele editoriale... Dar atunci când mi se cereau cărți, trebuia să mai editez un tiraj și mă întrebam, care dintre cărțile mele le-ar place mai mult admiratorilor mei. Deoarece voiam nespuse de mult toate cărțile mele să ajungă (cel puțin acum, în alt secol, în alt mileniu) dacă nu acasă la fiecare cititor, măcar în fiecare bibliotecă.

Rep.: Și cine?...

R.V.: Primele două volume – *opera poetică*, au și fost editate, într-o săptămână. Am muncit împreună cu fiul zi și noapte. Mă rog de sănătate și, cu Doamne ajută, sper că vom realiza și acest proiect literar/editorial... care e un proiect (se pare) pentru toată viața mea...

Rep.: Încercam să întreb, d-nă Renata Verejanu, cine finanțează această *muncă titanică* și această operă...

R.V.: Munca - e o binefacere în folosul comunității, societății... Cărțile, sper, Măria sa, Cititorul...

Rep.: ?!

R.V.: Sper să se vândă repede și colecția să fie o raritate bibliografică.

Rep.: Și câte volume preconizați să editați pe *muncă de binefacere*?...

R.V.: În secunda când am decis cu fiul meu că și vara aceasta facem *muncă de voluntariat* – decizia era de... *trei volume*. Deoarece într-o săptămână „am găsit” concepția, lucrările au fost culese, paginate, redactate, s-a făcut design-ul, am și tipărit primele două volume, ba am și luat primele exemplare la lansare la Centrul Academic Eminescu - a doua zi, în loc de „bună dimineața”, ne-am zis că se poate... se poate în fiecare lună să edităm câte un volum... și ne-am propus să edităm chiar (!) *patru volume*.

Rep.: Felicitări!...

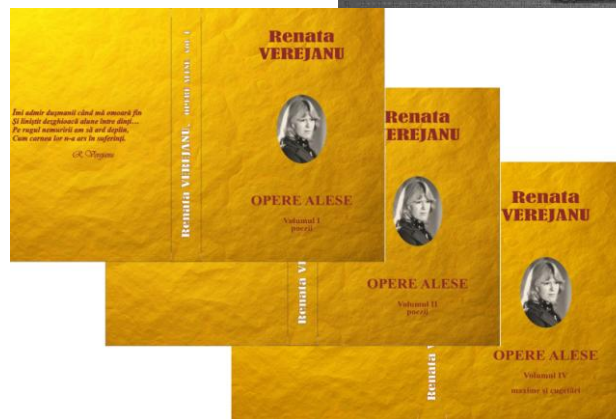
R.V.: După ce am „măsurat” câte cărți merg la un volum de *opere alese*, câți saci cu cărți în manuscrise am, cât scriu în prezent în fiecare noapte - am găsit de cuviință că lejer am putea să edităm *șase volume*.

Rep.: Cu *Doamne ajută*... În câți ani?

R.V.: Cu ajutorul Domnului, până la Sărbătoarea *Limba Noastră Română*...

Rep.: Doar în două luni?... Timp în care pregătiți și Festivalul Internațional de Poezie - Renata Verejanu?

R.V.: ...Și pentru anul viitor preconizăm să edităm alte *șase volume*... Dacă printr-o minune vine la conducerea republicii o nouă clasă politică și întoarce miliardele furate și la *Cultură* se găsește un ministru citit, care a auzit de *Ofranda omeniei*, de *Metafora nemuririi*, de *Provocați-mă*... să devin genială, de *Eu am știut să fac din viața mea o sărbătoare*, și de multe alte cărți, pledoarii, opinii, interviuri, proză, poezie... care

vor intra în această colecție și vor decide să finanțeze sau să cumpere o parte din tiraj pentru biblioteci publice, pentru biblioteci școlare...

Rep.: ?!

R.V.: ...În acest caz, am putea să edităm, cu Doamne ajută, vreo *33 de volume în cinci ani*.

Rep.: ...și în cazul în care proiectul nu va fi susținut deloc, unde te vei opri?

R.V.: Cu un pic de noroc și efort - în zece ani am putea edita și *66 volume*... iar de aici și până la *99 de volume* cât mai e... Nu te speria, glumesc...

Rep.: În fiecare glumă e 1% glumă, restul - adevăr...

R.V.: Indiferent câte volume vom edita, de oprit nu ne vom opri...

Rep.: Cine știe, poate că și conducerea României își va aminti de poezii români basarabeni, de cei care au fost pe linia întâi a renașterii, și va decide într-un viitor apropiat să editeze acești scriitori, care au făcut o mulțime de lucruri minunate pentru tânăra generație, pentru neam și țară. Multă sănătate... și, într-adevăr, cu Doamne ajută!

R.V.: Timpul nu așteaptă... Până cineva se va trezi, până careva își va aminti... Îți poți aminti doar ceea ce ai cunoscut... Uneori chiar vrei să cunoști și nu poți, căci la noi totul este denaturat, falsificat, tăiat deliberat din filmări istorice... La putere vin cei care ar dori ca istoria să pornească de azi... de la dâșii...

Rep.: ...Îți poți aminti doar ceea ce ai cunoscut. Frumos. Doar că *dâșii* nu dispun de timp să cunoască ce se mai întâmplă în lumea asta, *dâșii* sunt preocupați cum să vină sau să se mențină la putere și, între micul dejun și prânz, să-și mai adauge un milion la propria avere, tot din cauza statului... După prânz - vine sauna, cluburi de noapte... și alte îndeletniciri ale minții sterpe... Și așa, zi de zi, până provoacă acest genocid... Cum trăiește Poetul, Om Emerit al Republicii Moldova, în acest dezastru? Cu o pensie de treizeci de euro?

R.V. Dintotdeauna munca m-a salvat, curajul de a rămâne liber și independent indiferent cine vine sau pleacă de la putere, încrederea că există un Dumnezeu care m-a înzestrat cu har și convingerea, pe care mi-a insuflat-o fiul, că doar puterea creatoare e puterea absolută.

Rep.: La noi cărți și noi proiecte, distinsă Doamnă, cu aleasă putere creatoare...

Viorel DARIE

Izvor versus butoi

Să punem în discuție două noțiuni, două conduite. Prima ar fi cea de *izvor*. Izvorul este cel care se oferă cu drag, cu generozitate, tuturor celor care sunt însetați, celor care, călătorind în arșița zilei, caută cu nerăbdare un firicel de apă lângă care să poposească o vreme și să se bucure de darul neprețuit al acestuia - apa rece și limpede precum cristalul. Izvorul dăruiește neconștient ceea ce are, nu păstrează nimic pentru el și, cu cât oferă mai mult, cu atât este binecuvântat și mai mult cu apă bună de băut.

Celălalt model, *butoiul*, este astfel alcătuit încât nicio picătură de apă să nu se scurgă printre doagele sale strâns îmbinate și înțepenite prin cercuri de fier. El nu oferă călătorului niciun strop de apă acumulată, ține totul pentru el, poate fi prevăzut cu capac și cep, ca nu cumva să se evapore ceva din conținutul său. Trăiește mereu doar pentru el și oferă prea puțin celor din jur. Din această cauză, apa din butoi sfârșește prin a se altera, nu va mai fi bună de nimic.

Prin analogie, sunt unii oameni, precum izvorul care, cu largă inimă, oferă celor din jur ceea ce au, mai ales la momentul când aceștia ar avea cea mai mare nevoie de ajutor. Mereu lasă de la ei, ajută pe cei nevoiași, împart cu cei săraci până și ultima felie de pâine. Aceștia nu suferă deloc din cauza dărniceiei, Dumnezeu parcă îi binecuvântează zi de zi și-i îndestulează cu tot ce ar avea nevoie. În cazul lor se simte binecuvântarea din plin.

În schimb, alții trăiesc doar pentru ei înșiși, agonisesc neîncetat pentru zile "negre". Trăiesc neliniștea că nu vor avea ce mânca a doua zi, că vor ajunge să simtă lipsuri, că toate se vor scumpi și că sunt amenințați permanent să devină săraci. Nu ar da la cei nevoiași nici când ar avea de unde, îi trimit la muncă pe cei cu lipsuri mari. Dar se bucură când primesc daruri, chiar și atunci când nu ar avea nevoie de ceea ce primesc de pomană, și nu scapă nicio ocazie de a mai adăuga la averea lor noi și noi achiziții. Țin totul pentru ei, pentru vremurile grele.

Cel care are sufletul precum izvorul, chiar când, material, ajunge să nu mai aibă ce oferi celui nevoiaș, în suferință, va continua să ofere, cu bucurie, din timpul său prețios, va găsi timp să facă vizite, să ajute acasă pe cei bolnavi, să aducă bucurie în suflet celor de lângă ei. Și Domnul face ca aceste binecuvântări spirituale să nu se sfârșească, noi ocazii de a ajuta vor apare, noi mulțumiri sufletești vor face parte din viața celor darnici, văzând bucuria celor pe care-i ajută. Deoarece, cei care au nevoie de ajutor, de multe ori, au nevoie nu atât de ajutor material, cât de cineva cu care să discute, care să-i ajute la cumpărături când nu mai pot, să stea cu ei mai mult timp de vorbă, să se roage împreună. Atunci Harul de Sus se va revărsa atât asupra celui care ajută, cât și asupra celui care este ajutat să iasă din situații grele.

Cel care strânge doar pentru el, precum butoiul, nu-și poate găsi alt rost decât acela care înseamnă totul pentru sine. Va citi poate din cărți sfinte, se va ruga doar pentru el și familia sa. Dar va avea pretenția ca alții să vină să-l ajute, chiar și când nu are nevoie de ajutor. Va aduna bogății chiar și spiritual doar pentru propria iluminare și nu va depune niciun efort să împărtășească cele bune pentru

el și semenilor din jurul său. Ce se va întâmpla cu toate cele acumulate și neîmpărțite cu alții? Evident, se vor altera, se vor pierde iremediabil.

Așadar, este de preferat să ne dorim să trăim după modelul izvorului și să fim conștienți că tot ceea ce avem de oferit vor fi mereu binevenite. Să nu fim un izvor de vorbe aspre, nemulțumiri, neliniști. Să fim conștienți ca nu cumva în "butoiul" personal să fie păstrate doar cele rele, folositoare doar vremelnice și fără mărinimie.

Prin urmare, numai prin înțelepciune ne putem alege modelul de viață, ce ne va fi de folos atât nouă, cât și celor din jurul nostru.

(urmare din pag. 21)

În clipa în care deschide omul ușa, vine un miros feroce de pișat.

- Uite, ai aici o saltea și o pernă. Cam jengoase, dar asta e. Nu mă așteptam să am oaspeți. Ai și o carte dacă îți place să citești. Dacă îți vine să te piși, e acolo o scurgere. Te duci acolo, da? Te culci acum?

- Dacă îți face plăcere să mai stăm puțin de vorbă...

- Intră mâine pe facebook și cauți pe unu' Gionny-Ochi-de-Vultur. Ăla sunt eu. Și scrii și tu ceva frumos. Îmi mulțumești pentru bunătatea mea din seara asta. Vezi că acolo scrie că lucrez la ANAF, nu la firma de pază. Am fraierit-o pe una, încât am ajuns să merg cu ea și la munte. Din păcate ăla care a fraierit-o a plătit totul. Înțelegi ce vreau eu să zic?

- O să scriu numai de bine. Că ai dat dovadă că ești un prieten adevărat. Prietenul la nevoie se cunoaște, nu? Că nu ai nimic de ascuns și că nu profiți cu absolut nimic. Un om desăvârșit. Gionny!

- Îmi place de tine. Hai că ar fi cazul să te duci să dormi. Mâine se schimbă tura la ora șapte. Pleci devreme. Îți doresc vise plăcute. Ochi de vultur veghează asupra ta, nu îți face griji.

- Noapte bună!

A intrat în camera tehnică unde i se părea mult prea cald. O dată la două minute, centrala scotea un zgomot aparte. Nu cred că așa trebuia să se audă. Toate geamurile erau închise. Era o clădire veche, fapt care te cam pune pe gânduri. Și teribil de cald. Băiatul își ia rucsacul și se duce la paznic.

- E prea cald. Nu îmi risc viața. Noapte bună.

A luat un taxi și s-a întors imediat acasă. Dimineață s-a împăcat cu ai lui. A fost o bucurie în familia mea!

Alexandra MIHALACHE

Sonetul credinței

Cine-a sfințit cuvintele în stele
Și le-a sudat în tainele iubirii
De-au plâns înfrigurați și trandafirii
Cu patima unei dorinți rebele?

Cine-a sculptat senin din legea firii
Când focu-și strecura printre inele
Neliști dintre liniștile grele
Spre a renaște-n holda nemuririi?

În lacrima unei tăceri se stinge
Un gând care prin neguri a trecut
Iar vâlul de mister nu-l mai atinge

Și-a obosit în haina sa de lut.
Credința este scutul care-nvinge
În teama noastră spre necunoscut.

Sonetul regăsirii

Cuvântul mi-a fost leagăn și-alinare
Iar casa mea e însăși poezia,
Pe prispa ei veghează veșnicia
În doine și lumini nemuritoare.

Mă cheamă cu ardoare datoria
Când strâng la piept buchetele din soare,
Doar versuri cântă fără încetare
Sfințind în doruri lacrimi și glia.
Există, oare, floare mai frumoasă
Ori cer curat atât de cristalin
Cum este poezia luminoasă

Care aduce mărilor senin?
Nici când nu intră noaptea-n a mea casă
Căci lampa mea e versul din suspin.

Alean

Pe un drum țesut de stele
Ieri un vis se legăna
Și din dorurile mele
Încă-o haină-și împletea.

Iar pe țărmul amintirii
Valurile unui vis
Sapă-n bolta nemuririi
Al durerilor abis.

Lângă stânca unei temeri
Doar un vis mă aștepta
Și purta pe ai săi umeri
Cerul care lăcrima.

Am sorbit apoi din lacrimi
Chiar privirile adânci
Și-un izvor străin de patimi
Ce mă cheamă lângă stânci.

Pe un drum țesut de rouă
Azi un vis mai tremura,
Și-a-nceput, Doamne, să plouă
Doar cu foc în urma mea!

Cântecul iubirii

Inima cântă astăzi la vioară,
Un cântec renăscut de primăvară;
Un sunet magic îmi străpunge timpul
Și-n flori curate îmi aprinde câmpul.

Te cânt iubire, azi, dansând cu norii,
Te cânt și mă strecor din nou cu zorii,
Însă iubirea - gânduri și dorință,
Îmi cenzurează stele și credință.

Te cânt iubire, rătăcindu-mi timpul,
Te cânt iubire, căutând Olimpul;
Caut iubirea-n picături de ploaie,
Zidind cuvântul ce nu se îndoiaie.

Când inima se pierde în visare,
În pași mai caut o îmbrățișare
Iar inima de-mi cântă veșniciei,
Chemându-te mereu, aici să vii.

Tu, cântec sacru al iubirii mele,
Răsună înălțându-te la stele,
Povestea vieții mele îmi pătrunde
În serile târzii, pe calde unde.

Și cântă inimă, cântă mereu
Povestea ta - a sufletului meu.
Și cântă inimă, cântă nevinovat
Povestea sufletului meu curat.

Cosmina Laura AMBROSE

Misterele Galaților

De-a lungul plimbărilor mele prin orașul Galați, am întâlnit nenumărate locuri, nenumărate suflete, nenumărate lumi, nenumărați fluturi. M-am plimbat pe cărări când înguste, când largi, când pietruite, când înfrunzite... cărările Galaților. Am văzut și copaci mai înalți, mai bătrâni, arbori plini de măreție. Înalți de câțiva metri, își împletesc crengile bătrâne cu altele mai tinere. În Grădina Publică privesc mereu fascinată la scoarța copacilor, ce pare a fi o perdea sfâșiată, murdară de cenușă. Încă rămân un mister pentru mine cărările împletite, băncuțele răsfirate și arborii tainici. Modul în care au crescut, felul în care înfrunzesc și rodesc. Felul în care mă fascinează cu prezența lor nestatornică lângă un felinar, rămâne o taină.

Uneori, când mă trezesc dis-de-dimineată, pot admira de la balcon răsăritul soarelui. Mi se par culori dumnezeiești. Din depărtare pot vedea o fâșie din cer arzând, ce pare jăratec încins cu nuanțe de roz pe albastrul pastelat al cerului. Precum o sugativă, pajiștile din depărtare absorb culorile răsăritului și le coboară pe meleagurile Galațiului. Simt cum bucăți din mine se rup sângerător și se agață de soare, îmi mistuie încet și dureros carnea și-mi fierbe sângele, lăsându-mi doar ochii să privească dulcea durere chinuitoare a unui răsărit care m-a făcut scrum: Răsăritul soarelui în Galați.

Plimbându-mă pe cărările din parcul copilăriei mele simțeam cum sunt desprinsă de pământ și aruncată în frumusețile solemnei naturi. O oază de liniște în murmurul Galațiului! Simțurile se desprindeau de trup și se lipeau de tot ce prin ochi percepeam și sufletu-mi cerea. O nesfârșită lume, fiindcă nu îmi puteam închipui că orașul Galați mi-ar putea dezvălui atâtea taine și mistere. M-a înflorit, aducându-mi pe pleoapele pieptului cei mai răvășitori fluturi care încă nu se opresc din jocul lor covârșitor.

Priveam tăcută în parcul de odinioară cum natura își acorda plaiurile, cum își fredona tainele și începea în tihnă să-și depene linia melodică a existenței, iar eu, fiind doar un gălățean, un mic spectator neutru, mă desprindeam și intram în jocul răpitor, începând să ciupesc corzile amintirilor. Și mă desfac pe sânul mirificii nature, și mă dezgolesc ca să mă pot încărca și să pot ține zăvorâte toate trăirile nepământene cu care m-a alăptat Galațiul. Rătăcind pe diferite cărări, mă îndreptam spre un alt loc cu o imensă încărcătură sentimentală pentru mine: parcul de lângă turnul de televiziune. De acolo pot vedea apa Dunării.

Pe unele băncuțe tinerii artiști se adună și-și cântă dramele neînțelese, unii bătrânei se joacă cu nepoții, câinii jucăuși aleargă în jurul meu, copacii tineri stau de veghe lângă o cărare. Când pășesc sfioasă prin acele locuri, îmi amintesc de copilărie. Din acel loc contemplez cerul în toată splendoarea lui.

Bolta senină, un albastru infinit acoperă întreg spațiul în care mă aflu. Privesc cu ochi pierduți cum nori de culori bristice duc o luptă. O paletă de albastru coral, albastru marin și al nopții, culori pe care nu sunt capabilă să le descriu, pe care sufletul le-a luat, dar care rămân doar taine. Se ridică și coboară, se unesc păstrându-și culorile și se contopesc rămânând aceleași, iar din spate soarele îi acompaniază cu note misterioase.

Puteam observa limpede cum unii nori își scutură trupurile de ploaie. Existențe nestatornice, născute pe

umerii cerului așteaptă pătruși. În forme nedefinite, punctiforme, în lupte fără medalii, în războaie de pasteluri mă supuneau la cele mai grele jocuri ale minții, făcându-mă să mă întreb: "ce misiune au ei pe cerul orașului meu, ce semnale îmi transmit?" În tot ceea ce vedeam era un semn, lucrurile nefiind întâmplătoare, mă înnebunea gândul că vreau să le despic țesutul nestatorniciei. Și ei stăteau triști pe cer, neînțeleși, d-apoi noi oamenii?...

Mă plimbam pe străzile Galaților și priveam cum cerul însuși, negru, își picta pe pieptul său o lumină sfioasă își arăta măreția din spatele unor nori gri, de parcă aerul ar fi fost impregnat cu o pulbere de colb. Misterioasă și cutremurător de chemătoare, avea un magnetism puternic. Vârfurile picioarelor nu mai simt pământul rece și ud. Nu mă tem, atât de solemnă și tăcută mă face să vreau să-i pătrund în profunzime. Mă întreb: "Ce taine ascunzi tu oare?" Niște umbre labirintate veșnicește pe chipul său, ce este ea în esență? Nu are suflare de viață, nu e nici vie, nici moartă, doar domnește de veacuri deasupra Galațiului și luminează temător miezul întunericului. Dar acum când am văzut-o, m-a hipnotizat. Se oglindea tainică într-o apă străină și părea că și-a găsit alt pictor. Apa turbure străina o găzduia pe pieptul său, o pieptăna de norii gri și părea că îi plăcea. În valuri grăbite o legăna apa, iar eu priveam rătăcită. Părea că îi place să se abandoneze misterului. Încă am vie acea imagine care a prins viață pe ecranul pleoapelor mele. Îmi spun în gând: "O, lună! Corabie pierdută în valuri străine, plină de cufere fără de chei, tainice, ce mistere nedesluite ai, lasă-mă să te dezleg!"

Era tăcută. Tăcea și domnea, uneori îmi vorbea, dar acum când am văzut-o doar tăcea, cu subînțeles. M-a răpit câteva fracțiuni de secundă. Un mic gălățean, nedeslușit nici el, te privea în tihnă și nu înțelegea cum tu te naști în fiecare lună, ca mai apoi să mori și apoi iar să răsari. Acum era plină, o contemplam cum se juca cu două lumi. Astralul o făcea să pară un miracol, dădea viață cerului negru, iar norii îi împleteau cununa. În lumea astrală, în acel infinit, luna însăși e un infinit, eu însămi aspir către infinit. Îmi plec privirea către pământ, către pietrele mute, apele învolburate, iarba udă... lumesc, material. Pe cerul Galaților luna era răpitoare, statornică și plină de mister. Se juca cu doua lumi paralele, vrăjea până și zorile, încât uneori, pe cerul albastru coral, îi zăresc conturul nedefinit. E singura pată de culoare din întunericul orașului, totul pare monocrom. Am fost răpită de multe peisaje, plimbată pe meleaguri diferite, doar luna din acea seară mi-a limpezit gândul.

Mireasma florilor de tei era îmbătătoare. Dar acești tei, bătrâni, ascund în ei o altă taină. Călătorul e grăbit: "oprește-te o clipă ca să asculți foșnetul teilor!" Eu am ascultat șoptele frunzelor de tei și am auzit unele care șopteau: Lorelei! Alte întrebau: de ce Lorelei? Altele răspundeau: Lorelai este eroina lui I. Teodoreanu care și-a legat povestea de orașul meu, Galați. De atunci caut urma pașilor scriitorului drag și mi-l imaginez cum pășea gânditor, cu o privire melancolică, pe asfaltul orașului. Tot hălăduind prin oraș

(continuare în pag. 34)

am aflat de casa memorială a marelui Alexandru I. Cuza. Unii liceeni ar putea spune: "Dar ce căuta A.I.C. la Galați? De ce nu la Iași?"

Ei, bine, la 24 ianuarie 1859, când a fost ales domn al Moldovei, A.I.Cuza se afla la Galați, adică aici locuia cu familia, pentru că aici muncea, fiind colonel și pârălob de Galați. De aceea am emoții când merg pe stradă, pentru că simt că ating urma pașilor lui.

În Piața Mare se pot vedea căruțe ale căror cai își mănâncă tainul din desăgi atârând pe gât, negustorii strigă lăudându-și marfa și creează o atmosfera rustică, creând un confort psihic pentru trecători.

La periferia Galațiului se pot vedea case țărănești cu bolte de viță de vie, cu grădini de legume și curți cu păsări. Așadar, o împletire între rustic și citadin. La barieră, călătorul obosit și amorțit din mașină, se trezește din cauza drumului alcătuit din lespezi de piatră. Acesta este drumul căruțelor de demult pe unde veneau țărani cu cereale și fructe. Dar tot pe acest drum al căruțelor a trecut acum 500 de ani și Petru Rareș cu carele de pește.

Numai cine are simțul tainei, acela poate avea nostalgia infinitului. Nu este nevoie să avem aici în Galați cascada Niagara, Coasta de Fildeș sau alte frumuseți exotice. Întreaga natură este o minune, o taină. Frumusețea naturii se poate ghici chiar și într-un fir de iarbă, sau în albastrul cerului. Albastru este alcătuit din două cuvinte: alb plus astru, adică albul astrilor, alb astral. Orice petec de pământ are o frumusețe tainică: copacii, iarba, florile, păsările, pădurile, apele. S-ar mai putea spune și altfel: oricât de urât ar fi pe pământ, deasupra capului, în văzduh se află cerul cu albastrul lui diafan, care învăluie Pământul și-l transfigurează.

Dimineața în zori păsările cerului, somnoroase încep să cânte, înălțând un imn de slavă lui divinului. Întreaga natură, pădurile cu foșnetul lor, susurul apelor, vâjâitul vântului, cântecul păsărilor alcătuiesc o simfonie. Dar deodată încep să bată clopotele. Liturgia din Biserică și liturgia naturii se împletesc, alcătuiind o incantație cosmică. Și apa a cărei curgere se împletește cu cea a zilelor noastre este tot un miracol divin. Și aerul, și soarele, și pământul sunt tot atâtea taine. Dar totuși, cel mai mare mister rămâne omul. Nimic din univers nu are o atare construcție, adică sufletul împletit cu rațiune, afectivitate și dorință. Dacă nu ar fi omul, zadarnică ar fi și frumusețea Galaților, pentru că nu ar avea cine să o contempleze și, înainte de toate, nu ar avea cine să conștientizeze existența acestor frumuseți. În sufletul gălățenilor se reflectă întreg orașul, rezultatul acestei reflecții fiind apariția culturii de-a lungul istoriei: filosofie, literatură, artă, știință.

Sălciile se oglindesc în apa Dunării de atâtea veacuri, stând treze ca niște străjeri credincioși. Dar apa nu este singură nici noaptea, pentru că ea curge sub lumina lină a stelelor care o veghează din înălțimea cerului, ca niște candelă. Sub lumina feerică a lunii apa Dunării capătă niște reflexe argintii, astfel încât apa devine transfigurată, fascinantă. Dunărea este ca un pelerin care călătorește neobosit către un loc sfânt pentru a primi lumina harului în sufletul său. Pentru gălățeni, Dunărea este frumusețea cea mai fascinantă. Ea este ca un izvor din care cel însetat își potolește setea. Cei care duc o viață pur biologică, aceia sunt doar roboți închinându-se ca la un idol în fața bogăției. Oamenii care au simțul sacralului vor fi mereu fascinați de măreția universului. Ei vor aspira mereu către absolut.

Dacă vei merge pe strada Domnească vei vedea un fluviu de studenți care se grăbesc spre Universitate. O efervescentă spirituală, chipuri transfigurate. Trecătorii îi admiră, studenții gălățeni sunt într-o permanentă redevenire spirituală. Ei iau cu asalt bibliotecile orașului, cu o foame nepotolită de carte, de cunoaștere. Se aseamănă cu niște alpiniști care urcă neîntrerupt, vrând să atingă Everestul.

Lilieci și stânjeneii împrăstie o mireasmă de tămâie, culoarea lor violet creează o atmosferă misterioasă. Orașul este presărat din loc în loc cu biserici și alte lăcașuri sfinte. Intrând într-o biserică, simți fiorul sfințeniei cum te străbate ca un curent electric, pentru că ai pășit într-un loc sacru. În timpul sfintei Liturghii sufletul gălățeanului este conectat la timpul veșnic din Împărăția Cerurilor.

Privesc cu încântare cum se izbesc valurile Dunării de țărm. Această imagine transmite ideea de luptă, de zbucium, la fel ca valurile Dunării și viața gălățenilor este o luptă. Omul se afla într-o veșnică interogare cu sine însuși. Își pune mereu întrebări, caută răspunsuri. Sufletul este mereu neliniștit, simte nevoia de a se confrunta cu părerea altuia. Așadar, omul nu-și este suficient sieși, el simte nevoia de a se raporta la ceilalți. Înțelege că are nevoie de repere, nu de unele obișnuite, ci de cele absolute. Omul ar trebui să fie o entitate care nu depinde de nimeni și de nimic, adică absolută. Dar nu este așa. Dumnezeu este singurul punct fix în haosul care ne înconjoară, de aceea viața noastră este o veșnică interogație a sufletului.

Pe plaja de la Dunare am întâlnit o fetiță blondă care ținea în mâini o minge. Când am văzut-o, am tresărit, pentru că, pur și simplu, semăna leit cu mine. În imaginea ei mi-am revăzut ca într-o oglindă chipul meu de copil. Am lăcrimat de dorul copilăriei, ca după un rai pierdut. Sufletul copilului proiectează în această realitate plină de obstacole, splendoarea inocenței, o lume candidă, de basm. Acesta este raiul pe care îl poartă fiecare cu sine, toată viața. În acest rai ne întoarcem fiecare din noi, ca într-un spațiu sacru și într-un timp sacru, ca un om însetat ce vine grăbit la izvorul său. De aceea ne întoarcem din depărtări la casa părintească, cu dor de a atinge locul nașterii, toate cele din copilărie.

Pe malul Dunării privesc cu încântare la misterioasele sălcii plângătoare care seamănă cu niște femei despletite. În legănarea valurilor admir cu nostalgie vapoarele. Privirea mi se pierde de-a lungul apei și în legănarea valurilor gândul îmi plutește și se înalță pe aripile visării, ale reveriei. Galațiul meu, poartă a răsăritului. Nu doar un simplu oraș pe hartă, e locul unde am înflorit, pe care l-am păstrat într-un colț unic al sufletului meu!

Notă: Lucrarea a obținut Premiul revistei Boem@ la Concursul "Scriitori de ieri, de azi și de mâine", categoria 15-21 ani, din cadrul Festivalului Național al Cărții "Axis Libri", Galați, 27 mai-1 iunie 2015.

Costică NEAGU

O CARTE DE ÎNVĂȚĂTURĂ

Zilele trecute a ieșit de sub teasc, la Editura Didactică și Pedagogică, lucrarea lui Ghiță Nazare „*Casa Corpului Didactic Galați • Repere monografice*”, o adevărată carte de învățătură pentru dascăli, pentru părinți, dar... mai ales pentru diriguitorii școlii românești.

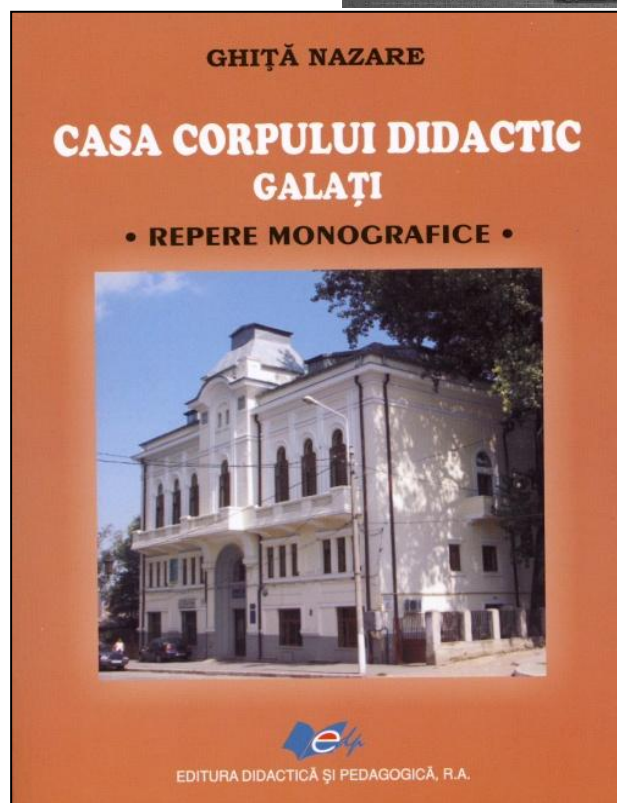
Casa corpului didactic, cu numele său inițial **Casa de Economie, Credit și Ajutor a Corpului Didactic**, a apărut în 1902, într-un moment de încordare, când școala românească își căuta drumul cu înfrigurare - învățământ privat, învățământ public -, a apărut ca o completare a Casei Școalelor (1896), ca un tovarăș, ca un sprijin și ca o soluție salvatoare pentru dascăli. Vedem în această denumire a instituției, efortul lui Spiru Haret și a celor care i-au stat aproape de a crea o armată „cazaci lui Haret”, care să fie permanent și necondiționat la datorie, datorită față de generația tânără, față de trecutul, de tradițiile și de viitorul nației.

Instituția creată de Spiru Haret și-a schimbat, în timp, denumirea și misiunea, mergând de la *economie, credit și ajutor*, către pregătirea profesională (activitatea extrașcolară), azi formarea permanentă, „creditul și ajutorul”, fiind lăsate în grija C. A. R.-ului și a sindicatului. Acest parcurs a dus la o abdicare de la idealurile inițiale ale „Casei corpului didactic”, care chiar dacă nu a fost neapărat nocivă, a dus la o deformare a misiunii „casei”, la diluare a eforturilor acesteia, fapt la care trebuie să mediteze extrem de serios diriguitorii școlii românești de azi.

Am făcut acest succint excurs, pentru a arăta cât de importantă este această instituție, dar și lucrarea profesorului Ghiță Nazare.

Monografia Casei Corpului Didactic Galați lansează o provocare la care ar trebui să marșeze toată dascălimea românească de azi și din viitor, fie că apreciază, fie că nu apreciază lucrarea, deoarece autorul urmărește cu atenție și acribie evoluția școlii gălățene în strânsă legătură cu primele forme de organizare a dascălimii, cu presa didactică și cu eforturile unor personalități de dascăli și chiar ale statului român, de la apariția Casei corpului didactic și până în prezent. Cartea este structurată pe șase capitole sugestive. Structura lucrării este semnificativă pentru ceea ce a însemnat drumul școlii gălățene de-a lungul timpului: Capitolul I, *Istoric*; Capitolul II, *Formarea permanentă*; Capitolul III, *Impactul C. C. D. în comunitate*; Capitolul IV, *Referințe - imaginea C. C. D. în mass-media*; Capitolul V, *Bibliografie* (izvoare, publicații, lucrări generale/speciale, studii/articole); Capitolul VI, *Postfață* (Teodor Parapiru).

Lectura lucrării sau consultarea acesteia cu intenția de informare în domeniul istoriei școlii românești, ne relevă faptul că avem în față o carte de referință, un instrument de documentare care ne ajută să înțelegem evoluția învățământului românesc din fiecare școală, cu bune și cu rele, cu suferințe și coborâșuri. Găsim aici date despre efortul de pregătire profesională a dascălilor, spiritul de sacrificiu și efortul prometeic de a-și construi o „casă” a lor „toți învățătorii au contribuit cu sume de până la 1000 de lei”, „proiectul a fost făcut în mod gratuit de un inginer al Primăriei”, iar „un Comitet de construcție a supravegheat zi și noapte prin rotație, până la terminarea construcției”.

După cum se știe, prin reforma „roșie” - Decretul nr. 175, din 2 august 1948 - casele corpului didactic au fost desființate, iar patrimoniul lor a fost „naționalizat”. Dascălii gălățeni, fiind mai mulți și mai solidari au încercat diverse forme de organizare (Sindicatul învățământ, CAR, Clubul cadrelor didactice), iar clădirea a avut în timp, diverși locatari, caz fericit, în Județul Vrancea fiind demolată.

După această hotărâre brutală, dascălimea gălățeană a început un drum lung de „reconstruire” a Casei, profitând și de o schimbare de macaz în politica educațională a statului român. Este interesant de văzut modul în care Sindicatul Învățământ, în fapt, o structură politică, reacționează la posibilitatea reînființării Casei Corpului Didactic prin Legea privind Statutul personalului didactic (Legea 6 din 15. 03. 1969). Începea un drum interesant care continuă și astăzi din care se vede fractura produsă de comuniști între corpul didactic, sindicat și CAR.

În timp, misiunea Casei corpului didactic a evoluat doar către „formarea permanentă”, tehnici-zându-se foarte mult, dar a pierdut aproape în totalitate din vedere, grija față de preocupările dascălilor (cultură, sensibilități, tradiții, sentimentul național, solidaritate), grija față de problemele cu care se confruntă dascălii (starea materială precară, statutul social etc.), așa încât cele trei entități acționează sectant, lucru care convine de minune diriguitorilor de azi ai școlii românești.

Monografia lui Ghiță Nazare surprinde prin multitudinea exemplelor de activități pe care le reține. Acestea pot constitui sugestii pentru cei de astăzi, fie că lucrează la CCD sau la oricare altă școală din țară. Informațiile prezentate surprind prin seriozitatea și profesionalismul activităților de pregătire permanentă pe care le organizau chiar și în perioada în

(continuare în pag. 36)

care instituția a fost desființată sau a fost supusă unui intens proces de ideologizare.

Profesorul Ghiță Nazare, el însuși, fondatorul unei publicații didactice de informație și opinie pedagogică (Școala gălățeană), face o incursiune prin presa pedagogică de pe acest meleag, de la începuturile ei și până azi, evidențiind rolul presei în coagularea și promovarea ideilor pedagogice, în pregătirea profesională, în promovarea tradițiilor școlii românești. Monografia lui Ghiță Nazare se constituie într-un adevărat tratat de istorie a învățământului gălățean și nu numai. Cu 740 de note la sfârșitul capitolelor, cu 133 de repere bibliografice pe care le prezintă la sfârșitul lucrării - după normele bibliologice actuale -, cartea se constituie într-un ghid-tezaur de informare-documentare în domeniul istoriei școlii românești. De asemenea, lucrarea ridică, dar și "răspunde" la câteva întrebări pe care, în sinea lui, și le pune orice dascăl autentic:

1) De ce niciun dirigitor al școlii românești nu s-a mai ridicat până acum, la înălțimea lui Spiru Haret?;

2) De ce Casa Corpului Didactic a fost cea mai năpăstuită instituție din școala românească?;

3) De ce nu reușim să ducem la bun sfârșit ceea ce începem, uneori chiar cu entuziasm?;

4) Ce blestem ne urmărește de nu deosebim binele de rău, așa încât niciodată nu acționăm în sensul adevărului și al binelui public, fiecare având aroganța că istoria începe și se termină la el?

Credem că măcar parțial, lucrarea răspunde la aceste întrebări, motiv pentru care mai credem că *Monografia* lui Ghiță Nazare trebuie să fie în toate școlile gălățene precum și în bibliotecile tuturor caselor corpului didactic din țară. Lucrarea este astfel un omagiu peste ani închinat muncii și dăruirii corpului didactic.

desen de Elena-Liliana Fluture

Cristian GĂLĂȚANU

COBORÂREA TAVANULUI (VI)

Bătrânul aruncă doar câteva priviri prin cabana distrusă, își arată disprețul față de toate acestea - și ieși alergând, izbind ușa puternic cu cotul și căzând în final pe iarbă umedă.

Omul alunecă pe iarbă și căzu în genunchi, iar cu mâinile se sprijini de pământ.

Dorea să moară. Dorea puternic să moară. Credea că, în acel moment, în care văzuse tavanul cum se prăbușea încet spre el, va fi sfârșitul.

Cum sufletul lui se putea bucura de ieșirea lui din capsula în care fusese forțat să intre.

Cum se ducea la Dumnezeu lui.

Sufletul dorea să-l vadă pe Creatorul lui, să-l privească în față, să-și așeze mâna pe chipul lui mângâindu-l.

După, avea să-l întrebe, de ce, cu ce rost?

Strânse puternic mâna luând, totodată, în încheștarea pumnilor lui iarbă.

Omul încercă s-o rupă din rădăcinile ei. Nu reuși.

Își puse o a doua mână pentru a ajuta-o pe prima și trase tare, vroia s-o rupă din rădăcinile ei, din fundația ei.

Dorea să uite de acele fapte pe care le făcuse și de putoarea în care viața lui stătuse.

"Un complăcut" îi spunea lumea, arătând degetul spre el.

Și aveau dreptate.

Noaptea mai arunca din când în când o boare de vânt ce trecea și șoptea pentru a doua oară în urechile bătrânului.

Auzea cum îl implora să-și deslipească mâinile de iarbă.

Să-și cuprindă fața cu amândouă mâinile și s-o mângâie.

Să simtă fața cărunță și tristețea bătrâneții.

Aruncă din palmele lui verzi iarbă pe care o strânsese și o lăsă să fie luată ușor de către natură, să se incline într-o parte, apoi în alta.

Bătrânul se gândi că nu mai avea unde să meargă.

De unde casă?

-Care casă? - spuse în dispreț bătrânul

Se întoarse încă o dată spre cabană și-și aruncă ochii spre luna ce înconjura casa și pădurea.

Părea că luna proteja coliba, dărpănătura aceea și pădurea în sine.

Brazii ce-și alungesc vârfurile încercând în disperare a atinge cerul și îndeobște, stelele ce pâlpâiau ușor.

Bătrânul rămase parcă neclintit.

Își aminti marea, iar apoi luna.

Ochii verzi pătați de roșul rozelor și negrul lor de după moarte.

Acești ochi sclipeau în fața lunii, a stelelor și poate, a Luceafărului.

Bătrânul se ridică și fugi încotro văzu cu ochii.

Elena NETCU

PĂDUREA CU FIARE SĂLBATICE

(fragment de roman)

În jurul meu plutea nestingherită singurătatea. Camera părea că se rotește în sensul acelor de ceasornic. Se făcuse una cu timpul. Auzeam tic-tac-ul ceasornicului din perete și urmăream cu privirea jocul umbrelor pe care le frământa focul din vatră. N-am vrut să aprind lumina. Îmi plăceau flăcările proiectate peste tot în încăperea supraîncălzită.

Prin minte îmi trec amintiri disperate despre iubirile mele trecute, despre tinerețea și copilăria mea. O viață de om pe care o poți rezuma într-o secundă.

În acest pat mă înghesuiau sub plapumă cu Siomka și Alexei, frații mei mai mari pe care eu îi vedeam puternici și de temut. N-aveam voie să-i contrazic, nici să îndrăznesc să-i înfrunt vreodată căci o încurcam. Mă făceam mic de fiecare dată, mă pitulam după sobă. Voiam să trec neobservat de teamă să nu mă pună la cine știe ce corvoadă.

Seară de seară babușka ne povestea în ucraineană întâmplări de demult. Era bunica din partea tatălui. Lângă ea am crescut. Ascultam cu sufletul la gură toate poveștile ei până adormeam în legănarea cuvintelor ei blânde, mângâindu-mi fruntea. Pe mine mă iubea cel mai mult. Mă lua pe genunchii ei butucănoși și-mi spunea aceeași poezie în ucraineană. Era cu niște iepurași care se duceau la moară și nu știu ce mai făceau. O poezioară pe care eu o spuneam stălcit, căci la patru ani nu rosteam toate consoanele.

Așa a rămas în mintea mea. Când m-am făcut mai mare, nici nu mai știam traducerea, dar stârneam râsete datorită pronunției peltice cu "i" în loc de "r".

Bunica Marusea ținea neapărat să mă învețe să vorbesc limba ucraineană, o limbă care mi se părea imposibilă, dar până la urmă, de dragul ei, am învățat-o. Tata îi reproșa de multe ori:

- Lasă, mamușka, băiatul în pace! Doar nu vrei să-i împuiezi capul cu o limbă slavă. Nu mai avem nici o speranță să ne întoarcem în Basarabia. Și dacă ne-am întoarce, la ce ne-ar folosi? Tot un drac! De bolșevici nu scăpăm! Și-au vârat coada și pe aici, trăim după tiparul lor! Nu vezi? Manevrelor militare le fac prin Dobrogea. Cine știe ce le-o mai trece prin cap! Ne-o lua cu pământ cu tot!

- Și dacă ne-o lua, Ichime, cu atât mai bine pentru Gregor. Trebuie să cunoască limba, cum vrei să se descurce?

Adevărul este că babușka tânjea după locul ei de baștină din Basarabia de Sud. Îmi povestea că au fost nevoiți să se refugieze din Tatar-Bunar din calea cazacilor zaporojeni care au dat foc multor sate. Au ajuns în Dobrogea împreună cu alți ucraineni.

Mama mea nu-și amintește prea multe despre părinții ei. De câte ori o întrebam, tăcea.. Uneori avea lacrimi în ochi, dar nu-mi spunea nimic. Abia mai târziu, cred că eram prin clasa a șaptea, s-a așezat lângă mine pe prispă și mi-a spus ce-și amintește de părinții ei.

- Gregor, cred că acum este timpul să-ți spun despre bunicii tăi. Îmi amintesc de ei foarte vag. Trăiau în Berești de Galați, pe atunci județul Covurlui. Erau amândoi legionari. Aveam zece ani când au venit jandarmii în puterea nopții și i-au ridicat. Mama aștepta să nască. Pe mine și pe fratele meu Corneliu ne-au luat bunicii din Botoșani, dar nici acolo n-am stat prea mult. Bunicii erau bătrâni și bolnavi. Pe mine m-a dat unor negustori care băteau drumurile țării vânzând piei. Erau din Dobrogea, dintr-un sat de pe malul Dunării, se numea Principele Neculai. Apoi s-au mutat aici în Poșta, unde s-au stabilit mai mulți ucraineni. Numele Stepaniuk este foarte numeros. De aici n-am mai plecat.

Este în firea lucrurilor să vrei să-ți cunoști originile. Dar tot atât de adevărat este că în timpul vieții sunt momente când îți vin în minte frânturi din copilărie, vrând-nevrând trecutul te urmărește. Nu-l poți ignora.

Când eram mic, mama îmi spunea multe povești cu legionari. Eram captivat de curajul lor și uneori îi mărturiseam mamei c-aș vrea să mă fac și eu legionar ca să curăț țara de dușmani.

- Nici să nu visezi la asta, Gregor, acum nu mai sunt legionari, au fost de mult și nu toți au făcut fapte bune. Ce-ți povestesc eu acum sunt povești despre adevărații legionari, nu despre cei care au trecut de partea comuniștilor și au ajuns niște călăi. Adevărații legionari cutreierau satele și cântau cântece despre țara noastră sfântă și lumea le ieșea în cale și-i cinsteau. Li s-a dus faima că sunt adevărați români cu dragoste de neam.

Eram prea mic atunci și nu-mi dădeam seama de prea multe lucruri. Eram însă fascinat de povești cu eroi. Mama îmi spunea că au trăit, că au existat cu adevărat, dar despre asta o să învăț când mă fac mare.

- Alți copii au mai mulți bunici, mamușka, eu de ce n-am?

- Pentru c-au murit, dragul meu Gregor. Nici eu nu-i cunosc. Aveam zece ani când i-am văzut ultima oară. Știu doar că au fost legionari.

Poate o să vă întrebați de ce mi-am propus să scriu această poveste? În primul rând pentru că am avut ocazia să aflu lucruri care nu s-au scris niciodată în cartea de istorie. Ce știam noi despre legionari? Niște criminali! Era un subiect tabu. N-aveai voie să vorbești decât în șoaptă sau să nu vorbești niciodată, căci era periculos. Dar câte povești despre istorie nu-mi spunea babușka! Ea știa mai multe decât mama. Pe unele le-am uitat, căci se băteau cap în cap cu ceea ce învățasem la școală și mi se părea că e mai important pentru viață să știu ceea ce descopeream în cartea de istorie. Numai că babușka mi le spunea atât de frumos, încât mi se perindau prin fața ochilor tot felul de scene, cu soldați

(continuare în pag. 38)

care și-au dat viața pentru țară. Mai târziu am înțeles că istoria este o poveste cât se poate de subiectivă. Este firesc să fie așa. E făcută de oameni și pentru oamenii.

Așadar sunt aici în casa părinților mei după o viață trăită la oraș unde niciodată nu m-am putut adapta. Sunt un rebel. Am trăit mereu cu nostalgia locurilor natale. Satul meu de baștină, Poșta, rămâne pentru mine cel mai frumos loc. Deși este situat la șes, întinderea lui pe o suprafață de câțiva kilometri, pierzându-se în pădurile încălcate ale dealurilor Teliței, pare o oază de liniște.

Tăcerea lanurilor de grâu, foșnetul tufişurilor răzlețe rânduite pe firul de apă, numit derea, cărările șerpuite pe care urcă domol turmele de oi, îmi umplu sufletul de împăcare, de liniște. Mă adâncesc în mine, întâlnindu-mă cu veșnicia.

Hălăduiam prin pădurea de la marginea satului, pierzându-mă în adâncul ei, uitând să mai vin acasă. Îmi potoleam foamea cu pere pădurețe, maronii, zemoase, culegeam coarne căzute generos prin iarba mătăsoasă, vălurită printre crengile uscate. Nici nu-mi păsa dacă pierdeam cărarea bătătorită de turmele de oi, coboram în vâlcea unde știam că este un izvor cu apă limpede, căzând printre pietrele lucitoare. Dar cel mai mult zăboveam pe dealul Drăgaica, mai ales când cimbrisorul era în floare și mă îmbăta cu aroma lui tare, bărbătească. Aici pe dealul tinereții mele, Drăgaica, menit anume pentru iubire, în nopțile cu lună, mă plimbam cu Lia. Eram amândoi zăpăciți. Tineri, rebeli amândoi, nu mai țineam cont că mamașka ne impunea să nu întârziem prea mult după apusul soarelui, nu se cuvine, ne vede satul, că nu se cade, Gregor, să umblați noaptea teleleu, pe coclauri, că nu scăpați de gura satului. Dar nici nu scăpam! A doua zi tot satul știa că băiatul lui Ichimaș, așa-i spuneau tatălui meu, a fost cu învățătoarea Lia:

- Știi tu, cine, olteanca aia durdulie, frumoasă, cu părul făcut inele, e dată dracului, merge înțepată și mândră, duodie pământul, ce mai! a pus mâna pe Gregor! Și cum îți spuneam, fa, veneau dinspre pădure, cine știe ce-o fi mai făcut, ce vrei, tineri, fierbe sângele în ei!

Îmi vin în minte frânturi cu cei doi frați ai mei mai mari care de cele mai multe ori mă dojeneau sau se amuzau pe seama mea. Trebuie să vă mai spun că am o soră mai mică decât mine cu un an. Cu ea mă înțelegeam cel mai bine când eram mic. Poate pentru că eram apropiați ca vârstă. Ne ascundeam amândoi în podul casei să nu ne găsească Siomka. El era cel mai rău cu noi. Strigam după el căpcăunul. Dar aveam grijă să stăm mai departe ca să nu ne prindă.

Seara săream în pat și mă cuibăream la perete, crezând că n-o să mă mai împingă nimeni. Încă mai sugeam degetul spre disperarea mamei. Rămâneam mereu dezvelit, căci n-aveam putere să trag așternutul spre mine. Peste noapte primeam câte un ghiont de la Siomka. Parcă-i aud vocea răgușită: "Bagă-te-n perete, Gregor! Întoarce-te cu spatele și nu te mai bățâi, că te azvârl acum din pat!" Tăceam chitic! Îmi era frică de el. Nu înțelegeam cum să mă bag în perete. Îmi lipeam obrazul de zidul rece și mă scuturam de frig. Siomka era mai mare cu vreo cinci ani decât mine, iar eu abia împlinisem șapte. Peste noapte trăgeam spre mine plapuma cu un fel de răzbunare, până rămâneau amândoi dezveliți. Dacă trecea mama prin cameră, ne învelea așa cum știa ea, încât ne bucuram în mod egal de plapumă. Pe atunci făceam focul

într-o sobă joasă cu plită, zidită din lut și pietriș. Uneori scotea un fum, de ne usturau ochii. A doua zi ne miroseau hainele de la o poștă, dar nu ne frământam pentru asta. Oricum până în seară duceam cu noi toate mirosurile, pe care le adulmecam de prin toate coclaurile. Uneori ajungeam acasă jerpeliți, căci ne cățărăm prin toți copacii, săream prin grădini, șterpelind tot felul de fructe care ne făceau cu ochiul din ulițe. Cum să rezistăm ispitelor?

Tata, care era cam dur, s-a pus cu gura pe mine și mi-a impus să intru în armată. Parcă-l aud:

- Termină, Gregor cu prostiile și apucă-te de ceva serios! Armata ar fi cel mai bun lucru pentru tine. Ești instabil și zăpăcit. În primul rând, viața cazonă te-ar disciplina. În plus, iei viața în serios. Nu mai crezi că tot ce zboară se mănâncă. Hai! la armată cu tine!... Și nu mai crâcni, că nu ești de capul tău aici!

Aș fi vrut să mă opun, cum s-a întâmplat cu Siomka. El a fost mai șmecher. Câte boacâne n-a mai făcut! Mereu venea la poartă la noi mătușa Mariușka să se plângă că Siomka s-a încăierat cu fiu-său și e plin de vânătăi. De obicei se băteau de la fete. Nu era prea arătos, dar nu știu cum se întâmpla că toate fetișcanele din sat umblau după el, stârnind invidia băieților de seama lui. Noi,ăștia mai mici, umblam cu bilețele de la o fată la alta.

Uneori amestecam răvașele și atunci ieșea încurcătură mare. Se trezea mama cu vreo fătucă la poartă, căutându-l pe frate-miu care habar n-avea. Pleca biata de ea rușinată, iar noi chicoteam pe după casă, crezându-ne haioși.

Siomka era mare amator de fotbal. Visa să ajungă fotbalist. Se ruga mereu de tata să-l ducă la Farul Constanța pentru selecție. Dar tata o ținea pe-a lui. Armata și armata! Băieții lui să fie bărbați adevărați! Și a fi bărbat strașnic însemna să fii în slujba patriei și gata! Numai că Siomka a făcut un accident la piciorul stâng.

Era stângaci. Și-a rupt tibia. Era toată bu-căți. L-au dus la Eforie ca să-l opereze și să-i pună tijă metalică. N-au fost complicații, dar când să plece în armată ca să facă voia tatălui, l-au găsit inapt din cauza piciorului care era puțin curbat. Așa că, în ziua aceea, fratele meu cel mare era în culmea fericirii. Se lungise în pat cât era de mare, privea în tavan și savura momentul. Nu va mai fi militar! Atunci tata a pus ochii pe mine. Am făcut voia lui și m-am dus la Școala Militară.

Acolo am devenit alt om. Din tânărul rebel, fără principii, trăind la întâmplare, am ajuns să duc o viață riguroasă bazată pe disciplină.

Bogdan PASCAL**CEVA DANSEAZĂ**

Ceva dansează -
pe trupurile silabelor ard
rădăcinile sonore
ale nevăzutului
Azi mă ocup cu nenumirea
tuturor celor spuse
de os de om
Doar nerostitului mă închin
și ție,
străinule,
care crești
și crești...

EU TE PRIVEAM

Era necuprinsul în stare să
populeze lumi doar cu ochii tăi,
Era necuprinsul
gata să sară,
Era necuprinsul cel care venea
și cel care nu venea
Eu te priveam.
Când zâmbești,
pentru că ești aproape ceas
și niciodată obiect,
ți se luminează toate clipele
Și mie la fel.
Se luminează și orizontul
și ți se văd aripile.
Și mie la fel.

PLOAIA SĂ CURGĂ VERTICAL...

Ploaia să curgă vertical, iubito
Și ochii tăi să curgă înspre vii,
Din morți tomnatic, iubito,
Din viața morților mereu copii.

Din ochii tăi să curgi mereu, iubito,
Ca apele eterne, fără ceas
Și dragostea, s-o lași în glas, iubito,
Iubita mea, tu însăși fără glas.

Să strigi la mine prin tăceri, iubito,
Iubita mea cu chip de pădăii
Și lacrima să ți-o păstrezi iubito,
Spre luminarea inimii din vii.

Ploaia să curgă vertical, iubito
Și eu ca frunza toamnei să mă pierd
Și aș muri acum, dar tu iubito,
Să supraviețuiești peste incert.

EU ÎNCĂ AM ÎN OCHI...

Pe vremea-aceea tu aveai alt gust,
chiar mustul era sânge, nu doar must,
pământul, ca un aer îl sorbeam
pe vremea când, într-adevăr, iubeam.

Mergeam cu toți cu mâinile căuș
și țineam efemerul jucăuș
și-n ochi aveam lumini, săreau scânteii
din inimile împletite-n trei.

Când ne priveam, nășteam cu ochii stele
și inimile ne băteau prin ele;
voiai eternul neajuns să-mi fii,
cândva, demult, când viii erau vii.

Eu încă sunt o glie sângerie
pe care tu ești încă rod și vie,
eu încă am în ochi stele copii
și lacrimiez privind la morții vii.

CÂNTEC DE TINE, ALBĂ

Când iarnă-mi vii, eu te-aș ruga-nainte,
dezbracă-ți toate avalanșele în minte,
să vii la mine doar în ghețuri rupte
și restul de-anotimpuri să mă uite.

Să fim orfanii-aripilor zăpezii
ninși în sărut pe-oglinzile amiezii,
cu drag să ne privim în fiecare,
apoi să mă îngheți în bestiare.

Când ochii lumi-ar risipi disprețuri,
să-mi dăruiești, iubito, mari înghețuri
și-adânc, în mine, tu îngheață lent,
egală-n amintire și-n prezent.

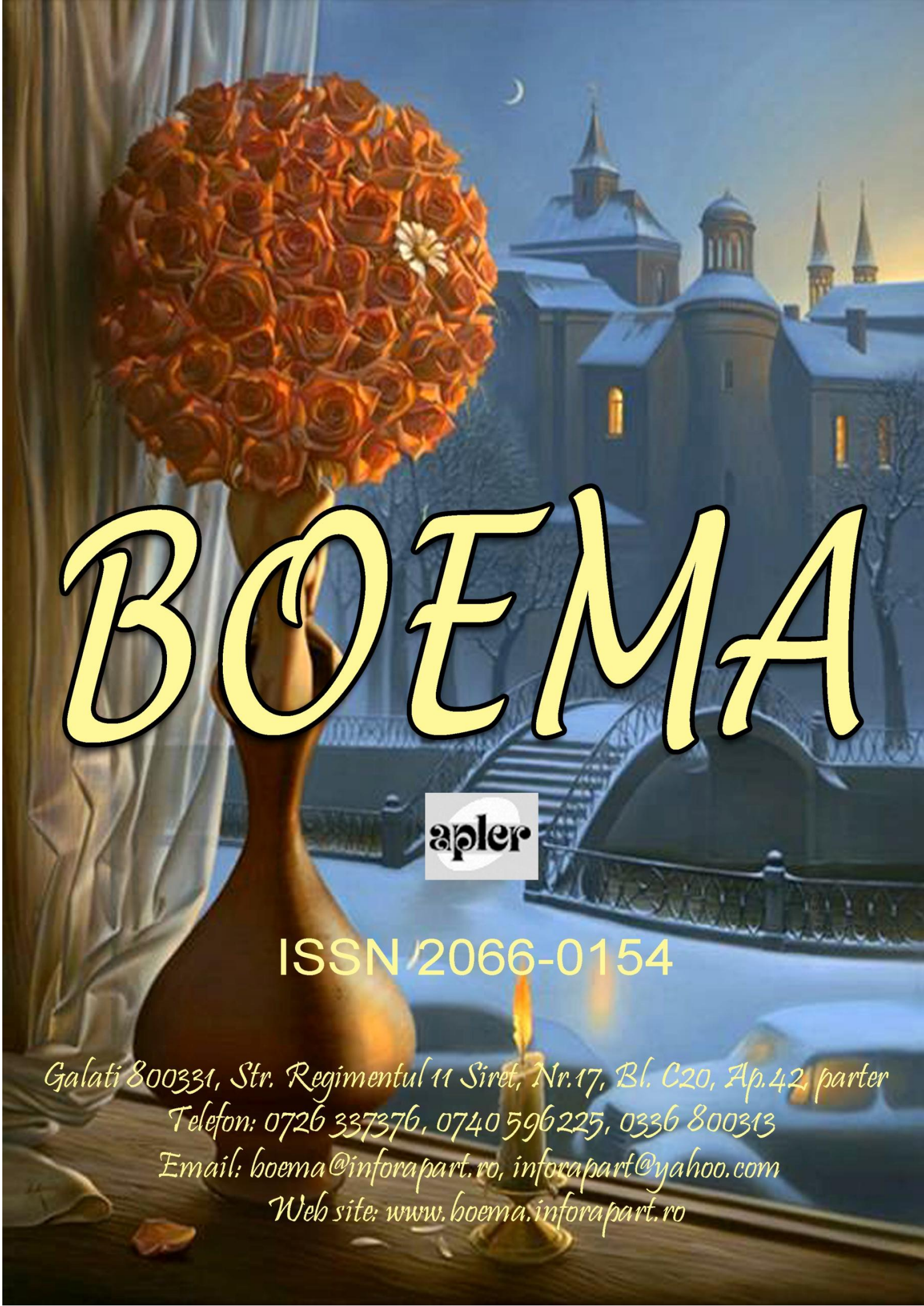
Iar din zăpada coapsei să îmi ningi
copiii-fulgi cu orizonturi lent,
sălta-vor alb troienele la cer
sub fierberea sărutului prin ger.

Ești albă toată, cel mai alb pustiu
și simt că te iubesc și când nu știu,
când vei veni, tu intră pe fereastră,
cu mâini de ger, albește-mă albastră.

NINSOARE ALTFEL

Ninsoarea asta vine din ochii tăi
parcă pentru întoarcerea definitivă
a tuturor lucrurilor
cu fața spre ele însele.
Ninge altfel,
albul e altfel
ca un absint împotriva uitării.
Azi ninge prețios din ochii tăi
cu îmbrățișarea unei infinite
aduceri aminte.

BOEMA

ISSN 2066-0154

Galati 800331, Str. Regimentul 11 Siret, Nr.17, Bl. C20, Ap.42, parter

Telefon: 0726 337376, 0740 596225, 0336 800313

Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com

Web site: www.boema.inforapart.ro